

Toelichting over de behandeling van:

Brief van het college van B&W d.d. 8 mei inzake “Stedelijk voorzieningenplan 2013”

Van:	Het college van B&W van 8 mei 2012
Doel:	Opinie vormen
Toelichting:	<p><i>Let op; het nu voorliggende voorzieningenplan wordt afwisselend aangeduid met de jaartallen “2012” en “2013”.</i></p> <p>Brief van het college van B&W d.d. 8 mei 2012 Bij brief van 8 mei 2012 informeert het college van B&W de gemeenteraad over het Stedelijk Voorzieningenplan 2013. Het college van B&W geeft aan dat dit voorzieningenplan een actualisering bevat van het eerste voorzieningenplan (dat vorig jaar is uitgebracht) inclusief de bij de behandeling van de Perspectiefnota 2013 te betrekken gewogen prioriteitenlijst van investeringswensen.</p> <p>Kamerbespreking d.d. 6 juni 2012 Op 6 juni 2012 wordt de brief van het college van B&W d.d. 8 mei 2012 besproken. Daarbij wordt bijlage 1 van de Perspectiefnota 2013 inzake Investeringsbetreft betrokken.</p> <p>Kamerbespreking over de startnotitie Stedelijk Voorzieningenplan Tijdens de politieke avond van 9 februari 2011 besprak de gemeenteraad de startnotitie inzake het Stedelijk Voorzieningenplan. Vervolgens is de eerste versie van het voorzieningenplan verschenen als onderdeel van de Perspectiefnota 2012.</p> <p>Tijdens de kamerbespreking d.d. 9 februari 2011 over de startnotitie zijn (voor zover relevant) de volgende toezeggingen gedaan;</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>In het Stedelijk Voorzieningenplan zullen alle geïnventariseerde wensen en knelpunten worden weergegeven, waar mogelijk ook met een indicatie van de hoogte van de benodigde investering. Tevens zal in dat kader een voorzet worden gedaan ten aanzien van wat de top 10 qua prioriteit zou moeten zijn.</i> • <i>Er wordt getracht om in het Stedelijk Voorzieningenplan ook inzicht te geven in de exploitatie(lasten) van voorzieningen. Bij de aanbidding van de conceptversie van het Voorzieningenplan in april 2011 zal worden gemeld in hoeverre dit is gelukt en/of nog zal lukken.</i> • <i>In het Stedelijk Voorzieningenplan zullen op basis van de kamerbespreking over de startnotitie de volgende aspecten worden meegenomen:</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>De maatschappelijke trends (wegvallende activiteiten / veranderende populariteit van activiteiten);</i> ○ <i>De multifunctionaliteit van voorzieningen;</i> ○ <i>De vraag of en waar PPS-constructies van toegevoegde waarde kunnen zijn;</i> ○ <i>Kaartbeelden met de voorzieningen per stadsdeel;</i> ○ <i>Inwonersnormen ten aanzien van bijvoorbeeld sporthallen en wijkcentra;</i> ○ <i>Het feit dat externe financiering geen overwegend criterium is;</i> ○ <i>De sociale functie in relatie tot wat er verder in de wijk voor voorzieningen zijn;</i> ○ <i>Mogelijkheden om gebouwen die worden aangekocht tijdelijk in te zetten als een bepaalde voorziening;</i> ○ <i>Samenwerking met buurgemeenten op het terrein van voorzieningen;</i> ○ <i>De gedane suggesties ten aanzien van de termijn van actualisatie van het voorzieningenplan;</i> ○ <i>De relatie met overige relevante plannen die nu nog niet zijn opgenomen, zoals de nieuwe WMO-beleidsnotitie;</i> ○ <i>De trend “werk volgt wonen” in relatie tot een aantrekkelijk voorzieningenklimaat;</i>

Naam steller: E-mail steller:	H. van Oerle h.van.oerle@nijmegen.nl	Tel. steller:	06 – 50 24 78 16
Bijlagen:	1. De brief van het college van B&W d.d. 8 mei 2012 inzake “Stedelijk Voorzieningenplan 2013” Ter inzage op de Raadsgriffie, fractiekamers en de Informatiebalie 1. Het Stedelijk Voorzieningenplan 2012		

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Aan de Gemeenteraad van Nijmegen

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum
8 mei 2012

Ons kenmerk
SP00/12.0009557

Contactpersoon
Hans van Oerle

Onderwerp
Stedelijk Voorzieningenplan 2012

Datum uw brief

Doorkiesnummer
0650247816

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over het uitbrengen van het Stedelijk Voorzieningenplan 2012. In dit plan wordt een actualisering geboden van het eerste voorzieningenplan, dat vorig is uitgebracht, inclusief de bij de behandeling van de Perspectiefnota 2013 te betrekken gewogen prioriteitenlijst van investeringswensen.

In het voorliggende Stedelijk Voorzieningenplan 2012 is tevens opgenomen de samenvatting van het Deelplan Voorzieningen PO-Onderwijshuisvesting. In dit deelplan wordt een actueel overzicht gegeven van alle primair onderwijs huisvestingsvoorzieningen in Nijmegen en van het beleid dat er aan ten grondslag ligt. De meerwaarde van het deelplan is dat het tot stand is gekomen in samenwerking met schoolbesturen en met besturen van kinderopvangorganisaties.

In de afgelopen jaren is bij herhaling bestuurlijk de wens geuit om op het punt van het voorzieningenniveau in de stad en in de wijken te komen tot een meer integrale besluitvorming. Door het jaar heen ontvangen het college en de raad voorstellen om op een specifiek beleidsterrein of in een specifiek gebied het niveau van een voorziening te verbeteren of te vergroten of een nieuwe voorziening te realiseren. Dergelijke wensen dienen te worden afgewogen tegen andere wensen op voorzieningengebied. De beperkte investeringsruimte is één van redenen om integrale weging te wensen.

Doel:

Het doel van het Stedelijk Voorzieningenplan is tweeledig:

A: Komen tot een beoordeling van de bestaande situatie ten opzichte van de gewenste situatie én het aanbrenge van een prioritering van de gewenste en soms noodzakelijke aanpassingen. Dit resulteert in een concreet overzicht van investeringsvoornemens ten aanzien van nieuwe en bestaande voorzieningen.

Vervolgvel

1

B: Het leveren van een bijdrage aan de verdere ontwikkeling van een strategisch kader voor toekomstig voorzieningenbeleid.

De bijdrage van het komende VZP bestaat uit het stellen van samenhangende vragen. Welke ontwikkelingen doen zich voor? Welke voorzieningen zijn in de toekomst nodig? Wat moet de kwantiteit ervan zijn, de kwaliteit, de schaal, de spreiding en de onderlinge samenhang? Op basis daarvan kunnen voorstellen gedaan worden om:

- het voorzieningenbeleid aan te passen;
- het voorzieningenniveau voor de bestaande stad en voor Nijmegen Noord te herbevestigen (kwantiteit, kwaliteit, schaal, financiën) of te herzien;
- te komen tot bundeling en samenwerking van voorzieningen, zowel concrete voorstellen als beleidsopdrachten.

Doelstelling A. richt zich op de besluitvorming op korte termijn (direct gerelateerd aan het investeringsplan)

Doelstelling B. is van belang voor de middellange termijn en heeft een relatie met de visievorming op verschillende beleidsonderdelen (Stadsvisie, Structuurvisie, Cultuurvisie, Binnenstadsvisie, WMO Beleidsplan, Regionale Samenwerking etc.).

Speciale aandacht wordt gevraagd voor het onderdeel onderwijshuisvesting, mede van wege de wettelijke taak die hieraan ten grondslag ligt. Met name in Nijmegen Noord ligt hier een behoorlijke (financiële) opgave. Veranderende woningbouwprognoses, gewijzigde wetgeving e.d. kunnen leiden tot verschuivingen in de scholenplanning en evt. leiden tot bijstelling van ambities op het gebied van, de omvang, van scholen (ca. 500 ll.p/school).

Ten aanzien van de huisvesting in brede scholensystemen naar een weloverwogen en afgestemde gezamenlijke strategie van schoolbesturen, besturen van kinderopvangorganisaties en de gemeente. De demografische ontwikkelingen met krimp in delen van de bestaande stad en groei in Nijmegen Noord dwingen hiertoe. Het deelplan Voorzieningen PO-Onderwijshuisvesting, dat in samenvatting in het voorzieningenplan is opgenomen, biedt een eerste inventarisatie en een aanzet om tot een gezamenlijk strategisch voorraadbeheer te komen.

Logischerwijze is er een onderscheid tussen voorzieningen die gedecentraliseerd in meerdere stadsdelen, wijken of zelfs buurten zijn terug te vinden en voorzieningen die op een centraal stedelijk niveau (vaak in of rond de binnenstad) zijn gehuisvest. Over zinnen en onzin van spreiding kan per beleidsonderdeel gediscussieerd worden. Dat we de kleine speelvoorzieningen in een hoge spreiding over de hele stad en alle buurten terugvinden spreekt van zelf, maar uit recente discussies is bekend dat de spreiding van bibliotheken over stadsdelen en wijken veel minder vanzelfsprekend is. De demografische ontwikkeling in de stad, waarbij in sommige wijken en stadsdelen vergrijzing, ontgroening en krimp optreedt, terwijl elders juist sprake is van groei en de vestiging van jonge gezinnen, dwingt op afzienbare termijn tot een discussie over het draagvlak onder sommige gedecentraliseerde voorzieningen. Die discussie gaan we het komend jaar aan in de wijken en op stedelijk niveau, onder andere in het kader van de Stadsvisie 2020. In het voorliggende voorzieningenplan volstaan we nog met een korte beschrijving van de spreiding. In sommige programma's komen enkele centraal stedelijke voorzieningen voor. Van sommige voorzieningen (asielzoekerscentrum, natuurmuseum, afwerkloos e.d.) is het evident dat hier ook geen spreiding over de stad wordt nagestreefd.

Het kaartmateriaal dat in bijlagen bij het Voorzieningenplan is gevoegd geeft een eerste indruk van de huidige spreiding van voorzieningen over de stad.

Vervolgvel
2

Ten aanzien van de onderwijshuisvesting streven we naar een weloverwogen en afgestemde gezamenlijke strategie van schoolbesturen, besturen van kinderopvangorganisaties en de gemeente. De demografische ontwikkelingen met krimp in delen van de bestaande stad en groei in Nijmegen Noord dwingen hiertoe. Het deelplan Voorzieningen PO-Onderwijshuisvesting, dat in samenvatting in het voorzieningenplan is opgenomen, biedt een eerste inventarisatie en een aanzet om tot een gezamenlijk strategisch voorraadbeheer te komen.

Vervolg:

Het Stedelijk Voorzieningenplan wordt jaarlijks geactualiseerd en waar nodig uitgebreid. We streven ernaar om in relatie met o.a. de Stadsvisie 2020 en de Structuurvisie tot een doordacht voorzieningenbeleid te komen en een doelmatige inzet van maatschappelijk vastgoed.

Het Deelplan PO Onderwijshuisvestingsvoorzieningen ondervindt de zelfde jaarlijkse actualisering. Vorig jaar hebben de schoolbesturen voor het Voortgezet Onderwijs een Regionaal Plan Onderwijshuisvesting samengesteld. Het is onze ambitie om samen met de schoolbesturen in het primair en het voortgezet onderwijs tot een Strategische Kadernotitie Vastgoedbeleid Onderwijshuisvesting te komen. Ook die kadernotitie moet aansluiten bij de ambities die we hebben op het vlak van het doelmatig inzetten van maatschappelijk vastgoed.

Hoogachtend,

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

De Gemeentesecretaris,

drs. W.J.A. Dijkstra

drs. B. van der Ploeg

Stedelijk voorzieningenplan 2012

Nijmegen, april 2012

Inhoudsopgave stedelijk voorzieningenplan

Inleiding	blz.	3
Hoofdstuk 1: Aanleiding	blz.	4
Hoofdstuk 2: Doel en definities	blz.	6
§ 2.1. Doel van het stedelijk voorzieningenplan	blz.	6
§ 2.2. Definities	blz.	6
§ 2.3. Welke voorzieningen`	blz.	7
Hoofdstuk 3: Spreidingsbeleid achter de voorzieningen	blz.	9
§ 3.1. Inleiding	blz.	9
§ 3.2. Spreidingsbeleid	blz.	9
§ 3.3. Geen spreidingsbeleid	blz.	10
§ 3.4. Samenvatting/conclusies	blz.	11
Hoofdstuk 4: Ontwikkelingen van invloed op voorzieningenbeleid	blz.	12
§ 4.1. Beleidsheroverwegingstrajecten/overige ontwikkelingen	blz.	12
§ 4.2. Demografische ontwikkelingen	blz.	14
§ 4.3. Integratie en clustering van voorzieningen	blz.	15
Hoofdstuk 5: Investeringswensen op voorzieningengebied		
Voor de periode 2013 t/m 2016	blz.	16
Bijlagen:	blz.	18
Bijlage 1: factsheets voorzieningen	blz.	19
Bijlage 2: demografische ontwikkelingen	blz.	77
Bijlage 3: weging van investeringswensen	blz.	83
Bijlage 4: samenvatting deelplan Voorzieningen PO-onderwijshuisv.	blz.	93
Bijlage 5: kaartmateriaal	blz.	100

Inleiding

Opnieuw is een vervolgstap gezet bij ontwikkelen van een stedelijk voorzieningenplan. Na de startnotitie van januari 2011 verscheen enkele maanden later in het kader van het traject van de Perspectiefnota een inventarisatie en prioritering van investeringswensen op voorzieningenbied.

In deze tweede versie is m.n. de bestaande situatie op voorzieningengebied in beeld gebracht en het voorzieningenbeleid dat daaraan ten grondslag ligt.

Het beleid is toe aan een integrale herijking, niet in de eerste plaats vanwege de ontwikkeling van de overheidsfinanciën, maar vooral ook omdat we op tal van beleidsonderdelen nieuwe toekomstvisies vastleggen. 2012 is wat dat betreft een bijzonder jaar, waarin o.a. aan een Economische Agenda, een Binnenstadsvisie, een Cultuurvisie en een Structuurvisie wordt gewerkt. In 2011 verscheen al een startnotitie sport. In het sociale domein wordt hard gewerkt aan een hervormingsagenda die samenhangt met de Wet Werken naar Vermogen, het WMO Beleidsplan en de nieuwe taken die de gemeente op het vlak van de Jeugdzorg krijgt toebedeeld. In het onderwijs spelen demografische ontwikkelingen (die per stadsdeel verschillen) en een afnemende belangstelling voor het vmbo een belangrijke rol die kan leiden tot overcapaciteit van schoolgebouwen in de komende jaren. Gemeente en schoolbesturen staan voor de gezamenlijke taak om tot een strategisch onderwijshuisvestingsbeleid te komen. In de Waalsprong spelen dilemma's rondom demografische groei, fluctuerende woningbouwproductie en belemmerende regelgeving rondom het stichten van scholen. Flexibiliteit zou hierin een leidend principe kunnen zijn.

Dit jaar gaan we, Raad en College gezamenlijk, een Stadsvisie 2020 opstellen, geen blauwdruk maar een toekomstbeeld. In dat kader zal met de stad en met de wijken gesproken worden over het voorzieningenniveau, het bestaande gegroeide voorzieningenniveau én het gewenste voorzieningenniveau.

Het voorliggende voorzieningenplan is in die zin een belangrijke tussenstap.

18 april 2012

Hoofdstuk 1. Aanleiding

Zoals aangegeven in de startnotitie 'Op weg naar een stedelijk voorzieningenplan' (VZP) ligt de aanleiding tot het opstellen van een VZP in vier factoren.

1. Bestuurlijke wens tot een meer integrale besluitvorming rondom voorzieningenbeleid
2. Demografische en aanverwante ontwikkelingen
3. Bezuinigingen en (andere) relevante ontwikkelingen vanuit de rijksoverheid
4. Afstappen van het gesloten systeem Nijmegen Noord

Ad 1 Wens tot integrale afweging

In de afgelopen jaren is meermaals bestuurlijk de wens geuit om op voorzieningengebied te komen tot meer integrale besluitvorming. Door het jaar heen ontvangen het college en de Raad voorstellen om op een specifiek terrein of voor een specifiek gebied in de stad het niveau van een voorziening aan te passen, meestal te vergroten. Een dergelijke wens kon niet worden afgezet tegen andere wensen op voorzieningengebied.

Gemist werd:

- samenhang en weging
- samenwerking
- programma-overstijgende regie
- aansluiting bij de begrotingscyclus
- langere termijn visie

In het kader van de Perspectiefnota 2012 werd voor het eerst een gedeeltelijk VZP opgesteld. In bijlage III bij de PPN (Bestaande wensen op voorzieningengebied) werden de investeringswensen op voorzieningengebied met behulp van een 8-tal criteria met ieder een eigengewicht, geprioriteerd. Dit leidde tot een top 10 van investeringswensen die in het kader van de begroting 2012 meedongen naar de schaarse investeringsruimte. Een langere termijn visie op voorzieningen ontbrak echter nog.

Ad 2. Demografische en aanverwante ontwikkelingen

De recente inzichten op het gebied van demografie (bevolkingsontwikkeling, vergrijzing) en woningbouwproductie kunnen aanleiding zijn om het huidige voorzieningengebied nog eens onder de loep te nemen.

Ad 3. Bezuinigingen en andere relevante ontwikkelingen vanuit de rijksoverheid

De omvangrijke bezuinigingen vanuit de rijksoverheid, allereerst die van het regeerakkoord d (met een algemene korting van € 1,6 miljard op het gemeentefonds) en nu de aanvullende bezuinigingen waarvan we de omvang nog niet kennen, maar die mogelijk tot een nieuwe korting zullen leiden, kunnen gevolgen hebben voor de gemeentelijke voorzieningen (bestaande en nieuwe). De bezuinigingen gaan gepaard met nieuwe wetgeving met vaak grote gevolgen voor ons lokale beleid.

Ad 4. Gesloten systeem Nijmegen Noord

Het gesloten voorzieningssysteem hield in dat de meerjarig geraamde inkomsten als gevolg van inwonertoename in Nijmegen Noord (O ZB-opbrengsten, gemeentefondstoename, afvalstoffenheffing) werden ingezet als investerings- en exploitatiemiddelen voor de noodzakelijk geachte voorzieningen in Nijmegen Noord. In 2010 is besloten dit systeem los te laten, mede ingegeven door de wens om het totale voorzieningenniveau over de hele stad integraal te gaan beschouwen.

Hoofdstuk 2. Doel en definities

§ 2.1. Doel van het stedelijk voorzieningenplan

Het doel van een stedelijk voorzieningenplan is tweeledig.

A: Komen tot een beoordeling van de bestaande situatie ten opzichte van de gewenste situatie én het aanbrengen van een prioritering van noodzakelijke aanpassingen. Dit resulteert in een concreet overzicht van investeringsvoornemens ten aanzien van nieuwe en bestaande voorzieningen.

B: Het leveren van een bijdrage aan de verdere ontwikkeling van een strategisch kader voor toekomstig voorzieningenbeleid.

De bijdrage van het VZP bestaat uit het stellen van samenhangende vragen. Welke ontwikkelingen doen zich voor? Welke voorzieningen zijn in de toekomst nodig? Wat moet de kwantiteit ervan zijn, de kwaliteit, de schaal en de onderlinge samenhang. De samenhangende antwoorden moeten komen uit de programma's. Het VZP brengt ze vervolgens in één document bij elkaar.

Op basis daarvan kunnen voorstellen gedaan worden om:

- het voorzieningenbeleid aan te passen;
- het voorzieningenniveau voor de bestaande stad en voor Nijmegen en Noord te herbevestigen (kwantiteit, kwaliteit, schaal, financiën) of te herzien;
- te komen tot bundeling en samenwerking van voorzieningen, zowel concrete voorstellen als beleidsopdrachten.

Doelstelling A. richt zich op de besluitvorming op korte termijn (direct gerelateerd aan het investeringsplan)

Doelstelling B. is van belang voor de middellange termijn en heeft een relatie met de visievorming op verschillende beleidsonderdelen (Stadsvisie, structuurvisie, Cultuurvisie, Binnenstadvisie, WMO Beleidsplan, Regionale Samenwerking, etc.).

§ 2.2. Definities

Voorziening is (1) het gebouw, de ruimte of de locatie die nodig is om een gewenste (2) sociaal-maatschappelijke activiteit mogelijk te maken.

Element (1) betekent dat het voorzieningenplan zich niet richt op het inhoudelijke beleid achter voorzieningen, maar focust op het fysieke deel van dat beleid.

Sturen op de voorziening is in deze keuze sturen op de fysieke kant om daarmee in inhoudelijk beleid te bevorderen en te ondersteunen. Het inhoudelijke beleid zelf wordt elders geformuleerd en vastgesteld. Dat gebeurt jaarlijks in de programmabegroting en in separate beleidsvoorstellen.

Met de aanduiding "sociaal-maatschappelijk" (2) maken we een tweede inperking.

We richten ons alleen op voorzieningen die deel uitmaken van de programma's:

- veiligheid
- werk en inkomen
- sport
- wijken
- zorg en welzijn
- onderwijs
- cultuur

§ 2.3. Welke voorzieningen?

Het betreft voorzieningen waarbij de rol van de gemeente per object kan verschillen.

Dit leidt tot de volgende typologie:

1. Voorzieningen waarvan de gemeente (mede)eigenaar is;
2. Voorzieningen waarvan de gemeente exploitant is;
3. Voorzieningen waarvan de gemeente beheerder is;
4. Voorzieningen van door de gemeente gesubsidieerde instellingen of organisaties waarbij in de subsidie een expliciete component zit voor huisvesting;
5. Voorzieningen van de overige door de gemeente gesubsidieerde instellingen of organisaties;
6. Voorzieningen van in de gemeente opererende instellingen of organisaties waarbij gemeente andersoortige bemoeienis heeft (bijv. via bestemmingsplan, beschikbaar stellen grond, etc.);
7. Voorzieningen van instellingen of organisaties waarmee de gemeente geen en beleidsmatige relatie heeft, maar waarmee op voorzieningengebied samenwerking mogelijk zou kunnen zijn.

In de startnotitie werd de keuze gemaakt om ons te beperken tot de voorzieningen die vallen in categorie 1 t/m 4. Dit komt voort uit de complexiteit en omvang van het totale voorzieningenbestand. We zien de totstandkoming van een compleet voorzieningenplan als een groeiproces zijn. In volgende versies zal steeds meer verdieping en verbreding kunnen plaatsvinden.

Op deze keuze moeten enkele nuancerings worden aangebracht.

Er zijn voorzieningen die soms eigendom zijn van de gemeente en/of waarvan de gemeente het beheer en de exploitatie doet, terwijl dat bij dezelfde voorziening op een andere locatie anders is. Een voorbeeld is de bibliotheek. In dit geval wordt een dergelijke voorziening wel in zijn geheel meegenomen.

Een tweede nuancering betreft de puur gemeentelijke voorzieningen, van de publiekstaken (paspoorten, rijbewijzen) tot uitvoeringstaken als schuldhulpverlening, advisering op gebied van werk en inkomen, parkeergelegenheden, fietsenstallingen, etc.

In het overzicht hierna wordt per programma weergegeven welke voorzieningen onderdeel uitmaken van de eerste volledige versie van het voorzieningenplan.

Tot zover keuzes in de startnotitie.

In deze versie van het VZP komen daar nog de volgende veranderingen bij:

- Opusgebouw: pand is verkocht. Huidige gebruikers (Tandem, SWON het seniorennetwerk, WIG, Vrijwilligerscentrale, Belangenbehartiging WAO) zijn op zoek naar vervangende kantoorruimte (individueel of gezamenlijk). De gemeente voert hier geen beleid op. In het WMO-beleidsplan staat de patiënt/cliënt centraal en niet de instelling of de kantoorfunctie.
- Het Goffert stadion is vanwege de bijzondere aard van de voorziening buiten het overzicht gelaten.

Specifieke toelichting voor onderwijsvoorzieningen:

- Onderwijs huisvesting: de keuze in de startnotitie om ons te beperken tot de niet doorgedecentraliseerde onderwijs huisvesting, is losgelaten. Onderwijshuisvesting is een wettelijke taak voor de gemeente waarin de zorgplicht is vastgelegd. De schoolgebouwen in Nijmegen voor het primair en het voortgezet onderwijs zijn voor het grootste deel doorgedecentraliseerd naar de schoolbesturen. Dit betekent dat de schoolbesturen van ongeveer 98% van de schoolgebouwen zelf juridisch en economisch eigenaar zijn. Voor de bekostiging van kapitaallasten, onderhoud,

Vorzieningen die deel uitmaken van dit voorzieningenplan

Progr. nr.	Programma	Voorziening
1012	Veiligheid	Brandweerposten
		Veiligheidshuis
		Afwerkloods en tippelzone
1043	Facilitaire diensten	Cultuurhistorische panden
1051	Zorg & Welzijn	NUNN
		Centra Jeugd en Gezin
		Jongerecentra
		Scoutingaccommodaties
		Asielzoekerscentrum
		Vluchtelingenwerk Nijmegen
1052	Sport	Sporthallen, sportzalen, gymlokalen
		Buitensportaccommodaties
		IJsbaan
		Zwembaden
1063	Wijken	Speelvoorzieningen
		Kinderboerderijen
		Wijkaccommodaties
1071	Cultuur	Bibliotheken
		Cultuurpodia
		Kunstateliers
		Lindenbergpanden
		Natuurmuseum
1073	Onderwijs	PO doorgedecentraliseerd
		PO niet-doorgedecentraliseerd
		VO doorgedecentraliseerd
		VO niet-doorgedecentraliseerd
		(Voortgezet) speciaal onderwijs

Hoofdstuk 3. Spreidingsbeleid achter de voorzieningen

§ 3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt kort aangegeven bij welke, in dit voorzieningenplan genoemde, voorzieningen/ programma's er sprake is van een duidelijk spreidingsbeleid en bij welke niet. Voor een meer gedetailleerde beschrijving van het beleid achter de voorziening en de actuele situatie wordt verwezen naar de factsheets. De concrete spreiding van voorzieningen is ook terug te lezen op het in bijlage toegevoegde kaartmateriaal.

Logischerwijze is er een onderscheid tussen voorzieningen die gedecentraliseerd in meerdere stadsdelen, wijken of zelfs buurten zijn terug te vinden en voorzieningen die op een centraal stedelijk niveau (vaak in of rond de binnenstad) zijn gehuisvest. Over zijn en onzin van spreiding kan per beleidsonderdeel gediscussieerd worden. Dat we de kleine speelvoorzieningen in een hoge spreiding over de hele stad en alle buurten terugvinden spreekt van zelf, maar uit recente discussies is bekend dat de spreiding van bibliotheek over stadsdelen en wijken veel minder vanzelfsprekend is. De demografische ontwikkeling in de stad, waarbij in sommige wijken en stadsdelen vergrijzing, ontgroening en krimp optreedt, terwijl elders juist sprake is van groei en de vestiging van jonge gezinnen, dwingt op afzienbare termijn tot een discussie over het draagvlak onder sommige gedecentraliseerde voorzieningen. Die discussie gaan we het komende jaar aan in de wijken en op stedelijk niveau. In het voorliggende voorzieningenplan volstaan we nog met een korte beschrijving van de spreiding. In sommige programma's komen enkel centrale stedelijke voorzieningen voor. Van sommige voorzieningen (asielzoekerscentrum, natuurmuseum, afwerkloods e.d.) is het evident dat hier ook geen spreiding over de stad wordt nagestreefd..

§ 3.2. Spreidingsbeleid

Programma Zorg en Welzijn

Centra voor Jeugd en Gezin

Deze voorziening is in de kadernotitie Centrum voor Jeugd en Gezin geïntroduceerd. Hoewel er geen normen zijn vastgesteld, is de intentie uitgesproken dat er sprake moet zijn van een dekkende structuur van CJG's in de stad. Inmiddels zijn er 4 fysieke locaties (Hatert, Nijmegen-Noord, West en Midden) aangewezen waarvan er al 2 operationeel zijn. Hiermee is invulling gegeven aan de zgn. 'dekkende structuur'. Voor het overige zal er sprake zijn van virtuele CJG's.

Programma Onderwijs

Voor zowel primair als voortgezet onderwijs geldt dat er wordt gestreefd naar een goede spreiding en bereikbaarheid van schoollocaties in de stad. Voor primair onderwijs op wijkniveau en voor voortgezet onderwijs op stadsdeelniveau, afgestemd op de regio. In het kader van de doordecentralisatie zijn hierover afspraken gemaakt met de schoolbesturen. In het primair onderwijs hebben we samen met schoolbesturen de ambitie geformuleerd dat op termijn alle basisscholen brede scholen worden. Bij de keuzes in de Waalsprong wordt ook gekeken naar een goede spreiding van schoollocaties over het gebied. Hierbij speelt ook de vraag hoe het speciaal (basis)onderwijs te positioneren in het Waalspronggebied. In het kader van spreiding en bereikbaarheid kan het wenselijk zijn ook in dit stadsdeel speciaal basisonderwijs te huisvesten. In het voortgezet onderwijs is de spreiding in 2011 vastgelegd in het RPO, het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen. Rondom het VMBO moeten dit jaar nog definitieve keuzes worden gemaakt, op basis van een visiedocument VMBO.

Programma Veiligheid

Brandweerkazernes

De Wet veiligheidsrisico's verplicht tot het bieden van de brandweezorg, waarbij ook wettelijk verplichte aankomsttijden zijn vastgelegd. Dit betekent impliciet dat er sprake is van een duidelijk spreidingsbeleid. Na ingebruikname van de nieuwe kazerne wordt aan alle eisen voldaan.

Programma Cultuur

Bibliotheken

Basis voor het (spreidings)beleid achter de bibliotheken vormt het Beleidsplan 2011-2016. In dit beleidsplan wordt onderbouwd op welke wijze de bibliotheekfunctie moet worden ingevuld. Belangrijkste uitgangspunt is dat er gedacht wordt in functies i.p.v. vestigingen. Dit resulteert o.a. in een afbouw van het aantal vestigingen.

Programma Sport

Zwembaden

Teneinde de gemeentelijke doelstellingen op zwemgebied (het op basisniveau uitvoeren van een aantal activiteiten en op het gebied van leeszwemmen, schoolzwemmen, verenigingszwemmen, doelgroepzwemmen en recreatiezwemmen) te realiseren, is de beleidsopvatting dat Nijmegen dient te beschikken over ten minste 3 binnenbaden. Instandhouding van deze voorzieningen is nog steeds de beleidsinzet.

Sporthallen, sportzalen en gymlokalen

De spreiding van sporthallen is voor wat de breedtespoot een functie toegevoegd op stadsdeelniveau. De spreiding van sporthallen kan niet los worden gezien van de spreiding van andere binnensportaccommodaties en wordt vooral ook bepaald door het gebruik door scholen. Om daaraan te kunnen voldoen is en blijft het noodzakelijk dat sportaccommodaties zich bevinden "in de directe leefomgeving". Het begrip "directe leefomgeving" is nader ingevuld via de MHO (Modelverordening Huisvesting Onderwijs).

De bestaande spreiding van sportzalen en gymzalen is gekoppeld aan de spreiding en grootte van de onderwijsvoorzieningen en het gebruik van de accommodatie in die desbetreffende wijk.

Uitgangspunt in de nieuwe Sportnota is ten minste behouden van het huidige niveau van de sportvoorzieningen. Of en waar er uitbreiding of kwaliteitsverbetering moet komen, komt aan de orde in de nieuwe sportnota.

Programma Wijken

Speelvoorzieningen

In de nota's 'Kom je buiten spelen' en 'van binnen spelen naar buiten sporten' zijn normen vastgesteld waarlangs de speelinfrastructuur is ingericht.

Kinderboerderijen

Er is geen sprake van een duidelijk spreidingsbeleid. De aanwezigheid van de 4 kinderboerderijen en de spreiding ervan over de stad is historisch gegroeid. Deze situatie heeft uiteindelijk het predicaat 'te handhaven' gekregen.

§ 3.3. Geen spreidingsbeleid

Programma Cultuur

Cultuurpodia en de Lindenbergpanden:

Het huidige cultuurbeleid ligt vast in de nota OP Koers, cultuur aan de Waal. Voor de cultuurvoorzieningen betekent dit concreet dat we 'houden en versterken van wat we hebben'. Op dit moment wordt de nieuwbouw van Doornroosje gerealiseerd. Hoewel er dus geen sprake is van een concreet spreidingsbeleid, is het beleid wel degelijk gericht op een sterk cultureel voorzieningenniveau en aanbod van activiteiten. Dit aanbod moet worden gefaciliteerd met de inzet van goede fysieke voorzieningen. De nieuwe cultuurvisie kondigt een zoektocht aan naar een "slimmer vastgoedbeleid".

Kunstateliers

In 2008 heeft de gemeente de ambitie uitgesproken om eind 2010 125 ateliers te hebben gerealiseerd of in ontwikkeling te hebben, boven op de al bestaande ateliers. Begin 2011 is gebleken dat er inmiddels 98 nieuwe ateliers bij gekomen zijn. Met betrekking tot de spreiding van deze ateliers is er geen vastgesteld beleid. In de praktijk zijn kunstateliers in meerder stadsdelen te vinden van de Vasim tot de Limoskazerne. Het realiseren van nieuwe ateliers is vaak een interessante optie bij placemaking (bijvoorbeeld in het Waaifront) en bij al dan niet tijdelijke herbestemming van leegkomende bedrijfspanden, scholen, kloosters, e.d. De cultuurvisie gaat hier nader op in.

Programma Onderwijs

Voortgezet Speciaal Onderwijs

Voor het voortgezet speciaal onderwijs spelen de ontwikkelingen rondom passend onderwijs een belangrijke rol bij de huisvesting. Daarbij gaat het niet alleen om spreiding maar ook om sociale veiligheid en schaalgrootte. Tevens ligt hier een relatie met het leerlingenvervoer

Programma Zorg en Welzijn

Scoutingaccommodaties

De scoutingsorganisaties richten zich niet op een bepaalde wijk of stadsdeel. De gemeente speelt in deze ook geen rol. Uit de praktijk blijkt dat het merendeel van de leden uit de directe omgeving van één van de locaties komt. Een inventarisatie leert dat de accommodaties redelijk verspreid over de stad liggen.

Programma Wijken

Wijkaccommodaties

Het ontstaan van buurt- en wijkcentra is historisch gegroeid. Daar waar in wijkvisies en wijkmonitoren een behoefte naar boven komt, is en wordt geprobeerd te voorzien in ontmoetingsruimtes. Dit betekent maatwerk per buurt of wijk die ook gevolgen heeft voor de ruimtelijke kant. Dit gaat door tot en met het coalitieakkoord 2010-2014: "elke wijk heeft zijn eigen karakteristiek en trekt mensen die er graag willen wonen. Deze diversiteit van wijken koesteren we". Er is een discussie denkbaar over de vraag welke omvang, functionaliteit en spreiding van wijk- en buurtcentra in de toekomst past bij het tijdsgewricht.

Programma Sport

Buitensportaccommodaties

De bestaande situatie is historisch gegroeid. Tot voor kort was het Nijmeegse beleid t.a.v. de kwantiteit, de spreiding en de kwaliteit van sportaccommodaties gebaseerd op de zgn.

Nijmegen Norm. In het kader van de vaststelling van de startnotitie voor de nieuwe beleidsnota Sport is besloten de Nijmegen Norm als norm los te laten.

Uitgangspunt voor de nieuwe sportnota is het tenminste behouden van het huidige niveau van sportvoorzieningen (binnen en buiten) zowel wat betreft kwantiteit als kwaliteit. Of en waar er uitbreiding of kwaliteitsverbetering moet komen, komt aan de orde in de nieuwe sportnota. Waar sprake is van een onderbenutting van bestaande voorzieningen moet de discussie gevoerd kunnen worden over het voortbestaan ervan.

§ 3.4. Samenvatting/ conclusie

In zijn algemeenheid kan worden geconcludeerd dat er ten aanzien van de spreiding van voorzieningen vaak sprake is van een historische gegroeide situatie waarbij het beleid is gericht op handhaving dan wel versterking. Bij de wijkaccommodaties wordt vooral gekeken naar behoefte. Voorzieningen dienen in alle gevallen een inhoudelijk doel. Voor Cultuur geldt bijvoorbeeld dat een sterk en gevarieerd cultureel aanbod leidend is. Vastgoed kan daarvoor als middel dienen. In deze beleidssector treffen we meer centraal stedelijk gehuisveste voorzieningen aan.

Bij speelvoorzieningen is wel sprake van een helder spreidingsbeleid. Voor onderwijs geldt het uitgangspunt dat er sprake is van een wettelijke zorgplicht. Dit impliceert een dekkende structuur van basisonderwijsvoorzieningen op wijkniveau. De 'dekkende structuur' wordt ook genoemd bij de CJG's en de Brede scholen.

Hoofdstuk 4. Ontwikkelingen van invloed op voorzieningenbeleid

§ 4.1. Beleidsheroverwegingstrajecten/overige ontwikkelingen

Binnen de diverse programma's lopen een aantal beleidsheroverwegingstrajecten waarvan de uitkomst gevolgen kunnen hebben voor voorzieningen. Het eerste schema geeft daarvan een overzicht.

Minstens zo belangrijk zijn enkele algemene ontwikkelingen, bijv. de strategische agenda of de bezuinigingen. Een overzicht daarvan geeft het tweede schema.

In volgende versies van het VZP kunnen de gevolgen daarvan worden meegenomen.

Beleidsheroverwegingstrajecten

Traject	Voorzieningen die mogelijk worden geraakt	Stadium	Gevolgen voorzieningen
Grond-exploitatie Nijmegen Noord	M.n. onderwijs- en speelvoorzieningen	Is februari 2012 beschikbaar gekomen.	De planning voor onderwijsvoorzieningen In Nijmegen Noord is bijgesteld t/m 2016. De investeringswensen zijn gebaseerd op de nieuwe GREX- gegevens.
Nota Sportbeleid	Sporthallen, sportzalen, buitensport-accommodaties, zwembaden	Startnotie vastgesteld. Beleidskader komt eind 2012 gereed	Vooralsnog geen. Na de vaststelling van het beleidskader volgt een actualisatie van het accommodatiebeleid op sportgebied. Pas in 2013 valt iets te zeggen over verwachtingen voor voorzieningen. Een uitzondering vormen de aanpassingen aan sportaccommodaties binnen het kader van Talent Centraal.
Cultuurvisie	Podia en andere cultuurvoorzieningen	Startnotie vastgesteld. Interactief proces doorlopen. Nota vastgesteld in college	Nog geen zicht op. Pas in 2012 te verwachten
Visie op Jongerenwerk	Jongerencentra, scouting-accommodaties, etc.	Komt in de plaats van eerder voorgenomen beleidskader integraal jeugdbeleid. Is in productie en komt medio 2012 beschikbaar.	Zeer waarschijnlijk gevolgen voor voorzieningenbeleid. Welke valt pas begin 2012 iets over te zeggen.

Traject	Voorzieningen die mogelijk worden geraakt	Stadium	Gevolgen voorzieningen
WMO-beleidsplan 2012-2015, Solidair, samen en solide	Centra voor Jeugd en Gezin, jongerencentra en mogelijk andere voorzieningen uit het programma's Zorg en Welzijn en Wijken	Beleidsplan is 2 november vastgesteld in de Raad. De ontwikkeling van uitvoeringsvoorstellen is in volle gang	Beleidsplan gaat vooral over het 'wat'. Het 'hoe' komt via diverse uitvoeringsprogramma's. Begin 2012 starten 2 of 3 pilots die o.a. antwoord moeten geven op de vraag wat de fysieke vertaling is van de wijkgerichte WMO-aanpak. De insteek daarbij: zoveel mogelijk gebruik van bestaande wijkvoorzieningen, w.o. gemeentelijke wijkaccommodaties.

Overige ontwikkelingen

Traject	Voorzieningen die mogelijk worden geraakt	Stadium	Gevolgen voor voorzieningen
Bezuinigingen 2013 e.v.	Weinig voorzieningen zijn op voorhand uitgesloten	Verloopt volgens de planning van de PPN	Nog geen zicht op
Stadsvisie/ Strategische agenda 2020	Kan in principe alle voorzieningen raken	Fase A (maand 03 t/m 05 2012) staat in het teken van de huidige stand van zaken in Nijmegen: 'waar staan we?' Fase B (maand 06 t/m 09) staat in het teken van het maken van scenario's: 'waar kunnen we naartoe'. Fase C (maand 10 t/m 12) staat in het teken van het kiezen van een gewenst toekomstbeeld voor Nijmegen: 'waar kiezen we voor?'.	Eind 2012 gereed

Traject	Voorzieningen die mogelijk worden geraakt	Stadium	Gevolgen voor voorzieningen
Stads- en wijkmonitor	Nog onduidelijk	Uitkomsten worden medio april 2012 vrijgegeven om te worden gebruikt voor andere trajecten, o.a. bezuinigingen, strategische agenda en beleidsherverwegingen	Basis onder de stadsvisie
Actualisatie Structuurvisie	Nog onduidelijk	Het aanvankelijke voornemen om in 2011 een geactualiseerde versie uit te brengen is losgelaten. De structuurvisie volgt op de stadsvisie en staat nu gepland voor eind 2012	Nog geen zicht op
Kadernota beheer en onderhoud maatschappelijk vastgoed	Nog onduidelijk	Discussienota febr. 2012 vastgesteld. Kadernota staat gepland voor zomer 2012.	Ja, maar later in 2012 duidelijk.

§ 4.2. Demografische ontwikkelingen

Een belangrijke factor die invloed kan hebben op de voorzieningen is de bevolkingsontwikkeling. In de startnotitie van januari 2010 zijn de meest actuele prognoses en beelden van de afdeling Onderzoek en Statistiek met betrekking tot de toekomst van Nijmegen, stedelijk, op stadsdeelniveau en op wijkniveau opgenomen.

Deze zijn nog steeds actueel.

Enkele belangrijke elementen uit die toekomstbeelden, bezien vanuit voorzieningen oogpunt, zijn:

- *Een blijvende bevolkingstoename* voor de totale stad.
- *Vergrijzing*: de komende jaren zullen de leeftijdsklassen van de 60-ers en de 70-ers in de bestaande stad sterk in omvang toenemen.
- *Een vertragende woningbouwproductie* in Nijmegen Noord.
- *Een toekomstige woningbouwproductie* die beïnvloed gaat worden door te maken stadsregionale keuzen.
- *Veranderingen in de aard van sociale verbanden* wat betreft de oriëntatie op de directe leefomgeving. Een deel van de burgers verplaatst zich gemakkelijk, waardoor de mogelijkheden voor participatie verder weg van de woning groter worden.

Voor toekomstig voorzieningenbeleid is van belang hoe deze stedelijke ontwikkelingen zich vertalen op stadsdeel- en wijkniveau.

In bijlage 2 bij de startnotitie wordt op wijk- en stadsdeelniveau in beeld gebracht welke demografische ontwikkeling er de afgelopen 10 jaar waarneembaar is. Ook wordt een toekomstverkenning gegeven voor de komende jaren. Het betreft hier een geactualiseerde versie van het eerder overzicht in de Startnotitie.

Het overheersende beeld dat daaruit naar voren komt is een behoorlijke diversiteit per wijk en stadsdeel, zowel wat betreft het bevolkingsaantal als wat betreft de leeftjidsindeling. Dit heeft op de langere duur onvermijdelijk gevolgen voor de voorzieningen, vooral die met een spreidingsbeleid. Momenteel is de insteek daarbij hoofdzakelijk: vastleggen en volgen wat dit betekent voor het gebruik van voorzieningen en op basis daarvan handelen.

De vraag of een meer actieve beleidsopstelling gekozen zou moeten zijn ligt op tafel bij de beleidsherverwegingstrajecten die hiervoor werden genoemd.

§ 4.3 Integratie en clustering van voorzieningen

Op het gebied van multifunctioneel gebruik en bundeling van voorzieningen zijn er vooral de laatste jaren in Nijmegen enkele flinke stappen gezet. Zeke r als het gaat om voorzieningen waar de gemeente direct invloed op heeft (als eigenaar en/of beheerder van de voorziening, en/of als subsidiënt van de voorziening).

Nieuwe accommodaties zijn per definitie multifunctioneel. Voorbeelden zijn de voorzieningenharten, de nieuwe brandweerpost die ook gebruikt wordt door politie en ambulance, de centra voor jeugd en gezin en de servicepunten voor de bibliotheek die we onderbrengen bij andere voorzieningen (wijkvoorzieningen of scholen), de cultuurhistorische panden die onderdak bieden aan een sociaal maatschappelijke functie.

Ook de komende jaren zullen nog een paar slagen worden gemaakt.

Het veiligheidshuis krijgt onderdak in het politiebureau, de cultuurpodia krijgen een stevige facelift zodat ze concurrerend kunnen zijn op de markt van congressen, grote vergaderingen, beurzen, e.d., Natuurmuseum, museum Nijmegen Vestingstad en Natuurcentrum Rivieren komen onder één dak.

Een volgende grote slag moet met de WMO-uitvoering gemaakt worden.

WMO-functies die op stadsdeel of wijkniveau een aanbod willen doen, worden ondergebracht in of gepositioneerd bij wijkaccommodaties. Belangrijke voorwaarde daarvoor is dat die wijkaccommodaties daarvoor geschikt zijn. In het overzicht van investeringswensen staan er een tweetal die daar betrekking op hebben. De belangrijkste beleidsoverwegingen bij dit alles zijn: efficiency en onderlinge versterking van functies door ruimtelijke nabijheid.

Zij er nog meer stappen te zetten?

In elk geval is integratie/clustering een expliciet aandachtspunt in de

beleidsheroverwegingstrajecten die in § 4.1 worden genoemd. Maar er zijn beperkingen.

Er is een categorie voorzieningen waarbij multifunctionaliteit uitgesloten is. Voorbeelden zijn de afwerkloods, het asielzoekerscentrum en de zwembaden.

Bij tweede categorie voorzieningen zijn die mogelijkheden er wel, maar beperkt. De beperking heeft vooral te maken met de hoofd functie en de daarmee samenhangende inrichting. Een tweede beperking is dat multifunctioneel gebruik extra eisen stelt op het gebied van toezicht en beheer die pas rendabel zijn bij een tweede gebruik van voldoende omvang. De derde beperking is dat oneigenlijke concurrentie met de horeca verboden is. Voorbeelden zijn jongerencentra, scoutingaccommodaties, sporthallen, sportzalen en gymzalen, sportkantine.

Mogelijkheden zitten vooral in gebruik als vergaderlocatie of lesruimte.

Onderwijsvoorzieningen bieden de mogelijkheid voor multifunctioneel gebruik. Doordat de meeste voorzieningen zijn doorgedecentraliseerd heeft de gemeente hier beperkt

zeggenschap over. De ambitie bestaat om een strategisch huisvestingsplan voor alle onderwijsvoorzieningen op te stellen en een relatie te leggen naar het overige maatschappelijk vastgoed.

Verder kan nog gedacht worden aan het combineren van de functie wijkspeltuin en kinderboerderij en schoolpleinen ook gebruiken als openbare speelvoorziening.

Hoofdstuk 5: Investeringswensen op voorzieningengebied voor de periode 2013 t/m 2016

Net als in 2011 zijn ook dit jaar in het kader van het Perspectiefnota traject de investeringswensen op voorzieningengebied geïnventariseerd. Het betreft noodzakelijk geachte investeringen waarvoor binnen de programma's geen dekking aanwezig is. Ook nu weer zijn deze onderling geprioriteerd door gebruik te maken van wegingscriteria met een eigen gewicht.

De uitkomsten daarvan worden weergegeven in onderstaand overzicht.

Voor meer informatie wordt verwezen naar Bijlage 3.

Deze bijlage bestaat o.a. uit:

- Een gedetailleerd overzicht van investeringswensen per programma;
- De wegingscriteria die zijn gehanteerd;
- De uitkomsten van de weging op jaarbasis

Resultaat Prioritering Totaal				
Volgnr.	Voorziening	Programma	Bedrag	Gewicht
1	2 ^e Fase Visveld	Onderwijs	€ 1,5	75
2	Primair Onderwijs Nijmegen N. Groot Oosterhout	Onderwijs	€ 2	75
3	Talent Centraal, Fase 1	Sport	€ 3	50
4	Talent Centraal, Fase 2	Sport	€ 3	50
5	Skaeve Huse	Zorg en welzijn	€ 0,15	50
6	Speelplekken en recreatieve sportplekken Nijmegen N. fase 1	Wijken	€ 0,15	47,5
7	Speelplekken en recreatieve sportplekken Nijmegen N. fase 2	Wijken	pm	47,5
8	Keizer Karel Podia, fase 2	Cultuur	€ 1,5	42,5
9	Keizer Karel Podia, fase 3	Cultuur	€ 4,5	42,5
10	Keizer Karel Podia, fase 4	Cultuur	€ 1,8	42,5
11	Wijkcentrum Dukenburg	Wijken	€ 2,96	40
12	Kunstgras 1 ^e fase	Sport	€ 0,3	35
13	Kunstgras 2 ^e fase	Sport	€ 0,96	35
14	Herstel Stevenstoren	Fac. diensten	€ 0,8	32,5
15	Jongerencentrum Nijmegen Noord	Zorg en Welzijn	€ 0,4	30
16	Aanpassen wijkcentra a.g.v. WMO *)	Zorg en Welzijn	p.m.	30
17	Diverse ingrepen cultuurhistorische panden	Fac. diensten	€ 2,0	27,5
18	Bovenwijkse speeltuin Nijmegen Noord	Wijken	€ 0,5	15
19	Sporthal Meijhorst	Sport	€ 7	15
20	NUNN	Zorg en welzijn	€ 0,1	12,5
21	Sportpark Nieuw Balveren	Sport	€ 0,5	10
22	Aanpassen buurtcentra	Wijken	€ 0,425	10
23	Aanpassen wijkcentra	Wijken	€ 1	10

Volgnr.	Voorziening	Programma	Bedrag	Gewicht
24	Sportpark staddijk	Sport	€ 6	10
25	Bestaande voorzieningenhart	Wijken	€ 0,2	0
26	Kinderboerderijen	Wijken	€ 0,05	0

*) als de ruimtewens van de WMO bekend is, kan ook vastgesteld worden of daar elementen in zitten die direct samenhangen met de wettelijke dimensie. Een dergelijke investeringswens gaat dan scoren op het criterium A. De huidige score van 30 wordt dan 50.

Bijlagen bij het stedelijk voorzieningenplan

De volgende bijlagen maken onderdeel uit van deze versie van het stedelijk voorzieningenplan:

Bijlage 1: Factsheets	blz.	19
Bijlage 2: Demografische ontwikkelingen	blz.	77
Bijlage 3: Weging van investeringswensen	blz.	83
Bijlage 4: Samenvatting deelplan Voorzieningen PO-onderwijshuisv.	blz.	93
Bijlage 5: Kaartmateriaal	blz.	100

Bijlage 1 Factsheets voorzieningen

De voorzieningen waarop de eerste volledige versie van het VZP betrekking heeft, staan in onderstaand overzicht. Door middel van een factsheet worden ze in deze bijlage getypeerd.

Inhoudsopgave bijlage 1		
Programma	Voorziening	Blz.
Veiligheid	Brandweerposten	20
	Veiligheidshuis	22
	Afwerkloods en tippelzone	23
Facilitaire diensten	Cultuurhistorische panden	24
Zorg & Welzijn	NUNN	26
	Centra Jeugd en Gezin	28
	Jongeren centra	30
	Scoutingaccommodaties	33
	Asielzoekerscentrum	35
	Vluchtelingenwerk Nijmegen	36
Sport	Sporthallen, sportzalen, gymlokalen	37
	Buitensportaccommodaties	42
	IJsbaan	45
	Zwembaden	46
Wijken	Speelvoorzieningen	48
	Kinderboerderijen	52
	Wijkaccommodaties	54
Cultuur	Bibliotheken	57
	Cultuurpodia	59
	Kunstateliers	60
	Lindenbergpanden	63
	Natuurmuseum	65
Onderwijs	PO doorgedecentraliseerd	66
	PO niet-doorgedecentraliseerd	69
	VO doorgedecentraliseerd	71
	VO niet-doorgedecentraliseerd	73
	(Voortgezet) speciaal onderwijs	75

Factsheet Brandweerposten

1. Algemene aanduiding

De brandweer van Nijmegen (onderdeel van de Regionale Brandweer Gelderland-Zuid) heeft drie kazernes, één vlakbij het centrum van de stad, één in Nijmegen-West en een vrijwillige post in Nijmegen Noord (Lent). Deze laatste gaat op termijn sluiten. Een nieuwe brandweerpost voor Nijmegen Noord is momenteel in aanbouw. Dit was een van de investeringswensen in de eerste versie van het VZP die overgenomen werd in het gemeentelijk investeringsplan.

Van alle posten is de gemeente eigenaar, beheerder en exploitant. In het kader van de verdergaande regionalisering gaat dit laatste veranderen. De gemeente gaat de panden verhuren aan de regionale brandweer die de exploitatie gaan overnemen.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

De Wet veiligheidsregio's verplicht tot bieden van de brandweezorg, waarbij ook wettelijk verplichte opkomsttijden zijn vastgelegd. De belangrijkste norm is dat de brandweer voor 85% van de meldingen binnen de voor het betreffende object geldende tijdspanne ter plaatse moet zijn (gemiddeld binnen de 8 minuten).

De Raad heeft in het verleden voor de gemeente Nijmegen een hogere ambitie vastgesteld, t.w. een zorgnorm van 90%. Deze geldt nog steeds.

Enkele jaren geleden is vastgesteld dat de zorgnorm voor Nijmegen Noord niet gehaald werd.

Professionalisering van de brandweezorg (naar een beroepsbezetting van 12 fte, aangevuld met vrijwilligers) in combinatie met een nieuwe kazerne was noodzakelijk.

Deze nieuwe kazerne is momenteel in aanbouw en wordt in de loop van dit jaar opgeleverd

B. Kwaliteit

Voor de kwaliteit gelden (deels wettelijk) regels die afgeleid zijn van de functies van een kazerne: stalling van voertuigen, verblijfplaats van manschappen en kantoorruimte voor overig personeel.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid.

A. Kwantiteit en spreiding

Na de ingebruikname van de nieuwe kazerne en de invulling van de nieuwe fte's voldoet de bestaande situatie in alle opzichten aan de te stellen eisen

B. Kwantiteit

Zie hiervoor.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Momenteel loopt een traject van verdergaande regionalisering, waarbij het streven is dat de gemeentelijke brandweezorg in de loop van 2012 overgaat naar de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Een raadsbesluit hierover moet nog genomen worden.

Het college van B en W blijft belast met de brandweezorg, maar draagt bij regionalisering taken en bevoegdheden om een brandweer in te stellen en in stand te houden over aan de regio. Het beleid ten aanzien van de accommodaties gaat dan onder de regio vallen (maar de gemeenschappelijke regeling is en blijft verlengd lokaal bestuur).

Voor de voorzieningen heeft dit weinig gevolgen.

De gemeente blijft eigenaar van de kazerne, maar gaat deze verhuren aan de Veiligheidsregio.

In 2010 is de landelijke visie op de brandweer in 2040 'Brandweer over morgen' gepresenteerd. Daarin staat de ontwikkeling voorop van een brandweerorganisatie die vooral in proactieve en preventieve zin op het gebied van fysieke veiligheid zorg draagt voor het borgen van de continuïteit van het maatschappelijke leven. De ambities van brandweer Nijmegen liggen in dit verlengde: de brandweer zet in op een veilige leefomgeving (Community Safety), waardoor het aantal incidenten teruggebracht wordt of op zijn minst gestabiliseerd. Daarnaast wordt er gezocht naar wegen om slimmer te gaan werken en creatief om te gaan met de beschikbare middelen, zonder afbreuk te doen aan de huidige kwaliteit van de brandweezorg. In dat verband zijn een tweetal pilots gestart:

- variabele voertuigbezetting (uitrukken met minder personen);
 - repressie en preventie (repressieve medewerkers ook preventieve taken laten verrichten)
- Vooralsnog heeft dit geen gevolgen voor de voorzieningen, maar op termijn is dit niet uitgesloten.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening
Geen

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening
Een klein deel van de accommodatie wordt verhuurd aan politie en ambulance (stafling). De mogelijkheden daartoe zijn beperkt. In de nieuwe kazerne komt een ambulance- en politiepost.

Bijlage: Brandweerposten Nijmegen

Post Centrum (hoofdpost)

Prof. Bellefroidstraat 11

Post West

Nieuwe Dukenburgseweg 23

Post Noord(oud)

Laauwikstraat 3a

Post Noord (nieuw)

Graaf Alardsingel

Factsheet Veiligheidshuis

1. Algemene aanduiding

Het veiligheidshuis is primair een vorm van intensieve samenwerking door verschillende partners op gebied van veiligheid. De naam wordt ook gebruikt voor de voorziening waar deze partners een groot deel van de tijd bij elkaar gehuisvest zijn.

Het Veiligheidshuis Nijmegen speelt een belangrijke rol in de samenwerking, afstemming en aansluiting van preventie, straf en nazorg. Medewerkers van de deelnemende organisaties werken onder één dak, waardoor de lijnen tussen de verschillende instanties kort zijn. De partners kunnen nu ook makkelijker op hetzelfde moment samen aan de slag met een casus. Bovendien wordt alle kennis op één plek verzameld. De aanpak van veel legers, risicojongeren en huiselijk geweld vormt de kern van de activiteiten van een Veiligheidshuis. Het Veiligheidshuis Nijmegen is gevestigd in de voormalige politiepost Oud-Oost op het Limos-terrein, Molenveldlaan 59. Dit pand wordt door de gemeente als regisseur gehuurd. Beheer en exploitatie liggen bij de gemeente.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding.

Niet van toepassing.

B. Kwaliteit

Het betreft hier een bovenstedelijke voorziening waarvoor beperkt voorzieningsbeleid is ontwikkeld, dat vooral betrekking heeft op de kwaliteit van de inrichting die voortkomt uit de diversiteit van partners.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit, spreiding.

Niet van toepassing

B. Kwaliteit

De bestaande voorziening voldoet uitstekend.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

De huidige locatie wordt verlaten. De groei van het aantal deelnemende partijen, die samenhangt met de toename van doelgroepen en de regionalisering van het Veiligheidshuis, maakt dat noodzakelijk. De thans voorliggende optie is verhuizing naar het politiebureau aan de Stieltjesstraat, waar als gevolg van reorganisatie bij de politie, ruimte vrij komt. De betrokken instellingen hebben al in principe "ja" gezegd. De verhuizing geschiedt budgettair neutraal, binnen de huidige begroting

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

Geen

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Een veiligheidshuis kan in principe worden ondergebracht in elk geschikt kantoor, m.a.w. de ook in de ruimte van een van de deelnemende partners. Beveiliging van werkruimten en de aanleg van justitie ICT is daarbij wel noodzakelijk. De keuze voor het politiebureau die nu voorligt, is een stukje clustering.

Factsheet Afwerkloods en Toppelzone

1. Algemene aanduiding

Op 10 mei 2000 heeft de raad besluiten tot de inrichting van een afwerkloods aan de toppelzone aan de Nieuwe Marktstraat o.b.v. de volgende doelstellingen:

1. De straatprostitutie en het afwerken formeel te reguleren.
2. Door de gemeenteloods als afwerkplek de overlast door het afwerken op andere locaties te doen afnemen, c.q. eindigen.
3. Door aanpassing van de regelgeving op te treden tegen prostituees die geen gebruikmaken van de afwerklocatie.
4. Door straatprostitutie en afwerken binnen één geografisch gebied onder te brengen de beheersbaarheid en de bereikbaarheid voor hulpverlening en gezondheidszorg te vergroten.

De inrichting van een overdekte afwerkloods met toezicht en zorgvoorzieningen is uniek in Nederland. De gemeente is eigenaar van de loods en doet ook het beheer en de exploitatie en verzorgt het toezicht.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

De loods en de toppelzone dienen aan de onder 1 genoemde doelen een bijdrage te leveren: tuppelen wordt geconcentreerd in de Nieuwe Marktstraat en prostitutieactiviteiten vinden voor een deel plaats in een overdekte ruimte, waarin ook voorzieningen zijn voor de prostituees.

B. Kwaliteit

Veiligheid wordt gegarandeerd door toezichthouders, die ook controleren of de huisregels worden nageleefd en cameratoezicht.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

De bestaande voorziening (loods en zone) voldoet aan de beleidseisen.

Het functioneren van loods en toppelzone is enkele malen geëvalueerd (o.a. in 2005 met het rapport "De toekomst van de afwerkloods Nijmegen", van Oostveen beleidsonderzoek en Advies), steeds met als uitkomst dat de voorziening naar tevredenheid werkt.

B. Kwaliteit

Zie hiervoor

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

De afwerkloods is een unieke voorziening die in meerder opzichten een succesvolle functie vervult. Er wordt daarnaast sterker ingezet op het uit de scene halen van de verslaafde prostituees (uitstapbeleid) met sluiting van de loods op langere termijn als einddoel.

Dit uitstapbeleid is vooralsnog geen groot succes. De Raad heeft kenbaar gemaakt over de aanpak ervan en over de voorziening op zich opnieuw te willen praten.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

Geen

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Niet van toepassing

Factsheet Cultuurhistorische panden

1. Algemene aanduiding

Nijmegen kent verschillende vormen van monumentenbescherming. Er zijn Rijksmonumenten, Gemeentelijke monumenten, Bouwhistorie monumenten en Identiteitsbepalende objecten. In het algemeen geldt dat monumenten beschermd zijn met het doel ze voor toekomstige generaties te behouden. Dit betekent niet dat er niets meer zou mogen veranderen, maar dat bij gebruik, verbouwingen en aanpassingen moet rekening worden gehouden met de monumentale kwaliteit.

In Nijmegen zijn totaal circa 700 objecten en complexen beschermd. Het merendeel hiervan staat als gemeentelijk monument geregistreerd.

Een klein deel van de categorie rijksmonumenten is eigendom van de gemeente Nijmegen die probeert er een bestemming voor te vinden die past bij het gebruik en de monumentstatus.

Soms is dit een commerciële bestemming (voorbeeld Waaggebouw), soms is dit een sociaal maatschappelijke activiteit. Over deze laatste categorie gaat deze factsheet.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

Op het verkrijgen van de status van rijksmonument heeft de gemeente als eigenaar van de panden geen invloed. Dit wordt bepaald door het Rijk.

B. Kwaliteit

De eigenaar van een rijksmonument krijgt te maken met allerlei rechten en plichten. Plaatsing op een monumentenlijst betekent enige beperking van het eigendomsrecht. Wettelijke verplichtingen t.a.v. onderhoud zijn er niet. Het gemeentelijk beleid is erop gericht cultuurhistorische panden zoveel mogelijk marktconform te verhuren. In sommige gevallen leiden de beperkingen in het gebruik tot een aangepaste huurprijs.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

In de bijlage staan de betreffende panden, inclusief de sociaal-maatschappelijke activiteit die er plaatsvindt. Het merendeel van deze panden komt ook voor in een van de andere factsheets (bijv. de panden met een atelierfunctie (factsheet kunstateliers), De Vereniging (factsheet cultuurpodia).

B. Kwaliteit

Het onderhoud van deze panden vereist voortdurend aandacht.

In het overzicht van investeringsclaims is een claim opgenomen voor groot onderhoud, zoals het herstellen van vochtdoorslag, het aanpassen van rioleering en herstel van dakconstructie, maar ook gebruikelijke aanpassingen en duurzaamheidsaanpassingen bij diverse panden.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Momenteel is in ontwikkeling de kadernota maatschappelijk vastgoed. Deze categorie monumenten valt daaronder. In deze nota wordt mogelijk nieuw beleid ontwikkeld wat betreft het eigendom, de bestemming en het beheer van deze panden.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening
Niet van toepassing

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening
Niet van toepassing

Bijlage: Cultuurhistorische panden waarin of van waaruit een sociaal maatschappelijke activiteit plaatsvindt.

Naam pand	Adres	Gebruiksstatus	Huurder
Atelier	Begijnenstraat 16a	Atelier	Particulier
Stadhuis	Burchtstraat 20	Stadhuis	Gemeente
Asielzoekerscentrum/Limos	Dommer van Poldersveldweg 112-120	Asielzoekerscentrum	COA
Natuurmuseum	Gerard Noodtstraat 121	Museum	Natuurmuseum Nijmegen e.o.
St. Jacobskapel	Glashuis 4	Kapel	Vrienden van de Sint Jacobskapel
Concertgebouw de Vereniging	Keizer Karelplein 02D	Concertgebouw	Keizer Karel Podia
Hof van Xanten/Patriciershuis	Lage Markt 30	Atelier	Particulier
Hof van Xanten/Patriciershuis	Lage Markt 32	Atelier	S.L.A.K.
Hof van Xanten/Patriciershuis	Lage Markt 34	Atelier	Particulier
Mariënburghkapel	Mariënburg 26	Huis van de Nijmeegse Geschiedenis	Gemeente
IJstoren/St. Jacobstoren	Parkweg 05	Toren	Vrienden Kronenburgerpark
Kunstenaarscentrum	Priemstraat 57	Atelier	Kunstenaarscentrum Nijmegen
Besiendershuis	Steenstraat 26	Artist in Residence	Gemeente
Museum de Stratemakerstoren	Waalkade 83-84	Museum	Stratemakerstoren

Factsheet NUNN

1. Algemene aanduiding

De NUNN, Nachtopvang uit Noodzaak Nijmegen, is een nachtopvangvoorziening voor dak- en thuisloze mannen vanaf 18 jaar. De NuNN maakt sinds 2006 onderdeel uit van het RIBW in Nijmegen & Rivierenland.

Het bijzondere aan de NuNN is dat de dak- en thuislozen die gebruikmaken van de voorziening de opvang in zelfbeheer hebben. Het is hun eigen voorziening, waarbinnen zij zich verdienstelijk kunnen maken en elkaar kunnen ontmoeten. De NuNN heeft plaats voor 24 personen. Naast nachtopvang biedt de NUNN resocialisatie in de vorm van Begeleid Wonen en Uitkeringsbeheer voor daklozen die zich hebben opgewerkt tot beheerder. Daarvoor beschikt het RIBW zelf over enkele woningen.

Het betreft een stedelijke voorziening in het pand In de Betouwstraat 19. De gemeente huurt het pand bij een particuliere verhuurder en stelt het beschikbaar aan RIBW voor haar activiteiten. Beheer en onderhoud zijn de verantwoordelijkheid van de gemeente.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

Het beleid achter de voorziening is voor de laatste keer geformuleerd in het kader van het WMO-beleidsplan. De voorziening maakt onderdeel uit van het geheel van voorzieningen op de prestatievelden 7,8 en 9, waarvoor Nijmegen centrumgemeente is in de regio. Een nachtopvangvoorziening staat op de onderste trede van de woonladder. Achterliggend stuk daarbij is dan weer de Nota Stedelijk Kompas, waarin de regiovisie beschreven staat. Een regiovisie die in de loop van 2012 wordt geactualiseerd.

B. Kwaliteit

Op kwalitatief terrein moet de voorziening voldoen aan de kwaliteitseisen op het gebied van nachtopvangvoorziening die vooral liggen op het terrein van (Brand)veiligheid, ARBO en Hygiëne. Eis is bijv. een jaarlijkse brandoefening en door de GGD uitgevoerd kwaliteitsonderzoek naar hygiëne en veiligheid.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

Het huidige pand voldoet niet meer aan de te stellen eisen. Om het pand weer te laten voldoen aan de gebruiksvergunning dient er omvangrijk onderhoud gepleegd te worden. Normaal gesproken is grofweg de verdeling te maken: groot onderhoud is voor de verhuurder, klein onderhoud voor de huurder. Echter volgens het huurcontact valt in dit geval alle onderhoud onder de verantwoordelijkheid van de huurder. Gezocht is naar een andere eigendoms- en beheersituatie.

De meest voor de hand liggende optie wordt verhuizen. Voor het realiseren van de uiteindelijke oplossing is een investeringswens opgevoerd van € 0,1.

B. Kwaliteit

Zie hiervoor.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Geen.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening
Niet van toepassing.

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Combinatie van deze voorziening met andere opvangvoorzieningen is mogelijk maar niet onbeperkt. In die regio's staan enkele passages over combinatiemogelijkheden van voorzieningen. Daarbij moet rekening gehouden worden met het beleid t.a.v. de scheiding van doelgroepen. Wij willen alcoholverslaafden bijv. niet opvangen tussen drugsverslaafden.

Factsheet Centra Jeugd en Gezin

1. Algemene aanduiding

In een Centrum voor Jeugd en gezin kunnen burgers terecht met vragen over opvoeding. Maar ook gezinnen met grotere (of meerdere) problemen waar zij zelf niet meer uitkomen, kunnen zich melden bij het CJG voor advies en praktische hulp. Het betreft een voorziening op stadsdeelniveau. De gemeente is eigenaar en beheerder van de panden.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

In de Kadernotitie Centrum voor Jeugd en Gezin (september 2008) wordt de voorziening geïntroduceerd.

De noodzaak wordt uitgesproken van een dekkende structuur van CJG's in de stad. Hoeveel het er uiteindelijk moeten worden staat nog niet vast. Op basis van twee pilots (Nijmegen-Noord en Hatert) wordt deze dekkende structuur nader bepaald. Vooruitlopend op de uitkomst van de evaluatie van de pilots is besloten om 2 nieuwe centra in te richten (West en Midden).

Na de latere evaluatie volgt een beleidswijziging die inhoudt dat de CJG's worden ingevlochten in de sociale wijkteams en in netwerkverband gaan opereren.

Ook na de vaststelling van het WMO-beleidsplan, waarin voor wat betreft de CJG nog nadrukkelijker het accent wordt gelegd op de functies en niet op de kantoorlocatie, blijft het besluit om vanuit 4 locaties te gaan opereren, gehandhaafd. Daarmee wordt voldoende invulling gegeven aan het oorspronkelijke uitgangspunt van een dekkende structuur.

B. Kwaliteit

Wat nodig is, is vergaderruimte, heel beperkt kantoorruimte en ruimte om mensen te ontvangen. Dit kan multifunctioneel worden opgevangen.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

Momenteel zijn de CJG's Noord en Zuid operationeel. Voor de twee andere zijn de locaties gevonden.

B. Kwaliteit

De aanwezige centra voldoen aan de eisen

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Het CJG moet straks ook de toegang tot de jeugdzorg zijn.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

Niet van toepassing

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Bij het zoeken van locaties voor de 4 CJG vestigingen is nadrukkelijk gekozen voor accommodaties waar meerdere andere functie gevestigd zijn. Na de vaststelling dat de kracht moet liggen in het outreachend en netwerkgericht werken is de multifunctionaliteit van de locatie minder belangrijk geworden.

Bijlage: Overzicht CJG-Vestigingen

Naam	Adres	Stadsdeel
Centrum Jeugd en Gezin Noord	Voorzieningshart De Ster, Queenstraat 37b	Noord
Centrum Jeugd en Gezin Zuid	Zijpendaalstraat 1	Zuid
i.o. Centrum Jeugd en Gezin Midden	Voorzieningshart 't Hert, Thijmstraat 40	Midden
i.o. Centrum Jeugd en Gezin West	Wijkcentrum Titus Brandsma, Tweede Oude Heselaan 386	West

Factsheet Jongerencentra

1. Algemene aanduiding

Er zijn verschillende jongerencentra in Nijmegen, verspreid over alle wijken. In een jongerencentrum vinden activiteiten plaats als open inloop, rap- en kookcursussen en meidenactiviteiten.

Alle accommodaties zijn eigendom van de gemeente Nijmegen

De gemeente Nijmegen beheert de meeste locaties, maar werkt hier nauw samen met de welzijnsorganisatie Tandem. Afhankelijk van de samenstelling van de groep en de leeftijd van de jongeren zijn tijdens de inloop naast de jongerenbeheerder van VSA ook jongerenwerkers van Tandem aanwezig. Daarnaast zijn er op dit moment nog twee jongerencentra in Dukenburg die niet door de gemeente worden geëxploiteerd en beheerd, namelijk De Horizon van het Inter-Lokaal en JC Staddijk (stichting OJC Staddijk). De drie aanbieders van jongerenwerk in Dukenburg gaan in 2012 samenwerken in één organisatie.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

De aanwezige jongerencentra zijn het resultaat van een historisch gegroeide situatie. Er is in het verleden geen gemeentelijk beleid geformuleerd ten aanzien van het aantal en de spreiding over de stad. Jongerencentra worden in de praktijk voornamelijk bezocht door jongeren met lagere opleidingen uit 'achterstandswijken'. In die wijken vindt je dan ook de meest jongerencentra.

In de nieuwe Visie op Jongerenwerk zal dit verder worden uitgewerkt.

Maar vooralsnog is het niet zo ver en dit is ook niet de eerste prioriteit van de nieuwe visie.

Voor de bestaande stad is er geen behoefte aan uitbreiding van het aantal jongerencentra.

Feit is ook dat het lastig is om te sturen op Jongerencentra. Jongerenstijlen vertalen zich ook in een voorkeur voor een bepaald centrum.

De bestaande centra hebben hun eigen plek verworven. Zodra ze vaststellen dat de belangstelling afneemt, passen ze de programmering aan om nieuwe animo te genereren. Pas als de bezoekersaantallen zodanig zouden dalen dat open houden niet reëel is, zal er ingegrepen worden.

Vanuit de optiek van veiligheid voldoen de centra aan de eisen voldoen. M.a.w. waarom veel moeite op de hals halen bij een zoektocht naar nieuwe locaties die mogelijk beter tegemoet komen aan de gewijzigde populaties.

Al met al is de beleidslijn voorlopig: houden wat we hebben, zij het met 2 uitzonderingen.

1. In Nijmegen Noord moet, gelet op het groeiende aantal jongeren en de daaraan gekoppelde behoefte, maar evenzo de dreigende overlast, snel een jongerencentrum komen. Er zijn twee opties: onderbrenging in een multifunctioneel centrum (voorkeur) of een stand alone centrum. Hiervoor is dan ook een claim opgenomen in het totaaloverzicht.
2. In Dukenburg moet een samenwerking komen tussen de 3 afzonderlijke aanbieders van jongerenwerk: Jongerencentrum Staddijk, Het Inter-Lokaal die het centrum De Horizon exploiteert en Tandem als aanbieder van ambulant jongerenwerk. Dit jongerenwerk bereikt de jongeren in de jongerencentra en groepen die op straat rondhangen. Tandem bedient ook jongerencentrum Zwanenhoek. Dit is een semipermanent accommodatie op basis van een tijdelijke vrijstelling tot 2015. .

B. Kwaliteit

De kwaliteitseisen worden enerzijds ingegeven door de eis die de variëteit van activiteiten stelt aan de ruimte: dit is vooral een combinatie van geschikt voor grootschalige en kleinschalige activiteiten, maar allen gericht op jongeren.

De overige eisen liggen op het gebied van (brand)veiligheid, milieu (o.a. geluidsoverlast) en ARBO.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit, spreiding

Onder 2 kwam al aan de orde dat de bestaande situatie als geschikt of afdoende wordt bevonden.

B. Kwaliteit

De aanwezige jongerencentra voldoen in grote lijnen aan de te stellen kwaliteitseisen.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Vooruitlopend op de nieuwe Visie op Jongerenwerk geen.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

Zie onderdeel 2. In de bestaande stad neemt het aantal jongeren in de leeftijdsgroep 12-18 jaar geleidelijk af. In Noord komt deze leeftijdsgroep er nu pas aan.

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Op momenten dat er geen jongerenactiviteiten zijn in de gemeentelijke jongerencentra, kunnen de ruimtes worden gehuurd voor andere niet commerciële activiteiten. Vooral overdag zijn er volop mogelijkheden. Op kleine schaal gebeurt dit ook. Het is vooral de specifiek op jongeren gerichte inrichting en aankleding die multifunctionaliteit in de weg staat. Een beperkte mogelijkheid om de multifunctionaliteit te vergroten is de bijna overal aanwezig vergaderruimte een neutrale inrichting te geven.

Bijlage: De jongerencentra in Nijmegen

Naam	Adres	Wijk
Oase (souterrain wijkcentrum Burghardt vd Bergstraat)	Burghardt v.d. Bergstraat 112	Bottendaal
Chill-Out	Couwenbergstraat 22	Hatert
Dol-fijn (in buurtcentrum Waterkwartier)	Waterstraat 146	De Biezen
Driesprong	Fuchsiastraat 10	Wolfskuil
Exposure (souterrain wijkcentrum Ark))	Cipresstraat 154	Hengstdal
De Mix	Krekelstraat 12	Hatertse Hei
Ons Rijk (in voorzieningehart De Klif)	Pijlpuntstraat 1	Oosterhout
De Boog (souterrain VZH 't Hert)	Thijmstraat	Willemskwartier
Piramide	Daniëlsplein 1	Heseveld
De Sprok	Weteringweg 51	't Acker
De Kampenaar (huiskamer voor jongeren)	Zwanenstraat 4364	Zwanenveld
Zwanenhoek	Zwanenveld 4364	Zwanenveld
The Jukebox	Bazuinstraat 1	Neerbosch Oost
De Horizon	Meijhorst 20-01	Meijhorst
Staddijk	Staddijk 41	Staddijk

Factsheet Scoutingaccommodaties

1. Algemene aanduiding

Er zijn in Nijmegen 14 scoutinggroepen die beschikken over 15 accommodaties.

In de meeste gevallen is de accommodatie een blokhut aan de rand van de stad met eromheen een terrein voor sport en spel en kamperen. In één geval (zeeverkenner Canisius) is de accommodatie een boot in de plas bij Middelaar.

In de meeste gevallen is de accommodatie eigendom en wordt ook beheerd en geëxploiteerd door de organisatie zelf. Bij enkele groepen is de gemeente betrokken.

Bij enkele scoutinggroepen is de gemeente eigenaar van de grond en doet VSA de exploitatie en het onderhoud. In een paar gevallen verhuurt de gemeente de ondergrond en is het beheer en onderhoud van het gebouw voor rekening van de scoutingorganisatie.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

Scouting behoort tot het vrijwillig jeugd- en jongerenwerk. Scouting ontvangt subsidie voor activiteiten en voor huisvestingskosten.

De organisaties richten zich niet op een bepaalde wijk of stadsdeel. Iedereen kan lid worden bij elke groep. In de praktijk komt het merendeel van de leden uit de wijken in de omgeving van de accommodatie.

Kort gezegd komt het beleid neer op: behoud bestaande groepen en daarmee ook bestaande voorzieningen.

B. Kwaliteit

In kwantitatief opzicht moeten de accommodaties voldoen aan de eisen vanuit brandveiligheidsoogpunt. De spelattributen op de terreinen moeten voldoen aan de eisen die ook gelden voor speelterreinen.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

Voor een overzicht van de scoutingaccommodaties wordt verwezen naar de bijlage.

De accommodaties liggen redelijk verspreid, waarbij aangetekend moet worden dat aan de groene oostkant van de stad relatief iets meer scoutinggroepen zijn gevestigd.

B. Kwaliteit

De scoutingaccommodaties in de bestaande stad zijn van een redelijk niveau. Twee accommodaties zijn aan vervanging toe.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

In de Beleidsvisie Jongerenwerk die momenteel in ontwikkeling is wordt niet ingegaan op het vrijwillig jongerenwerk en dus ook niet op scouting en scoutingvoorzieningen.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

Enkele scoutinggroepen hebben het moeilijk vanwege te weinig kader en/of bestuursleden terwijl de belangstelling bij kinderen om lid te worden groot is. Als er signalen zijn dat scoutinggroepen willen fuseren, biedt de gemeente ondersteuning aan bij dat proces.

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Scoutingaccommodaties behoren met sportkantines, jongerencentra, e. d. tot de categorie voorzieningen die maar een beperkt gedeelte van de dag/week worden gebruikt.

Een quick scan naar andere gebruiksmogelijkheden (kinderopvang, sportactiviteiten, natuurkampeerterrein, etc.) lijkt zinvol. Daarbij moet bedacht worden dat de accommodaties voor het merendeel geen eigen dom zijn van de gemeente, dat de groepen ze verhuren voor schoolkampen en familiebijeenkomsten, dat de inrichting vaak zodanig is dat andere activiteiten moeilijk passen en dat ze erg aan de groene rand van de stad liggen.

Overzicht scoutingaccommodaties

Naam	Adres accommodatie	Eigendomssituatie
Keizer Karel	Sophiaweg 450	
Jan van Hoof	Slotenaker de Bruineweg 161	
De Bevers	Staddijk 105	
Trajanus	Grootstalselaan 1	
Paul Kruger	Kwakkenbergweg 10	Vereniging/stichting
Zeeverkenner Paulusgroep	d'Almarasweg	
Lindenholt	Nieuwstadweg 37	
Karel de Stoute	Weezenhof 93-11	
Amalgama	Weteringseweg 50	
Zeeverkenner de Batavieren	Bosweg 38 Grootstalselaan 13	
Brakkenstein	d'Almarasweg 22c	
Albertus	Dennenstraat 113	
Bernadus Lent - Oosterhout	Parallelweg 28a	Vereniging/stichting
Zeeverkenner Canisius	Varend clubhuis de Aak in Middelaar	Vereniging/stichting

Factsheet asielzoekerscentrum

1. Algemene aanduiding

Een asielzoekerscentrum, afgekort AZC, is een opvangcentrum voor asielzoekers die tijdelijk in Nederland verblijven tot over hun asielaanvraag is beslist. Het aanbod van deze opvang wordt gedaan door het COA (Centraal Orgaan opvang asielzoekers) in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Het AZC is gevestigd in het pand Dommer van Poldersveldtweg 112. Het is eigendom van de gemeente. COA is voor onbepaalde tijd huurder en exploitant.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

Het asielbeleid is landelijk beleid. De gemeente heeft daar geen invloed op.

Indirect is er wel een relatie met gemeentelijk beleid.

Vluchtelingenwerk Nijmegen is actief binnen het AZC met voorlichting, ondersteunende rechtshulp, belangenbehartiging en opvang tijdens een fase van bezwaar.

Het AZC te Nijmegen is sinds kort ook een Oriëntatie- en Inburgeringscentrum.

Kansrijke asielzoekers worden daar naar doorgestuurd. Ook daaraan verleent Vluchtelingenwerk Nijmegen hulp. Met deze indirecte relatie is er geen invloed op de voorziening,

B. Kwaliteit

Voor een AZC gelden wettelijke eisen, maar de gemeente heeft als verhuurder van het pand daarvoor geen verantwoordelijkheid.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

Het pand voldoet aan de eisen die het COA daaraan stelt.

B. Kwaliteit

Zie hiervoor.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Er is sprake van een flinke daling van het aantal asielzoekers. Of dit gevolgen heeft voor de voorziening is niet bekend.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

Geen

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Geen

Factsheet Vluchtelingenwerk Nijmegen

1. Algemene aanduiding

Vluchtelingenwerk Nijmegen is onderdeel van Vluchtelingenwerk Zuid- en Oost Gelderland. Activiteiten van Vluchtelingenwerk Nijmegen vinden plaats in en vanuit het kantoorpand Van Spaenstraat 18. Dit pand is eigendom van de gemeente. Beheer en exploitatie geschieden door de stichting.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

Vluchtelingenwerk Nijmegen ontvangt voor haar activiteiten subsidie van de gemeente Nijmegen. De kosten van kantoorhuisvesting zijn in de activiteiten en dus in de subsidie verdisconteerd. De gemeente heeft geen beleid t.a.v. de plaats en aard van de voorziening.

B. Kwaliteit

Zie hiervoor.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid.

A. Kwantiteit en spreiding

Het pand Van Spaenstraat 18 voldoet aan de eisen die de organisatie daaraan stelt.

B. Kwaliteit

Zie hiervoor.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Geen

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

Op het moment van opstellen van deze factsheet heeft Vluchtelingenwerk Zuid- en Oost-Gelderland en daarmee ook Vluchtelingenwerk Nijmegen faillissement moeten aanvragen. Oorzaak is de sterke daling van de cliëntengroep. Thans is nog niet te voorzien of dit gevolgen heeft voor de voorziening.

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Geen

Factsheet Sporthallen, sportzalen en gymlokalen

1. Algemene aanduiding

Bij de binnensportaccommodaties wordt onderscheid gemaakt in 3 categorieën met aflopende grootte:

Een sporthal heeft als regel een afmeting van 45x26x7m, heeft 4 of meer kleedkamers en heeft belijning voor badminton, basketbal, volleybal, korfbal, handbal, tennis, zaalhockey en zaalvoetbal. Een sporthal heeft i.h.a. een flinke tribunecapaciteit (200 zitplaatsen of meer).

Een sportzaal heeft als regel een afmeting van 28x22x7m, heeft 4 kleedkamers en heeft belijning voor badminton, basketbal, volleybal, zaalhockey en zaalvoetbal. Een sportzaal heeft geen of beperkte (50 plaatsen)tribunecapaciteit

Een gymzaal heeft als regel een afmeting van 21x12x5 m, heeft 2 kleedkamers en heeft belijning voor badminton, basketbal en volleybal.

2. Beleid m.b.t. de voorzieningen

A. Kwantiteit en spreiding

Algemeen

De bestaande situatie t.a.v. de binnensportaccommodaties is de resultante van een historische ontwikkeling die 2 hoofdelementen bevat: sportbeoefenaren in verenigingsverband (vaak op wijkniveau) die zich wenden tot de gemeente om een accommodatie en de wettelijke verplichting die de gemeente heeft in het kader van de onderwijshuisvesting om ook voor accommodaties te zorgen voor bewegingsonderwijs. Op deze wijze ontstond op min of meer natuurlijke wijze een spreiding van voorzieningen over de stad.

Deze werd van de negentiger jaren steeds meer beleidsmatig onderbouwd.

Tot voor kort was het Nijmeegse beleid t.a.v. de kwantiteit, de spreiding en de kwaliteit van sportaccommodaties gebaseerd op de zgn. Nijmegen Norm. Deze dateert uit 2006 (Beleidsnotitie sportaccommodaties gemeente Nijmegen "Kiezen voor kwaliteit") en werd in 2010 bijgesteld (Vaststelling bijgestelde versie Nijmegen Norm (collegebesluit 9 maart 2010)). De Nijmegen Norm is een objectief profiel van de sportaccommodaties in Nijmegen dat als richtlijn dient voor het accommodatiebeleid. Naast het vaststellen van de kwantiteit aan accommodaties (vooral gebaseerd op het aantal sportende leden) bevat dit profiel ook kwalitatieve indicatoren t.a.v. onderhoud, financiële dekking, bezetting, spreiding, etc. Deze Nijmegen norm was enerzijds gebaseerd op landelijke normen van sportkoepels en –bonden en normen van de VNG en anderzijds op de wettelijke onderwijsnormen wat betreft bewegingsonderwijs, op ARBO-normen en ten slotte op eigen inzichten.

In het kader van de vaststelling van de startnotitie voor de nieuwe beleidsnota Sport is besloten de Nijmegen Norm als norm los te laten. De kwalitatieve en kwantitatieve elementen van de Nijmegen norm worden nu gebruikt als een vertrekpunt voor maatwerk per individuele situatie. Aan de normen van landelijke sportbonden en de wettelijke onderwijsnormen blijft wel vastgehouden worden.

Uitgangspunt voor de nieuwe sportnota is ten minste behouden van het huidige niveau van sportvoorzieningen (binnen en buiten) zowel wat betreft kwantiteit als kwaliteit. Of en waar er uitbreiding of kwaliteitsverbetering moet komen, komt aan de orde in de nieuwe sportnota. Toekomstige verwachtingen t.a.v. de sportdeelname (gebaseerd op demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen) vormen daarvoor het vertrekpunt.

Specifiek voor sporthallen

Voor wat betreft het aantal sporthallen is de ervaring in de praktijk dat Nijmegen dient te beschikken over 3 sporthallen die geschikt zijn voor topsport in combinatie met breedtesport, binnen het concept van De Nijmegen Norm tot norm verheven.

Vanuit exploitatieoverwegingen is er daarbij voor gekozen de grootste sporthal (Jan Massinkhal) een multifunctioneel karakter te geven waarbij sport het primaat heeft.

Met de komst van Nijmegen Noord is de behoefte ontstaan aan een 4^e stedelijke sporthal die momenteel in ontwikkeling is (Sporthal Citadel) en 2013 in gebruik genomen gaat worden.

Tot voor kort was de opvatting dat met deze 4 sporthallen in kwantitatieve zin volstaan kan worden.

De spreiding van sporthallen is voor wat betreft het topsportgebruik niet relevant. Van belang is dat de locaties goed bereikbaar zijn voor spelers en publiek met alle vervoersmodaliteiten, maar vooral met openbaar vervoer. Vanuit de optiek van de breedtesport wordt in het beleid de sporthal een functie toegedicht op stadsdeelniveau.

De spreiding van sporthallen vanuit de optiek van breedtesportbeoefening kan niet los worden gezien van de spreiding van andere binnensportaccommodaties en wordt vooral ook bepaald door het gebruik door scholen.

Verder speelt bij de spreiding het beleidsuitgangspunt mee dat sportaccommodaties de sportdeelname dienen te bevorderen en daarnaast doelstellingen van andere programma's (bijv. leefbaarheid, onderwijs en gezondheid) dienen te ondersteunen. Om daarvan te kunnen voldoen is en blijft het noodzakelijk dat sportaccommodaties zich bevinden "in de directe leefomgeving".

Het begrip "directe leefomgeving" is nader ingevuld via de MHO (Modelverordening Huisvesting Onderwijs), deze geeft voor het gebruik een maximale straal van 1000 meter voor het primair onderwijs en 2000 meter voor het voortgezet onderwijs aan. De Koninklijke Vereniging van Leraren Lichamelijke Opvoeding (KVLO) is van mening dat deze afstanden te ruim zijn, weinig zeggen over de werkelijke loopafstand en onvoldoende gedifferentieerd zijn naar type leerling. De KVLO adviseert gemeenten de volgende maximale afstandscriteria voor verwijzing te hanteren, uitgedrukt in afstand over de weg vanaf school:

- (S)BO: 750 meter

- (S)VO: gymzalen dienen in pandig bereikbaar te zijn, maximaal 300 meter.

Eind 2010 was de situatie zo dat nagenoeg overal de MHO-norm werd gehaald, maar niet de KVLO-norm.

B. Kwaliteit

Ook in kwalitatief opzicht is de Nijmegen-Norm als norm losgelaten en geldt vooralsnog het handhaven van de bestaande situatie, m.u.v. al langer erkende tekortkomingen. Hierover in het volgende onderdeel meer.

Er is geen specifiek beleid vastgesteld m.b.t. de kwaliteit van de Jan Massinkhal. Wel is het beleidsdoel om topsport mogelijk te maken wat impliceert dat n voldaan moet worden aan de normen die landelijke koepels/bonden daarvoor hanteren.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding.

De gemeente Nijmegen heeft verspreid over de stad diverse gymzalen, sportzalen en sporthallen (zie de bijlage).

Sporthallen

Buiten de 3 sporthallen in het overzicht van de bijlage waarvan de gemeente eigenaar en beheerder/exploitant is, zijn er in Nijmegen nog 4 andere sporthallen.

De Sporthal Mondialcollege is eigendom en wordt beheerd en geëxploiteerd door de school. De gesubsidieerde gebruikstarieven van elders, gelden ook hier.

De Radboud Universiteit (Universitair Sportcentrum) is eigenaar, beheerder en exploitant van 2 sporthallen.

Volleybalvereniging Vocasa beschikt over een eigen sporthal (leden zijn aandeelhouders van een exploitatie-BV), die ook door de vereniging wordt geëxploiteerd.

De Jan Massinkhal is een multifunctionele hal inzetbaar voor beurzen, examens, markten, presentaties, congressen, feesten, concerten en grote en kleinschalige sportactiviteiten.

De zaal van de Jan Massinkhal is groter dan een standaard sporthal (50x44x7,82m).

De sporthallen bezitten tribunecapaciteit. Bij de Ark van Oost en Sporthal Meijhorst is dit resp. 275 en 300 zitplaatsen. De Jan Massinkhal bezit 1500 zitplaatsen met losse stoelen uit te breiden tot 3000 zitplaatsen.

Vergelijken we de bestaande kwantitatieve situatie met de meest gangbare landelijke norm (1 hal per 25.000 inwoners) dan lijkt Nijmegen met 4 algemene sporthallen daar onder te zitten. Tellen we de 4 hallen mee waarvan de gemeente geen eigenaar is, dan kan gesteld worden dat Nijmegen in kwantitatieve zin net boven de norm lijkt te zitten. Maar bij dit alles moet nadrukkelijk opgemerkt worden dat de capaciteit aan sporthallen niet los kan worden gezien van de capaciteit aan overige binnensportaccommodaties.

Sportzalen en gymzalen

Er zijn in Nijmegen 11 sportzalen.

10 daarvan zijn eigendom van de gemeente en worden beheerd en geëxploiteerd door de gemeente. De sportzalen liggen verspreid over de stadsdelen. Het Universitair Sport Centrum beschikt over 1 sportzaal. Sportzalen hebben een functie op wijkniveau.

Er zijn in Nijmegen 15 gymzalen die eigendom zijn van de gemeente en die ook beheerd en geëxploiteerd worden door de gemeente. Ze liggen allen verspreid over de wijken van de bestaande stad. In Nijmegen Noord zijn geen gemeentelijke gymzalen. Daar zijn de bewoners aangewezen op de sportzalen in de Ster, de Spil en de Klif. Gymzalen hebben een wijkfunctie.

Buiten de gemeentelijke gymzalen zijn er in de stad een groot aantal gymzalen op scholen. De bestaande spreiding van sportzalen en gymzalen is gekoppeld aan de spreiding en grootte van de onderwijsvoorzieningen en het gebruik van de accommodatie in die desbetreffende wijk. In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat het aanbod in sommige wijken wat hoger of wat lager is, maar de spreiding kan niet los gezien kan worden van de sporthallen in eigendom/beheer bij andere instanties. Al met al werd begin 2011 de spreiding als afdoende beoordeeld.

B. Kwaliteit

Alle binnensportaccommodaties van de gemeente Nijmegen beschikken over een standaardinrichting (vaste en losse sport- en spelattributen). Naast deze inrichting hebben de accommodaties specifieke kenmerken en faciliteiten.

Sporthallen

De Jan Massinkhal zit al enkele jaren net onder de ondergrens m.b.t. de normeringen voor topsportevenementen (landelijke eisen). Voor al de beoefening van basketbal, judo en volleybal op topsportniveau wordt steeds moeilijker. Het gaat om een mix van manco's die verschillen per sport: vloer, hoogte, tribunecapaciteit, sporttechnische materialen, etc. Tot voor kort was de insteek om de functionaliteit 'op minimaal aanvaardbaar niveau' gehouden, in afwachting van de ontwikkelingen m.b.t. het TIP.

Ook de kwalitatieve situatie van de sporthal Meijhorst is beneden de minimale eisen. Bij de PPN 2012 werd al gemeld dat deze 40 jaar oude hal zowel financieel als kwalitatief is

afgeschreven. Er is al geruime tijd sprake van gedogen van afwijkingen. Dit kan vroeg of laat problemen gaan geven, allereerst op ARBO-gebied.

Sporthal Ark van Oost kan nog een 5-tal jaren mee, maar dan is renovatie of vervanging aan de orde.

Sportzalen en gymzalen

In kwalitatief opzicht voldoende sportzalen en gymzalen aan de eisen die vanuit onderwijsoptiek of sportkoepeloptiek daar worden gesteld.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Een belangrijke recente ontwikkeling is het besluit om de ontwikkeling van het TIP definitief stop te zetten: voor de topsport uitoefening dient daarom een alternatief te worden ontwikkeld. De eerste vraag die daarbij beantwoord moet worden is of de eerder geformuleerde ambities op topsportgebied gehandhaafd worden of niet.

Op het moment van het opstellen van deze factsheet was dit alternatief nog in onderzoek.

Ten behoeve van het gemeentelijk investeringsplan is daar om in eerste instantie een p.m.-claim opgevoerd.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

Groei van het aantal inwoners, ontgroening en vergrijzing, verkleuring, kennis economie en stijgend opleidingsniveau, doorgaande individualisering met een verdere diversiteit van levensstijl als gevolg, intensivering en flexibilisering in de besteding van tijd, ontmoeting en informatievoorziening via nieuwe media, zijn allemaal factoren die van invloed zijn op de sport- en bewegingsbehoefte en op de manier waarop daarin wordt voorzien.

Een andere factor is dat in de bestaande stad de leerlingenaantallen op sommige scholen afnemen. Hierdoor kan in de toekomst overdag meer leegstand verwacht worden in de sporthallen.

Vooralsnog wordt dit niet verwacht voor het gebruik van de sporthallen in de avonden en in het weekend.

In Nijmegen Noord gebeurt het tegenovergesteld: vanwege de groei van het aantal leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs neemt de behoefte aan binnensportaccommodaties toe en dienen er meer accommodaties gerealiseerd te worden. De sportdeelnemer stelt in toenemende mate hogere kwaliteitseisen aan de accommodatie. Keuze voor een vereniging in de buurt of wijk verandert (mede als gevolg van de toegenomen mobiliteit) in keuze voor de vereniging met kunstgras of de vereniging met de beste trainers en leiders.

In de nieuwe sportnota worden al deze factoren betrokken.

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Is een aandachtspunt in de nieuwe sportnota.

Bijlage: Sporthallen, Sportzalen en Gymzalen

Naam	Adres	Stad/stadsdeel/wijk
Sporthallen		
Jan Massinkhal	Nieuwe Dukenburgseweg 5	Stad
Sporthal Meijhorst	Meijhorst 1107	Stad
Ark van Oost	Cipresstraat 154	Stad
Sportzalen		
Naam	Adres	Stadsdeel/wijk
Bottendaal	Cortenaerpad 1	Oost/Bottendaal
Hatert	Thorbeckestraat 75	Zuid/Hatert
't Hert	Thijmstraat 40	Midden/Nijeveld
De Gildekamp	De Gildekamp 6018	Lindenholt/Kamp
IJsbeerstraat	IJsbeerstraat 16	Midden/Hazenkamp
De Klif	Pijlpuntstraat 1	Noord
Mondial College locatie Lindenholt	Leuvenbroek 3003	Lindenholt/'t Broek
De Spil	Laauwikstraat 5	Noord
De Ster	Queenstraat 37B	Nijmegen Noord
Onder de St. Steven	Smidstraat 31	Centrum/Benedenstad
De Zwaluw	Zwaluwstraat 200	Oudwest/Biezen
Gymzalen		
Naam	Adres	Wijk
Ark van Oost	Cipresstraat 154	Hengstdal
Dominicanenstraat	Dominicanenstraat 53	Altrade
Florence Nightingalestraat	Florence Nightingalestraat 3	Hees
Heidebloemstraat 75	Heidebloemstraat 75	Hatertse Hei
Heidebloemstraat 201	Heidebloemstraat 201	Hatertse Hei
Kanunnik Faberstraat	Kanunnik Faberstraat 65	Brakkenstein
Leuvenbroek	Leuvenbroek 201	Leuvenbroek
Malvert	Malvert 3357	Malvert
Marie Curiestraat	Marie Curiestraat 11	Grootstal
Palembangstraat	Palembangstraat 1	Galgenveld
Titus Brandsma	Tweede Oude Heselaan 386	Wolfskuil
Tolhuis	Tolhuis 4446	Tolhuis
Uranusstraat	Uranusstraat 18	Hees
Weezenhof	Weezenhof 3003	Weezenhof
Zwanenveld	Zwanenveld 2142	Zwanenveld

Factsheet Buitensportaccommodaties

1. Algemene aanduiding

Als het gaat om buitensportaccommodaties hebben we het over accommodaties voor:

- voetbal
- atletiek
- hockey
- tennis
- rugby
- korfbal
- honk- en softbal
- american football
- beachvolleybal

Momenteel zijn er 14 buitensportlocaties op stadsdeel- en wijkniveau die eigendom zijn en beheerd en geëxploiteerd worden door de gemeente, 12 in de bestaande stad en 2 in Nijmegen-Noord. Op 6 accommodaties kan slechts één sport beoefend worden (voetbal, op de andere accommodaties zijn meerdere sporten mogelijk). De sportparken zijn eigendom van de gemeente. Beheer, onderhoud en exploitatie zijn verschillend geregeld. Voor de stedelijk accommodatie IJsbaan wordt verwezen naar een aparte factsheet.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

De bestaande situatie is historisch gegroeid. Nieuwe sportverenigingen (meestal voetbal) werden opgericht en wendden zich tot de gemeente voor een accommodatie. De ruimte daarvoor werd meestal gevonden aan de open randen van de stad, dicht in de buurt van de wijk waaruit het verzoek afkomstig was.

Was er dus aanvankelijk een sterke relatie tussen vereniging/sportpark en wijken, in de loop van de jaren is deze relatie langzaam afgenomen, mede ook omdat er andere sportbijkwamen die meer stadsdeel- of stedelijk georiënteerd waren. Deze historische situatie werd na 2000 steeds meer beleidsmatig onderbouwd.

Tot voor kort was het Nijmeegse beleid t.a.v. de kwaliteit van sportaccommodaties gebaseerd op de zgn. Nijmegen Norm. Deze dateert uit 2006 (Beleidsnotitie sportaccommodaties gemeente Nijmegen "Kiezen voor kwaliteit") en werd in 2010 bijgesteld (Vaststelling bijgestelde versie Nijmegen Norm (collegebesluit 9 maart 2010)).

De Nijmegen Norm is een objectief profiel van de sportaccommodaties in Nijmegen en beschrijft waaraan zij in kwalitatief opzicht moet voldoen. Het profiel bevat ook kwalitatieve indicatoren t.a.v. onderhoud, financiële dekking, bezetting, spreiding, etc.

In het kader van de vaststelling van de startnotitie voor de nieuwe beleidsnota Sport is besloten de Nijmegen Norm als norm los te laten. De kwalitatieve en kwantitatieve elementen van de Nijmegen norm worden nu gebruikt als een vertrekpunt voor maatwerk per individuele situatie. Aan de normen van landelijke sportbonden en de wettelijke onderwijsnormen blijft wel vastgehouden worden.

Uitgangspunt voor de nieuwe sportnota is ten minste behouden van het huidige niveau van sportvoorzieningen (binnen en buiten) zowel wat betreft kwantiteit als kwaliteit. Of en waar er uitbreiding of kwaliteitsverbetering moet komen, komt aan de orde in de nieuwe sportnota. Toekomstige verwachtingen t.a.v. de sportdeelname (gebaseerd op demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen) vormen daarvoor het vertrekpunt.

B. Kwaliteit

Zie hierboven

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

Momenteel zijn er 14 buitensportlocaties op stadsdeel- en wijkniveau: 12 in de bestaande stad en 2 in Nijmegen-Noord. Daar komt dan nog bij het sportpark van het Universitair Sport Centrum aan de Heyendaalseweg. Zie verder het overzicht in de bijlage, Toen de Nijmegen Norm nog gehanteerd werd, voldeed het aantal parken aan de gestelde norm. Daarna is deze beoordeling niet gewijzigd. Dit geldt voor zowel de bestaande stad als Nijmegen-Noord. Wel dient in Noord (Sportpark Nieuw Balveren) nu al rekening te worden gehouden met uitbreiding van de accommodatie met een kunstgrasveld (aangemeld als investeringswens) en met een ruimtelijke claim t.b.v. mogelijke uitbreiding in de toekomst.

B. Kwaliteit

Voor enkele sportparken geldt dat de bestaande situatie in kwalitatief opzicht niet meer aan de minimale eisen voldoet. Voor Sportpark Rivierstraat en Sportpark De Dennen kunnen de noodzakelijk renovaties worden opgevangen binnen de programma's voor Sport. Hetzelfde geldt voor de realisatie van een 4^e veld voor voetbalvereniging Orion op sportpark Mariënbosch, de afronding van de inrichting van sportpark Lindenholt en de afronding 2^e fase van de atletiekaccommodatie en de aanleg van een kunstgrasveld op sportpark Brakkenstein.

Dit geldt niet voor Sportpark Staddijk Noord en voor de vernieuwing van het kunstgras. Sportpark Staddijk Noord heeft een ingrijpende renovatie die o.a. samenhangt met een samengaan van verenigingen (o.a. hockeyclubs Quick en ZOW). Het gaat om een totale investering van € 6 mln. die voor de tweede keer wordt aangemeld voor het gemeentelijk investeringsplan.

Een andere kwaliteitsaanpassing heeft te maken met het kunstgras.

De kunstgrasvelden uit de eerste generaties zijn aan vervanging toe. Er is een meerjaren vervangingsprogramma opgesteld waarvoor extra investeringsmiddelen nodig zijn.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Er is een nieuwe sportnota in ontwikkeling waarin ook de sportaccommodaties tegen het licht van de toekomstige behoefte worden gehouden.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

Worden meegenomen in de nieuwe sportnota.

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

In het kader van het gemeentelijke beleid om bewegen te stimuleren wordt ook bevorderd dat sportaccommodaties (zowel de velden als de kantines) meer gebruikt kunnen worden door wijken, bedrijven, andere verenigingen en organisaties. In de nieuwe nota sportbeleid zal hier aandacht aan besteed worden. Verder zijn er beperkte mogelijkheden de kantines voor andere doeleinden te gebruiken (bijv. vergaderingen).

Bijlage: Overzicht gemeentelijke sportparken

Naam	Adres	Stadsdeel/wijk	Sport
Luciaweg/Westerhelling	Luciaweg 10	Oost/Kwakkenberg	voetbal
Schoonhorst	Energieweg 47	Nieuw West/Hees	voetbal
Brakkenstein	Heemraadweg 9	Zuid/Brakkenstein	voetbal/atletiek
Rivierstraat	Rivierstraat 10	Nieuw West/Haventerrein	voetbal
Oscar Carré	Oscar Carréstraat 102	Nieuw West/Haventerrein	voetbal
De Kluis *)	Kluissestraat 2-4 Malden	Oost	voetbal, hockey, tennis
D'Almarasweg	D'Almarasweg 24	Midden/ Heijendaal	hockey, korfbal
Vossendijk/Winkelsteegh	Winkelsteegseweg 206	Zuid/Hatert	Voetbal, american football, beachvolley, tennis
Lindenholt	De Meeuwse Acker 20-27 20-32	Lindenholt/'t Acker	voetbal
Staddijk Noord	Staddijk 115	Staddijk/Dukenburg	Voetbal, hockey, handboog
Staddijk Zuid	Staddijk 27	Staddijk/Dukenburg	voetbal, rugby, korfbal, tennis, honkbal, softbal
Mariënbosch	Nijmeegsebaan 143	Oost/Groenewoud	voetbal, tennis
Vossenpels	Jo Eversstraat 2 Lent	Noord/Lent	voetbal, tennis
Nieuw Balveren	Stationsstraat 24 a Oosterhout	Noord/Oosterhout	voetbal

Niet van gemeente:

Universitair Sportcentrum, Heyendaalseweg 141, eigendom Radboud universiteit

*) ligt op grondgebied van de gemeente

Factsheet Ijsbaan

1. Algemene aanduiding

Het Triavium is de overdekte ijsbaan van Nijmegen. Er is zowel een ringbaan van 333,33 meter lang, als een ijshockeybaan. Speciaal voor kinderen is er een funbaan aanwezig. De ijsbaan Triavium is eigenaar van T&L Vastgoed. Tot 2010 verhuurde die het complex aan Triavium BV (een door de gemeente ingestelde BV, met de gemeente als enige aandeelhouder; een zogenaamde verbonden partij) en aan andere partijen. Beheer en exploitatie van de ijsbaan waren de verantwoordelijkheid van Triavium BV. Vanaf 2010 is de gemeente rechtstreeks huurder (VSA) van het totale complex en tevens exploitant en beheerder van het ijsgedeelte.

Bij Triavium loopt het winterseizoen van half september tot en met half april. In die periode is Triavium een schaatsaccommodatie in de overige maanden ligt er geen ijs in Triavium, de locatie biedt dan de gelegenheid voor beurzen en evenementen, de exploitatie daarvan ligt buiten de gemeente. Het betreft hier een voorziening met een regionale functie.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

Het bezit van een ijsbaan past in het gemeentelijke sportbeleid (stimuleren van topsport én breedtesport) maar ook in het gemeentelijk beleid om met voorzieningen Nijmegen aantrekkelijk te maken voor vestiging van nieuwe burgers en bedrijven.

Daarbij wordt geaccepteerd dat schaatsen geen activiteit is die zonder subsidie van de overheid volledig aan de markt kan worden overgelaten. Een accommodatie zoals onze schaatsbaan is niet zonder steun van de overheid te exploiteren.

Stijgende huurprijzen en energiekosten dwingen voortdurend energie te stoppen in het verbeteren van de exploitatie, vooral in de zomermaanden. Het gegeven dat Triavium geen 400 meter baan is en dus minder geschikt voor wedstrijden, speelt daarbij onmiskenbaar een belemmerende rol.

B. Kwaliteit

De kwaliteitseisen waaraan een overdekte ijsbaan moet voldoen liggen op het gebied van (brand)veiligheid, grote publieksvoorzieningen, en horeca.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

De voorziening voldoet aan de te stellen eisen.

B. Kwaliteit

De voorziening voldoet aan de te stellen eisen.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Geen

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

De algemene bevolkingsgroei in de regio en de naar verwachting niet veranderende populariteit van de schaatssport zijn positief voor de toekomst van de voorziening.

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Binnen de bestaande voorziening lijkt weinig ruimte voor nieuwe functies.

Factsheet Zwembaden

1. Algemene aanduiding

NV Sportfondsen Nijmegen (verder SFN) is als eigenaar verantwoordelijk voor de exploitatie en instandhouding van zwembad West en het zwembad Oost. Het zwembad Dukenburg is eigendom van de gemeente en wordt op basis van een huurovereenkomst geëxploiteerd door SFN. Het openluchtzwembad De Goffert is eigendom van de gemeente Nijmegen. Op basis van een exploitatieovereenkomst wordt dit bad geëxploiteerd door SFN.

Met de NV wordt een budgetovereenkomst gesloten over een meerjarige periode (meestal 4 jaar). Op basis van deze overeenkomst wordt door de gemeente een gegarandeerde jaarlijkse bijdrage in het exploitatietekort verstrekt.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

Teneinde de gemeentelijke doelstellingen op zwemgebied (het op basisniveau uitvoeren van een aantal activiteiten en op het gebied van leszwemmen, schoolzwemmen, verenigingszwemmen, doelgroepzwemmen en recreatiezwemmen) te realiseren, is de beleidsopvatting dat Nijmegen dient te beschikken over tenminste 3 binnenbad en 1 buitenbad. Instandhouding van deze voorzieningen is al jaren de beleidsinzet.

B. Kwaliteit

De zwembaden moeten voldoen, mede naar aanleiding van de renovatie van het openluchtzwembad De Goffert (2005-2006) aan vigerende wet- en regelgeving en het zwembad keurmerk. Eind 2008 werd vastgesteld dat het bestaande Sportfondsenbad Oost aan de Van Beethoven straat aan vervanging toe was. De gemeenteraad besloot tot een nieuw zwembad.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

De bestaande situatie is, na het gereedkomen van het nieuwe bad in Oost, voor wat betreft de bestaande stad conform het beleid. Ook spreiding over de stad wordt als voldoende beoordeeld.

De onderhoudssituatie van de baden is nog steeds afdoende maar staat in toenemende mate onder druk.

De bevolkingsontwikkeling in Nijmegen Noord roept de vraag op in dat nieuwe stadsdeel ook een zwemvoorziening moet komen. Deze vraag is nog niet definitief beantwoord. Relevant voor de beantwoording zijn in geval de aanwezigheid van zwemvoorzieningen in de Betuwe gemeenten en de ontwikkeling van de Landschapszone met daarin natuurlijk zwemwater.

B. Kwaliteit

Zie hiervoor.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Duidelijk is dat de exploitatie van de Nederlandse overdekte zwembaden onder zware druk staat. Dit heeft ertoe te maken met verminderde belangstelling maar vooral met stijgende kosten in combinatie met de moeilijker financiële situatie van de gemeente. Er moet rekening mee gehouden worden dat ook in Nijmegen dit steeds nadrukkelijker gevoeld gaat worden. De oplossing lijkt er enerzijds in te liggen dat exploitanten zich ontwikkelen van beheerders naar ondernemers. Er zal een keuze gemaakt moeten worden tussen strategische specialisatie (bijv. het gezondheidszwemmen) of multifunctionaliteit. Maar ook lijkt op langere termijn een daling van het aantal baden onvermijdelijk.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening
Het groeiende belang van sport en bewegen leidt tot de verwachting dat de belangstelling voor zwemmen in elk geval niet zal dalen.

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening
Andere functies dan zwemmen, lijken er voor de zwembaden niet weggelegd.

Bijlage: Zwembaden in Nijmegen

Naam	Adres	Stadsdeel
Sportfondsenbad Oost	Van Beethovenstraat 6-8 Nieuw locatie medio 2012 Kwakkenbergweg	Oost
Sportfondsenbad West	Planetenstraat 65	Nieuw West
Sportfondsenbad Dukenburg	Meijhorst 7041	Dukenburg
Goffertbad	Goffertweg 22	Midden

Factsheet Speelvoorzieningen

1. Algemene aanduiding

Deze speelinfrastructuur bestaat uit:

- Speelplekken
- Recreatieve sportplekken
- Jeu de Boulesplekken en beweegplekken voor ouderen (voortaan bij programma Zorg en Welzijn)
- Wijkspieletuinen
- Stedelijke speeltuinen

Een speelplek is een met speeltoestellen en speelaanleidingen ingericht terrein zonder toezicht en met een buurtfunctie.

Recreatieve sportplekken bestaan uit 2 hoofdgroepen: enkelvoudige en meervoudige.

Enkelvoudig duidt op een recreatieve sportplek waar minder dan 3 sporten beoefend kunnen worden. Cruiff Courts behoren hiertoe.

Meervoudig duidt op een grote en/of multifunctionele recreatieve sportplek waar minimaal 3 sporten beoefend kunnen worden.

Een Jeu de Boulesplek

Een beweegplek voor ouderen is een ingericht terrein met eenvoudige fitnessstoelen die geschikt zijn voor de openlucht.

Een wijkspieletuin is een met speeltoestellen en speelaanleidingen ingericht terrein in de wijk gedeeltelijk onder gemeentelijk toezicht.

Een stedelijke speeltuin is een met speeltoestellen en speelaanleidingen ingericht terrein dat geëxploiteerd wordt door een hiervoor speciaal opgerichte organisatie.

Alle speelvoorzieningen zijn gemeentelijk eigendom.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

In de beleidsnotitie "Kom je buiten spelen 2002-2006" is een Nijmegenese stedelijke norm vastgesteld voor speelplekken die op wijkniveau wordt toegepast: 1,5 speelplek per 100 kinderen in de basisgeneratie.

De stedelijke speeltuinen en de wijkspieletuinen maken geen onderdeel uit van de stedelijke norm. De historische gegroeide situatie voor deze onderdelen is in de genoemde beleidsnotitie tot norm verheven.

Hetzelfde geldt voor de recreatieve sportplekken en jeu de boulesbanen en beweegplekken voor ouderen. Hiervoor is later apart beleid vastgesteld. Zie hierna.

In de nota "Kom je buiten spelen" 2007-2010 is het beleid opnieuw tegen het licht gehouden met als conclusie dat er geen aanleiding was om de Nijmeegse stedelijke norm en de toepassing ervan op wijkniveau, te herzien.

Onlangs heeft wederom een heroverweging plaatsgevonden: Nota Beleidskader Speelvoorzieningen 2011-2014.

De nieuwe beleidsuitgangspunten die betrekking hebben op kwantiteit en spreiding zijn:

1. Voor de komende beleidsperiode wordt geen strikt onderscheid meer in beleid gemaakt voor speelvoorzieningen en recreatieve sportvoorzieningen. De scheidslijn van 12 jaar is kunstmatig gebleken; het gaat om een doorgaande ontwikkeling van spelen voor de kleintjes tot sporten voor de opgroeiende jongeren. De visie op spelen

2. Initiatieven vanuit andere programma's of vanuit de wijkbewoners zelf worden alleen geadopteerd indien dit strookt met ons beleid
3. Handhaving van de normen voor de speelvoorzieningen: **1,5 speelplek per 100 kinderen** van de basisgeneratie per wijk en **1 recreatieve sportplek voor 100 jongeren** in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. Boven de norm worden zij afgebouwd, maar ook wanneer er nauwelijks gebruik gemaakt wordt van de voorziening. Het betekent dat geen onderhoud wordt gepleegd aan boventallige speelplekken wanneer de toestellen niet meer voldoen aan de normen het Attractiebesluit. **Dit heeft tot gevolg een afbouw van zo'n 20 tot 25 speelplekken.** Dit gebeurt in samenspraak met de bewoners.
4. Bij het opstellen van de investeringsprogramma's de komende jaren ook Nijmegen-Noord trachten aan de speelnorm te laten voldoen, zodat in deze nieuwbouwwijken voldoende voorzieningen worden gerealiseerd voor de jeugd.
5. In overleg met de wijkbewoners kunnen uitgaven voor speelvoorzieningen worden samengevoegd voor de realisatie van één grote speelplek of multifunctionele sportvoorziening.
6. Er wordt niet meer geïnvesteerd in solitaire JOP's. Deze worden veel gebruikt door 18+ jongeren en vallen niet meer in de doelgroep. Een JOP wordt alleen aangelegd in combinatie met een sportplek. Jongeren wordt gelegenheid geboden om te bewegen, daar kan eventueel een ontmoetingsplek met een dak aan worden toegevoegd.

Ten aanzien van de jeugde de boulesbanen en senioren beweegplekken is het nieuwe kwantitatieve beleidsuitgangspunt:

In het kader van het speelvoorzieningenbeleid leggen wij geen senioren beweegplekken en jeugde boulesbanen meer aan. In verband met de beperkte middelen moeten keuzes worden gemaakt. Als een jeugde boules regelmatig wordt gespeeld en geharkt door de gebruikers is het onderhoud minimaal.

B. Kwaliteit

De nieuwe beleidsuitgangspunten bevatten de volgende kwalitatieve elementen:

1. De aanleg van natuurlijke speelplekken wordt bevorderd.. Bij de aanleg van nieuwe speelplekken en revitalisering van bestaande speeltuintjes wordt in overleg met de wijkbewoners de mogelijkheden onderzocht voor de aanleg van natuurlijke speeltuinen. Daarmee wordt uitvoering gegeven het initiatiefvoorstel 'Natuurspeeltuinen in Nijmegen' van GroenLinks. Natuur speeltuinen zijn plaatsen waar kinderen worden uitgedaagd te spelen en te ravotten in het groen met natuurlijke materialen, met water en zand en de mogelijkheid om hutten te bouwen in het groen; zonder formele speeltoestellen.
2. Voor kinderen met een beperking worden de komende periode speelmogelijkheden aangelegd *in minimaal 5 speeltuinen* verspreid over de stad, waaronder de stedelijke speeltuinen. In de speeltuinen worden één of meer speeltoestellen geplaatst die geschikt zijn voor kinderen met en zonder beperking.

Wat blijft is uiteraard dat Speeltoestellen moet voldoen aan de veiligheidsnormen van het Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen.

Speelvoorzieningen moeten periodiek worden gecontroleerd op veiligheid, worden onderhouden en schoongehouden. Ook dit is genormeerd.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

In werkelijkheid zijn er ultimo 2011 in Nijmegen 233 speelplekken. Dit is op dat moment 25 speelplekken boven de norm. Voor het overgrote deel wordt dit "overschot" geaccepteerd. In

enkel gevallen worden de bezoeker aantallen scherp in de gaten gehouden met het oog op opheffing.

Voor een overzicht van de speelplekken per wijk in de bestaande stad wordt verwezen naar bijlage bij deze factsheet.

Voor Nijmegen Noord staat in de Nota Beleidskader Speelvoorzieningen dat er op grond van de aanwezige kinderaantallen 26 speelplekken dienen te zijn. Momenteel zijn er 22. In het overzicht van investeringsclaims is een claim opgenomen die verband houdt met de wens om het aantal op peil te brengen.

Nijmegen heeft 7 wijkspeluinen die gratis toegankelijk zijn (zie eveneens bijlage 1) en 2 stedelijke speluinen (De Leemkuil, Luciweg 2 en Brakkefort, Kan. Mijlincstraat 72).

De wijkspeluinen zijn vooral gelegen in de oudere en vaak kwetsbare buurten (Bottendaal, Nijeveld, Wolfskuil en Heseveld). Deze wijkspeluinen worden goed bezocht door kinderen uit de buurt.

De stedelijke speluin Brakkefort is vooral geschikt voor kinderen van 2 tot 8 jaar en hun verzorgers en de speluin de Leemkuil is vooral geschikt voor kinderen van 6 tot 12 jaar. Op jaarbasis kennen beide speluinen samen een bezoekersaantal van rond de 80.000, waarvan ongeveer een kwart van buiten Nijmegen.

In het totaal heeft Nijmegen in de bestaande stad op dit moment 146 recreatieve sportplekken (ongeveer 20% meervoudig en 80% enkelvoudig). Dit is 11 boven de actueel toegepaste norm. Dit vormt vooralsnog geen aanleiding tot inkrimping.

In Nijmegen Noord zijn 11 recreatieve sportplekken en dat is op grond van de actuele kinderaantallen op de norm.

We hebben in Nijmegen 22 Jeu de Boules plekken en 2 sportplekken voor ouderen (Hatert en Leuvenboek).

B. Kwaliteit

Na de inhaalslag met de uitvoering van de nota 'Kom je buiten spelen 2002-2006', voldoen we in Nijmegen aan de regels van het Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen.

Van de bestaande Jeu de Boules plekken is de staat van onderhoud van 18 plekken voldoende bevonden en van 4 plekken onvoldoende. Aanpassing geschiedt vanuit reguliere onderhoudsmiddelen.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Geen.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

Groei van het aantal inwoners, ontgroening en vergrijzing, verkleuring, kennisconomie en stijgend opleidingsniveau, doorgaande individualisering met een verdere diversiteit van levensstijl als gevolg, intensivering en flexibilisering in de besteding van tijd, ontmoeting en informatievoorziening via nieuwe media, zijn allemaal factoren die van invloed zijn het speelgedrag van kinderen.

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Geen.

Bijlage: Overzicht speelplekken en wijk speeltuinen per wijk

Wijk	Huidig aanbod speelplekken	Huidig aanbod wijkspeeltuinen
00 Benedenstad	8	
01 Centrum	1	
02 Bottendaal	6	1
03 Galgenveld	4	
04 Altrade	9	
05 Hunnerberg	3	
06 Hengstdal	10	
07 Kwakkenberg	1	
08 Groenewoud	3	
10 Nijeveld	7	2
11 Hazenkamp	9	
12 Goffert	6	
13 St. Anna	5	
14 Hatertse Hei	6	
15 Grootstal	12	
16 Hatert	14	
17 Heyendaal	1	
18 Brakkenstein	6	
20 Biezen	11	
21 Wolfskuil	8	2
22 Hees	3	
23 Heseveld	7	1
24 Neerbosch Oost	9	
31 Tolhuis	6	
32 Zwanenveld	6	
33 Meijhorst	5	
34 Lankforst	5	
35 Aldenhof	6	
36 Malvert	6	
37 Weezenhof	5	
38 Staddijk	1	1
40 't Acker	12	
41 De Kamp	13	
42 't Broek	13	
50 Oosterhout	12	
70 Lent	10	
Totaal:	233	7

Speelmogelijkheden op schoolpleinen die openbaar toegankelijk zijn en speelmogelijkheden bij kinderboerderijen zijn niet meegeteld.

Factsheet Kinderboerderijen

1. Algemene aanduiding

Een kinderboerderij is een voorziening waar kinderen woonachtig in een stedelijk gebied letterlijk in aanraking kunnen komen met landbouwhuisdierendieren en pluimvee en betrokken kunnen worden bij de zorg voor deze dieren.

Nijmegen heeft 4 kinderboerderijen verspreid over de stad.

Daarvan zijn twee eigendom van de gemeente en in eigen beheer: Kobus, 't Boerke.

Het terrein van de Goffert en de opstallen zijn van de gemeente. Beheer en exploitatie zijn overgedragen. Het terrein van Kinderboerderij Lindenholt is eigendom van de gemeente.

In het Kronenburgerpark is een dierenweitje. Er kan alleen naar de dieren gekeken worden. Het wordt beheerd door een aparte stichting.

In Lent aan de Schoolstraat bevindt zich het dierenparkje De Kleine Kern. Het is een particulier initiatief. Ook hier is alleen kijken mogelijk.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

De laatste keer is het beleid m.b.t. de kinderboerderijen geformuleerd in de notitie Kinderboerderijen 2010-2013, februari 2010.

Vanuit educatief en opvoedkundig oogpunt vindt de gemeente het belangrijk dat kinderen in contact kunnen komen met dieren. Ook wordt de recreatieve functie en de bijdrage aan de leefbaarheid belangrijk gevonden.

De aanwezigheid van deze 4 boerderijen en de spreiding ervan over de stad is historisch gegroeid. Deze bestaande situatie heeft gaandeweg het predicaat "te handhaven" gekregen. Regelmatig doen zich problemen voor op het gebied van organisatie, beheer en onderhoud die inzet van de gemeente vereisen.

B. Kwaliteit

Het dierenwelzijn in de kinderboerderijen wordt gewaarborgd door de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID). De kinderboerderijen moeten voldoen aan de normen van de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren (GWWD).

In de subsidiebeschikkingen is het houden aan deze normen en regels nadrukkelijk opgenomen.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

De 4 kinderboerderijen zijn: Kobus, 't Boerke, Lindenholt en De Goffert (zie bijlage)

De bestaande situatie wordt wat betreft aantal en spreiding als afdoende beoordeeld.

B. Kwaliteit

In kwalitatief opzicht voldoen de boerderijen aan de eisen.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Geen

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

Geen

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Voor clustering en multifunctionaliteit worden beperkt mogelijkheden door de locaties ook in te richten als speelplek. Verder kan samenwerking tussen de boerderijen voordelen opleveren. Dit is een voortdurend aandachtspunt.

Bijlage: kinderboerderijen

Naam Kinderboerderij	Adres	Stadsdeel
Kobus	Floraweg 41	Oud West
't Boerke	Oostkanaaldijk 200	Nieuw West
Lindholt	Zellersacker 12-07	Lindholt
De Goffert	Slotemaker de Bruineweg 267	Midden

Factsheet Wijkaccommodaties

1. Algemene aanduiding

Op het gebied van wijkvoorzieningen kennen we in Nijmegen 3 typen accommodaties:

1. Buurtcentra
2. Wijkcentra
3. Voorziening enharten

Het onderlinge verschil betreft op de eerste plaats de grootte. Het tweede verschil is het gebied waarop ze zich richten. Een buurtcentrum richt zich op een deel van een buurt (enkele straten); een wijkcentrum op een totale wijk en een voorzieningenhart op meerdere wijken.

Een derde verschil betreft het ontstaan ervan. Buurtcentra komen voor uit particulier of kerkelijk initiatief. Wijkcentra en voorzieningenharten zijn er gekomen op initiatief van de gemeentelijke overheid.

Alle wijkaccommodaties zijn eigendom van de gemeente en worden door de gemeente beheerd en geëxploiteerd.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

Het ontstaan van buurt- en wijkcentra is een historische organische ontwikkeling.

Buurt- en wijkbewoners namen initiatieven om een ruimte te krijgen voor ontmoeting in wijk- en buurtverband en voor verenigingsactiviteiten.

Daar waar in wijkvisies en wijkmonitoren een behoefte naar boven komt, wordt geprobeerd te voorzien in ontmoetingsruimtes.

Enerzijds vanuit de noodzaak om te bezuinigen op gebouwruik, beheer en onderhoud en anderzijds vanuit de gedachte om de school, met haar opvoedende, vormende rol, als voorziening in de wijk een prominente, centrale plaats te geven, ontstaat in de laatste ontwikkelingsfase het voorzieningenhart waarbij multifunctionaliteit een zwaar accent heeft.

Wanneer de bezettingcijfers afnemen wordt geprobeerd met nieuwe initiatieven en/of nieuwe functies deze weer op te krikken. In beleidsdocumenten over wijkaccommodaties kom je tegen dat de activiteiten die erin of vanuit plaatsvinden, moeten voorzien in de behoefte van de bewoners, dat ze voor de hele buurt of wijk moeten zijn en daarom laagdrempelig (ook in financiële zin), dat ze de cohesie in de wijk moeten vergroten. Dit betekent maatwerk per buurt of wijk die ook gevolgen heeft voor de ruimtelijke kant. Dit gaat door tot en met het coalitieakkoord 2010-2014: "elke wijk heeft zijn eigen karakteristiek en trekt mensen die er graag willen wonen. Deze diversiteit van wijken koesteren we".

B. Kwaliteit

Uiteraard gelden overal de (NEN)-normen op het gebied van (brand)veiligheid, toegankelijkheid voor bewoners met een lichamelijke beperking, luchtventilatie, inbraakbeveiliging, elektrische installaties. Maar vervolgens hangen de omvang van de ruimtes en de inrichting ervan af van de buurt- en wijkspecifieke activiteiten die erin en vanuit de accommodaties plaatsvinden.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

Nijmegen telt 6 buurtcentra, 15 wijkcentra en 3 voorzieningenharten.

Kijken we naar de spreiding dan valt op dat de meest wijkaccommodaties zijn gelegen in de wijken met een sociaal economisch profiel beneden het Nijmeegse gemiddelde.

In de tweemaaljaarlijkse staatspeiling wordt ook aandacht besteed aan het bezoek van een wijkaccommodatie in de eigen wijk of buurt.

B. Kwaliteit

Met enige regelmaat wordt door de gemeente een klanttevredenheidsonderzoek wijkaccommodaties uitgevoerd onder bezoekers/gebruikers. Het laatste onderzoek dateert van eind 2010.

Bij ongeveer de helft van de wijk- en buurtcentra en de voorzieningenharten bestaan wensen om de accommodatie aan te passen; in het totaal (excl. de totale renovatie van het wijkcentrum Dukenburg) gaat het om € 1,5 mln. aan kosten.

Het gaan om 3 categorieën:

- a. groot onderhoud dat uitstijgt boven het reguliere onderhoudsbudget.
- b. functionele aanpassingen
- c. aanpassingen die voortkomen uit wettelijke regelgeving

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

De belangrijkste beleidsontwikkeling is de WMO-ontwikkeling (zie verder 5 en 6)

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

De demografische ontwikkelingen (bevolkingsgroei voor de stad, maar ook krimp in enkele wijken) vormt vooralsnog geen aanleiding voor nieuw voorzieningenbeleid op het gebied van de wijkaccommodaties. De verwachting is dat de WMO-ontwikkeling de komende jaren een flinke behoefte aan ruimte om wijkniveau te zien zal geven. De gemeentelijke insteek is, om samen met de WMO-partners proberen te komen op een concentratie in gemeentelijke (wijk)accommodaties.

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Of de onder 5 genoemde insteek praktisch realiseerbaar is (of de bestaande wijkaccommodaties geschikt zijn te maken) voor die toekomstige functies, valt op dit moment nog niet te zeggen.

Wel lijkt het verstandig in afwachting daarvan geen ingrepen te plegen in wijkaccommodaties die de multifunctionaliteit belemmeren. Bij geen van de voorgestelde aanpassingen (zie 3B) is dat het geval.

Bijlage: overzicht wijkaccommodaties

Naam	Adres	Buurt/Wijk
Buurtcentra		
De Driesprong	Fuchsiastraat 10	Wolfskuil
De Grondel	Zwanenveld 9082	Zwanenveld
De Inloop	Kolpingstraat 2A	Goffert
't Oude Weeshuis	Papengas 8	Benedenstad
Waterkwartier	Waterstraat 146	De Biezen
Gemeenschapshuis Waterkwartier	Waterstraat 146a	De Biezen
Wijkcentra		
Ark van Oost	Cipresstraat 154	Hengstdal
De Brack	Leuvensbroek 1200	't Broek
Burghardt	Burghardt v.d. Berghstraat 114	Bottendaal
Daalsehof	Daalsehof 2	Altrade
Dukenburg	Meijhorst 7039	Meijhorst
De Grondel	Zwanenveld 9082	Zwanenveld
Hatert	Couwenbergstraat 22	Hatert
De Heseweide	Daniëlsplein 3	Heseveld
De Kampenaar	Zwanenstraat 1A	De Kamp
De Klokketoren	Slotemaker de Bruineweg 272	Goffert
De Schakel	Archimedesstraat 9	Grootstal
De Schalmei	Symfoniestraat 204	Neerbosch-Oost
Titus Brandsma	Tweede Oude Heselaan 386	Wolfskuil
De Turf	Malvert 5134	Malvert
Villanova	Derde v. Hezewijkstraat 2	Wolfskuil
Voorzieningshart		
De Klif	Pijlpuntstraat 1	Oosterhout
De Ster	Queenstraat 37B	Lent
't Hert	Thijmstraat 40	Willemskwartier

Factsheet Bibliotheek

1. Algemene aanduiding

Van oudsher is de bibliotheek de plek waar boeken geleend kunnen worden: romans en ontwikkelingsboeken. In de loop van de jaren zijn er op de locaties allerlei functies bijgekomen: uitleen van muziek, film, lees- en studiezaak, activiteiten op het gebied van kunst en cultuur, ontmoeting en debat, internettoegang, etc. etc.

De basisgedachte was dat deze functies in fysiek vorm zo dicht mogelijk in de woonomgeving aangeboden moeten worden. Dit resulteerde in een centrale bibliotheek, 2 stadsdeelvestigingen en 9 vestigingen in wijken.

Afgelopen jaar is het beleid m.b.t. de bibliotheek ingrijpend gewijzigd. Basis voor deze beleidswijziging is het Beleidsplan 2011-2016 van de Bibliotheek Gelderland Zuid waarin functies worden gedacht en niet langer in vestigingen. De 5 kernfuncties zijn: kennis en informatie, ontwikkeling en educatie, kunst en cultuur, lezen en literatuur en ontmoeting en debat. Aan deze beleidswijziging is een bezuinigingsopgave gekoppeld van € 600.000,- p/j m.i.v. 2014.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

Van 1 hoofdvestiging en 11 nevenvestigingen wordt teruggegaan naar 1 hoofdvestiging (Mariënborg) en 4 nevenvestigingen (Muntweg, Zwaneveld, Oosterhout, Hatert). De wijkvestigingen Bottendaal, Hengstdal, Heselaan, Lent, Lindenholt, Neerbosch en Brakkenstein worden in de periode tot en met 2014 gesloten. Daarvoor in de plaats komt een nog te bepalen aantal servicepunten waar een beperkt deel van de bibliotheekfuncties een fysieke plek krijgt (gedacht wordt aan (open) wijk scholen, buurtvoorzieningen, ouderencentra e.d.). De overige bibliotheekfuncties die een voorziening nodig hebben, vinden plaats in of vanuit de centrale vestiging en de 4 nevenvestigingen. Andere functies (bijvoorbeeld platform voor cultuur en ontmoeting) vinden plaats in bestaande daarvoor geëigende accommodaties in de stad.

B. Kwaliteit

In 2010 zijn landelijke normen voor de 2^e certificeringsronde van openbare bibliotheken vastgesteld als aanvulling op die 1^e ronde van 2006-2009. Deze normen richten zich op de kwaliteit van bedrijfsvoering en de dienstverlening. De eisen waaraan de Nijmeegse voorzieningen (vestigingen en servicepunten) moeten voldoen, komen hieruit voort.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

De afbouw van het aantal vestigingen is in gang gezet en verloopt volgens planning. Hetzelfde geldt voor de zoektocht naar servicepunten. Uitgangspunt is dat de nieuwe voorzieningen geëxploiteerd kunnen worden binnen de bestaande bibliotheekbegroting exclusief de bezuinigingsopgave.

B. Kwaliteit

Uitgangspunt is dat, in dien aanpassingen nodig zijn van panden om de bibliotheek nieuwe stijl of de functie servicepunt te kunnen herbergen, de kosten daarvan gedekt moeten worden uit de bestaande bibliotheekbegroting.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Andere beleidsontwikkelingen dan de hiervoor genoemde zijn op korte termijn niet te verwachten. Op langere termijn is denkbaar dat de omvang van de ruimte die nodig is om boeken aan te bieden verder afneemt als gevolg van het nog verder groeien van het digitaal aanbieden van de collectie.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

Groei van het aantal inwoners, ontgroening en vergrijzing, verkleuring, kenniseconomie en stijgend opleidingsniveau, doorgaande individualisering met een verdere diversiteit van levensstijl als gevolg, intensivering en flexibilisering in de besteding van tijd, informatievoorziening via nieuwe media, zijn allemaal factoren die van invloed zijn op de lees- en informatiebehoefte en op de manier waarop daarin wordt voorzien.

Onderzoekers (o.a. "De openbare bibliotheek 10 jaren van nu", Den Haag. April 2008) constateren en verwachten o.a. het volgende:

- De terugloop die zich sinds de jaren negentig van de vorige eeuw voordoet in het bibliotheekbezoek zet zich verder voort, wat tot uitdrukking komt in minder lidmaatschappen, minder bezoek, minder leners, minder uitgeleende boeken en computergebruik. Dit is de grote lijn, per vestiging zijn er nuances;
- Er lijkt sprake van generatiegebonden "ontlening": jongere generaties gaan in de basisschoolleeftijd vaker naar de bibliotheek, maar hun – gratis – gebruik van de bibliotheek loopt hard terug zodra ze volwassen worden. Eenmaal volwassen gaan zij minder vaak naar de bibliotheek dan oudere generaties;
- Turkse en Marokkaanse Nederlanders hebben hun achterstand op de overige Nederlanders wat betreft bibliotheekbezoek inmiddels ingehaald maar ook de groei bij deze groepen is tot stilstand gekomen. Alleen Surinaamse Nederlanders komen nog significant minder vaak in de bibliotheek. Bij deze groepen wordt nog een kleine stijging verwacht;
- De enorm gegroeide rol van internet bij het vervullen van de informatiebehoefte (ook over boeken) zal alleen nog maar groter worden;
- Het gebruik van E-books staat nog aan het begin van de ontwikkeling. Sinds kort spelen bibliotheken daarop in met gratis "lenen" van rechtenvrije E-books voor leden;
- Afname van de primaire functies heeft ook gevolgen voor de secundaire functie van ontmoeting;
- Een uitbreiding van de rol die de bibliotheek heeft op het gebied van informatiewijzer en mediawijzer en op het gebied van taalontwikkeling binnen het primair onderwijs.

Futurologen verschillen van mening over de toekomst van het papieren boek. Volgens sommigen is dat binnen enkele jaren verdwenen. Volgens anderen maken E-books geen kans omdat ze niet naar papier ruiken. Anderen verwachten dat de waaierheid in het midden zal liggen, dat mooie boeken in luxe uitgave blijven bestaan. Maar waar dat midden precies ligt, wanneer het omslagpunt komt en of de overblijvende papieren boeken ook geleend blijven worden, daar is voorlopig geen antwoord op.

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Het al in gang gezette beleid om bibliotheekvestigingen en servicepunten te situeren op (open)wijk scholen, buurtvoorzieningen en ouderencentra lijkt vooralsnog het juiste antwoord op de hiervoor genoemde ontwikkelingen, maar ook stations en winkels zijn een optie.

Factsheet Cultuurpodia

1. Algemene aanduiding

Via het programma Cultuur subsidieert de gemeente een aantal professionele podia. De podia zijn bijna allen eigendom van de gemeente. Beheer en exploitatie zijn verschillend geregeld.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

Het cultuurbeleid voor de huidige periode ligt vast in de Nota Op Koers, cultuur aan de Waal, de cultuurvisie voor de periode 2009-2011. Voor de cultuur voorzieningen i.h.a. en de podia in het bijzonder betekent dit beleid houden en versterken van wat we hebben.

In de begroting 2012 wordt aangegeven wat de eerste gevolgen zijn van de landelijke bezuinigingen op cultuur: minder optredens, een hoger Btw-tarief voor de tickets, minder kleine producties ten gevolge van het wegvallen van de productiehuizen, het verdwijnen van de cultuurkaart en de economische recessie.

Van de 3 Nijmeegse instellingen in de huidige landelijke culturele BasisInfraStructuur (BIS) van 2009 tot en met 2012, zullen Music Meeting en de Wintertuin verdwijnen uit de BIS. Zij zullen hun aanvraag moeten indienen bij de landelijke fondsen. Het jeugdtheater Kwatta blijft voorsnog in de BIS, maar samenwerking met een theatergezelschap voor volwassenen is een belangrijke voorwaarde voor subsidie. Of Kwatta op termijn het eigen theater het Badhuis kan behouden is nog onduidelijk.

Vooralsnog wordt niet verwacht dat dit gevolgen heeft voor de voorzieningen.

Tevens wordt in de begroting opnieuw aangekondigd dat in 2011 en 2012 op een bijzonder interactieve wijze een nieuwe cultuurvisie wordt ontwikkeld.

B. Kwaliteit

De belangrijkste kwaliteitseis is dat de podia geschikt moeten zijn voor de voorstellingen die erop moeten plaatsvinden. Dit is niet nader gedefinieerd.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit, spreiding

De onderstaande podia staan nader uitgewerkt in het overzicht van de bijlage.

Keizer Karel Podia

Lindenberg Theater

LUX

Doornroosje,

Openluchttheater De Goffert

Poppodium Merleyn

De Vasim

B. Kwalitatief

T.a.v. de Keizer Karel Podia is de conclusie dat deze in meerder opzichten (functioneel, duurzaamheid) niet meer aan de eisen van deze tijd voldoen en daarmee een slechte basis vormen voor meer cultureel ondernemerschap. Er worden plannen gemaakt om deze podia te upgraden en er wordt gezocht naar externe middelen daarvoor. De eerste externe middelen komen van de provincie Gelderland als onderdeel van het stadscontract.

Doornroosje krijgt nieuwbouw vlak naast het centraal station (locatie voormalig postkantoor). De capaciteit van de grote zaal zal 1.100 mensen zijn (600 voor dancefeesten) en 400 voor de kleine zaal (300 voor dancefeesten).

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Rijksbezuinigingen op de culturele sector.

Deze toekomstige ontwikkelingen vormen de belangrijkste uitdaging voor de nieuwe cultuurvisie. Na de bepaling van het culturele DNA van de stad, het in kaart brengen van de kansen op cultureel gebied, het inventariseren van alternatieve cultuurbegrotingen, bevindt het proces zich nu in de fase "actie".

Vooralsnog lijken de nieuwe opvattingen geen gevolgen te hebben voor de culturele voorzieningen, behoudens dat er meer culturele activiteit en er een plek in zou en moeten krijgen (meer nieuwe initiatieven, meer cultureel ondernemerschap).

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

Worden meegenomen in de nieuwe cultuurvisie.

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Worden meegenomen in de nieuwe cultuurvisie

Bijlage: Overzicht cultuurpodia

Podium	Capaciteit	Richt zich vooral op	Bijzonderheden
Stadsschouwburg	Theaterzaal 943 stoelen Waalzaal 200 stoelen	Regio	Onderdeel van Keizer Karel Podia. Programmatistische afstemming met grote podia in Arnhem
De Vereeniging	Concertzaal 1450 stoelen Kleine zaal 250 stoelen Annazaal 150 stoelen	Regio	Onderdeel van Keizer Karel Podia. Programmatistische afstemming met grote podia in Arnhem
Lindenberg theater	Lindenbergzaal 398 pers. Steigerzaal 144 pers. Karolingenzaal 72 pers. Aldenhofzaal 146 pers.	Stad	Onderdeel Huis voor de Kunsten
LUX	Theaterzaal 206 pers. 6 filmzalen 63 tot 79 pers. Multimediazaal 100 pers.	Stad	
Doornroosje	Grote zaal 400 stoelen; bij dance 600 pers. Kleine zaal 100 stoelen; 300 pers. bij dance	Regio	
Openluchttheater De Goffert	900 zitplaatsen	Stad	Wordt beheerd door Doornroosje
Merleyn	150 pers.	Regio	Wordt beheerd door Doornroosje
Vasim	950 pers. bij dance	Regio	

Factsheet Kunstateliers

1. Algemene aanduiding

De gemeente stimuleert culturele bedrijvigheid door leegstaande panden die gemeentelijk eigendom zijn (vaak omdat ze in het kader van herontwikkeling van een gebied zijn verworven) en tijdelijk leeg staan, ter beschikking te stellen aan kunstenaars om te gebruiken als betaalbare atelierruimte. Het beheer van deze ruimte gebeurt door de stichting SLAK. Dit streven dient nog een ander doel: doordat de panden in gebruik blijven wordt vandalisme en verloedering voorkomen en de creatieve uitstraling heeft een positief effect op de aantrekkingskracht van de stad. Ook draagt het eraan bij dat kunstenaars zich definitief in Nijmegen vestigen.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

In 2008 heeft de Nijmeegse raad daarom de ambitie uitgesproken om eind 2010, 125 ateliers te hebben gerealiseerd of in ontwikkeling te hebben, bovenop de al bestaande ateliers. Een van de uitvoeringsprojecten binnen dit streven is Tussentijds, een project waarbij winkelpanden die tijdelijk niet worden gebruikt ter beschikking te stellen aan kunstenaars en ontwerpers. Zij produceren, exposeren én verkopen hun werk ter plekke. Begin 2011 is de Maatregel Culturele Bedrijvigheid (MCB) 125 ateliers geëvalueerd. Uit de evaluatie blijkt dat inmiddels 98 nieuwe ateliers zijn gerealiseerd. Omdat atelierruimte vaak slechts tijdelijk beschikbaar wordt gesteld is de daadwerkelijke groei van het aantal ateliers lager. Op 1 april 2008 waren via SLAK 126 ateliers beschikbaar. Op 1 april 2011 lag dit op 168, ofwel een groei van 42 ateliers. De wachtlijst van het SLAK omvatte op 1 april 2011 117 kunstenaars. Op basis van de evaluatie wordt besloten het beleid voort te zetten. Stimuleren van doorstroming onder kunstenaars die een atelier huren, intensiever overleg met woningcorporaties over tijdelijke verhuur van vastgoed aan kunstenaars, vaker atelierwoningen opnemen in nieuw bouw- en herstructureringsplannen, onderzoek naar het oprekken van bestemmingsplannen, zijn de maatregelen die ervoor moeten zorgen dat het aantal beschikbare ateliers in Nijmegen de komende jaren nog verder groeit. Dit beleid is tot op heden niet gewijzigd.

B. Kwaliteit

Kwalitatief moet een pand voldoen aan de volgende eisen: binnen het vigerende bestemmingsplan, brandveiligheid, eventueel milieuvergunning en gebruiksvergunning

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. *Kwantiteit en spreiding* Per 1 maart 2012 heeft de gemeente 175 ateliers in eigendom die beheerd worden door SLAK. Deze ateliers bevinden zich in 31 panden. Zie verder het overzicht in de bijlage.

B. Kwaliteit

Alle panden voldoen aan de minimale eisen.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Wij willen de doorstroming binnen de permanente ateliers en werkruimtes bevorderen. Om hiervoor te zorgen willen wij werken met een herballotage die eens in de vijf jaar plaatsvindt,

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening
Geen

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening
Niet van toepassing

Bijlage: Ateliers in Nijmegen in beheer bij SLAK per 1 maart 2012

No.	Adres	Type	Tijdelijk/ permanent	Eigendoms situatie	Aantal
1	Beethovenstraat 4	a	tijdelijk	particulier	15
2	Berg en Dalseweg 305	a	tijdelijk	gemeente	1
3	Castellalaan 26	a	tijdelijk	particulier	2
4	Dobbelmanweg 5	a	permanent	gemeente	12
5	Derde Walstraat 99	a	tijdelijk	corporatie	4
6	Groenstraat 13a, Elst	aw	tijdelijk	particulier	1
7	Graafsedwarsweg 14	a	permanent	corporatie	10
8	Griftdijk Zuid 33	aw	tijdelijk	gemeente	1
9	Hen 7	a	permanent	gemeente	8
10	Hessenberg 1	a	permanent	gemeente	8
11	Jan Berendseweg 57	a	permanent	gemeente	3
12	Jan Berendseweg 47	a	permanent	gemeente	1
13	Kraaijenhof	a	permanent	particulier	30
14	Krekeweg 8	a	tijdelijk	gemeente	4
15	Lage markt 32	a	permanent	gemeente	1
16	Meijhorst 20-01	a	tijdelijk	gemeente	2
17	Meijhorst 20-74	a	tijdelijk	gemeente	12
18	Oosterhoutseweg 50, Oosterhout	aw	tijdelijk	gemeente	1
19	Oosterhoutsedijk 10, Lent	a	tijdelijk	gemeente	1
20	Pijkestraat 27	aw	permanent	gemeente	7
21	Pijkestraat 4	a	permanent	gemeente	1
22	Pijkestraat 5	a	permanent	gemeente	1
23	Pijkestraat 6	a	permanent	gemeente	1
24	Pijkestraat 7a	a	permanent	gemeente	1
25	Spoorweg 27	a	tijdelijk	gemeente	1
26	Villa Novastraat 2-6	a	tijdelijk	gemeente	17
27	Waalbandijk 22 kantoor	a	tijdelijk	gemeente	18
28	Waalbandijk 22 lab	a	tijdelijk	gemeente	4
29	Waaldijk Slijk 34, Ewijk	aw	tijdelijk	gemeente	1
30	Weurtseweg 76-82	a	tijdelijk	gemeente	5
31	Weurtseweg 96	a	tijdelijk	gemeente	1

a=atelier aw=atelierwoning

Totaal aantal panden	31	w.v. Eigendom gemeente	113
Totaal aantal ateliers	175	w.v. Eigendom particulier	48
w.v. Tijdelijk	91	w.v. Eigendom corporatie	14
w.v. Permanent	84	w.v. Eigendom	

Factsheet Lindenbergpanden

1. Algemene aanduiding

De Lindenberg is de belangrijkste aanbieder van kunst- en cultuureducatie in Nijmegen. Ook het Lindenbergtheater is hier te vinden.

De Lindenberg biedt zijn activiteiten voor het grootste deel aan in panden die eigendom zijn van de gemeente. Een ander deel van de activiteiten vindt plaats buiten die panden, vooral op scholen en in wijkaccommodaties.

De 2 panden waar deze factsheet betrekking op heeft zijn het hoofdgebouw aan de Ridderstraat 23 en de dependance in de wijk Aldenhof (6721)

De gemeente is eigenaar van de grond aan de Ridderstraat, middels een erfpachtconstructie is de Lindenberg eigenaar en beheerder van het gebouw t/m 2020.

De dependance in Aldenhof is gemeentelijk eigendom. Beheer en exploitatie worden verzorgd door gemeente. Er wordt onderzocht of hier ook een erfpachtconstructie mogelijk is.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

De culturele activiteiten worden door de gemeente gesubsidieerd middels een meerjarige budgetsubsidie met De Lindenberg, het Huis voor de Kunsten. Hierbij gaat het om: kunsteducatie, cultuureducatie, het Lindenbergtheater, het productiehuis jazz & improvisatiemuziek en het lokale bemiddelingspunt voor cultuureducatie, Cultuur en School Nijmegen.

In de budgetsubsidie zitten geen beleidswensen t.a.v. de voorzieningen.

De voorzieningenkant wordt volledig aan De Lindenberg overgelaten, wat ook past bij de erfpachtconstructie.

Bij de vaststelling van de budgetsubsidie voor de jaren 2011 t/m 2014 zijn 2 amendementen en een motie aanvaard. Door het amendement "Cultuureducatie op de brede scholen" zal de budgetsubsidie voor dit onderdeel vanaf 2013 verstrekt worden aan de betreffende schoolbesturen. Het amendement "Cursusaanbod Kunsteducatie" wordt te gelijktijd geagendeerd met de concept-Cultuurvisie 2012 t/m 2016. Het onderzoek dat in dit kader heeft plaatsgevonden heeft aan dat de Lindenberg kwaliteit en continuïteit biedt. Door de motie "De Lindenberg is van ons allemaal" voerde De Lindenberg met ingang van seizoen 2011-2012 een modulair tariefstelsel in. Hierdoor kunnen particuliere aanbieders van kunsteducatie kiezen uit 4 categorieën tarieven voor de jaarlijkse voorstelling of eindpresentatie van hun leerlingen.

B. Kwaliteit

De accommodaties moeten geschikt zijn voor de activiteiten die erin plaatsvinden. Daarvoor is geen verder beleid ontwikkeld. Uiteraard gelden de brandveiligheidsvoorschriften.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

Het Lindenberg Theater beschikt over drie zalen: Lindenbergzaal, Steigerzaal en de Karolingenzaal. De bezoekerscapaciteit is respectievelijk: 400, 144 en 75. Daarnaast is er een theaterzaal in de dependance van de Lindenberg, De Aldenhof, met een bezoekerscapaciteit van 146. Het expo-podium biedt tentoonstellingsruimte voor de beeldende kunst zowel amateurs als professionals.

Bovendien beschikt De Lindenberg over de Valhofzaal met een capaciteit van 90 tot 150 personen. In vergaderopstelling biedt de Marikenzaal ruimte aan 40 tot 70 personen.

Naast deze zalen beschikt het pand aan de Ridderstraat over diverse grotere en kleinere leslokalen.

De accommodaties van De Lindenberg worden ook verhuurd aan particulieren en organisaties voor activiteiten van allerlei aard (feesten, congressen, werkbijeenkomsten, evenementen, culturele festivals etc.).

B. Kwaliteit

In kwalitatieve zin voldoen de accommodaties aan de te stellen eisen.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

De Lindenberg heeft het initiatief genomen voor een overleg met de gemeente over de toekomstvisie van het gebouw aan de Ridderstraat.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

Geen

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Geen

Factsheet Natuurmuseum

1. Algemene aanduiding

Het natuurmuseum is sinds 1978 gevestigd in de voormalige synagoge (ontwerp van Oscar Leeuw, gebouwd in 1913) aan de Gerard Noodtstraat 121. Het is een rijksmonument.

Het museum vervult tevens de functie van bezoekerscentrum voor het Nationaal Landschap Gelderse Poort.

Het pand is eigendom van de gemeente, de stichting Natuurmuseum is huurder, beheerder en exploitant.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

Het museum wordt tot nu gesubsidieerd vanuit het programma Cultuur. Daarin is geen beleid geformuleerd wat betreft de plaats van het museum.

B. Kwaliteit

Het museum moet vol doen aan de bepalingen uit de Flora- en Faunawet en aan de richtlijnen en kwaliteitsnormen van de Nederlandse Museumvereniging en het Instituut Collectie Nederland, waardoor het gekwalificeerd is als geregistreerd museum.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

Zie onderdeel 1, algemene aanduiding.

B. Kwaliteit

Het museum voldoet aan de te stellen eisen.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

In het coalitieakkoord 2011-2014 'Werken aan een duurzame toekomst' staat de ambitie om deze coalitieperiode het Natuurcentrum Rivieren te realiseren, waarin Natuurmuseum, Stratenmakerstoren, IVN en Staatsbosbeheer een plaats krijgen.

Momenteel wordt onderzocht of en waar het Natuurcentrum Rivieren haalbaar is. Er wordt onderzocht welke (nieuwe) locaties geschikt zijn om dit centrum te huisvesten, hoe de samenwerking tussen de verschillende betrokken instellingen inhoudelijk vorm moet krijgen en hoe de investering en exploitatie te dekken zijn. Een mogelijke locatie voor het Natuurcentrum is de Stratenmakerstoren.

Om de integratie van het Natuurmuseum als onderdeel van dit centrum soepel te laten verlopen, wordt tevens onderzocht of het Natuurmuseum, inclusief budget, overgeheveld kan worden naar het programma Groen en Water.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

Geen

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

De onderbrenging van het Natuurcentrum (incl. Museum) in de Stratenmakerstoren, die ook een museumfunctie heeft, zou een welkome clustering van voorzieningen vormen.

Factsheet doorgedecentraliseerde scholen primair onderwijs

1. Algemene aanduiding

In Nijmegen werken schoolbesturen en gemeente samen om elk kind een passend ontwikkelarrangement te bieden.

In een Brede School vindt een samenhangend aanbod plaats van activiteiten en begeleiding, op de basisschool en in de vrije tijd, aansluitend op de behoeften van het kind.

Nijmegen kent sinds 1997 de zgn. open wijkschool; voorloper van de brede school.

Inmiddels zijn er twaalf locaties, waar organisaties voor basisonderwijs, wettelijke kinderopvang samenwerken met andere partners in wijk en stad.

In 2008 is een groot gedeelte van de onderwijshuisvesting in Nijmegen, vooral in de bestaande stad, doorgedecentraliseerd.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

Twee beleidsuitgangspunten van het Nijmeegse onderwijsbeleid staan voor het primair onderwijs centraal:

- Het streven om doorlopende leerlijnen van 0 tot 12 jaar te realiseren en dit te doen in brede scholen. Het is de bedoeling om samen met schoolbesturen, organisaties voor kinderopvang en andere partners in de wijken in alle basisscholen brede schoolvoorzieningen te realiseren.
- Het streven om alle onderwijsvoorzieningen door te decentraliseren, d.w.z. de wettelijke zorgplicht voor de voorzieningen die de gemeente heeft, door middel van overeenkomsten, door te decentraliseren aan de schoolbesturen. Dit streven geldt niet voor brede scholen die onderdeel zijn van een voorzieningshart. Voorzieningshart en daarmee ook de schoolaccommodatie blijven eigendom van de gemeente.

Voor meer informatie over dit beleid wordt verwezen naar het Deelplan voorzieningen PO-onderwijshuisvesting Nijmegen, maart 2012 en de overeenkomst doordecentralisatie 2008.

B. Kwaliteit

De minimale kwaliteitseisen waaraan onderwijsvoorzieningen moeten voldoen, zijn wettelijk geregeld. Daarnaast is in de overeenkomst doordecentralisatie afgesproken dat binnen 40 jaar 70% van de bestaande scholen is vervangen en 30% gerenoveerd (PO en VO).

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

Met 6 schoolbesturen zijn inmiddels doordecentralisatie-afspraken gemaakt. Die hebben betrekking op 42 scholen (op 50 locaties).

Het Open wijkschoolgedeelte van drie van de twaalf brede scholen is niet doorgedecentraliseerd:

Interacker: Zijpendaalstraat 1a

OWS Tolhuis: Tolhuis 44-50

OWS Zellersacker: Zellersacker 10-03

De gemeente is niet voornemens hier verandering in aan te brengen.

B. Kwaliteit

De voorzieningen voldoen aan de eisen van de verordening.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Beleidsontwikkelingen als passend onderwijs en beleidskader Voorschoolse Voorzieningen gaan mogelijk gevolgen hebben voor de huisvestingscomponent van Brede Scholen. Zie Deelplan voorzieningen PO-onderwijshuisvesting Nijmegen, maart 2012.

In 2012 vindt monitoring plaats van de overeenkomst doordecentralisatie en in 2013 evaluatie. Op basis van de evaluatie vindt mogelijk bijsturing plaats.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

Krimp in de bestaande stad en groei in de Waalsprong wordt gemonitord via het Deelplan voorzieningen PO-onderwijshuisvesting Nijmegen en daar waar nodig wordt schoolbesturen gevraagd om met gezamenlijke plannen te komen. Sturingsinstrument hierbij is bestemmingsplan.

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Clustering en multifunctionaliteit zijn inherent aan brede scholen.

Scholen Primair Onderwijs doorgedecentraliseerd

Naam school	Adres
De Aquamarijn	Biezendwarsstraat 31
De Aquamarijn (dependance)	Spechtstraat 4
Brakkenstein	Heemraadstraat 2
De Akker	Akkerlaan 40-42
De Aldenhove	Aldenhof 60-01
De Bloemberg	Zellersacker 11-03
De Buut	Hugo de Grootstraat 41
De Buut	Molukkenstraat 1
De Driemaster	Cortenaerpad 32
De Dukendonck	Tolhuis 43-55
De Geldershof	Geldershofstraat 26
De Hazesprong	Bisonstraat 3
De Hazesprong	Dingostraat 71
De Kleine Wereld	Newtonstraat 50
De Klokkenberg	Kopseweg 7
De Klumpert	Zijpendaalstraat 1
De Lanteerne	H. Dunantstraat 8
De Lindenhoeve	Zellersacker 11-04
De Luithorst	De Gildekamp 60-10
De Meiboom	Meijhorst 29-58
De Muze	Limoslaan 25
De Sterredans	Ubbergseveldweg 97/99
De Wieken	Floraweg 69
De Wingerd	Leuvenbroek 20-10
De Zonnewende	Berberisstraat 4
Het Octaaf	Fanfarestraat 51-53
Het Octaaf	Symfoniestraat 210
De Kampus	De Gildekamp 60-16
Klein Heyendaal	Prof. Huyberstraat 1/3
Michiel de Ruyterschool	Tweede Oude Heselaan 384
Montessori Dukenburg	Malvert 73-73
Montessori Lindenholt	Leuvenbroek 20-04
Montessorischool	Heyendaalseweg 6
NSV II	Lamastraat 67
Nutsschool Lankforst	Lankforst 23-48
Petrus Canisius	St. Stevenskerkhof 37/38
Prins Clausschool	Weezenhof 40-02
Prins Clausschool	Weezenhof 81-02
Prins Mauritschool	Zwanenveld 73-18
St. Nicolaasschool	A. v. Pinxterenlaan 4
Vossenburcht	Dr. Kuyperstraat 2-4
Vrije School Meander	Groesbeekseweg 146
Vrije School Meander	Prins Bernhardstraat 12-14
De Windroos	Tapirstraat 2
De Windroos (locatie Lindenholt)	De Gildekamp 60-22

Factsheet niet doorgedecentraliseerd primair onderwijs

1. Algemene aanduiding

In Nijmegen werken schoolbesturen en gemeente samen om elk kind een passend ontwikkelarrangement te bieden. Dit gebeurt in zowel de doorgedecentraliseerde als de niet-doorgedecentraliseerde scholen. In een Brede School vindt een samenhangend aanbod plaats van activiteiten en begeleiding, op de basisschool en in de vrije tijd, aansluitend op de behoeften van het kind.

Nijmegen kent sinds 1997 de zgn. open wijkschool; voorloper van de brede school. Inmiddels zijn er twaalf locaties, waar organisaties voor basisonderwijs, welzijn en kinderopvang samenwerken met andere partners in wijk en stad.

In 2008 is een groot gedeelte van de onderwijshuisvesting in Nijmegen, met name in de bestaande stad, doorgedecentraliseerd. Dit geldt niet voor de twee brede scholen die onderdeel zijn van een voorzieningshart in Nijmegen noord, De Oversteek en Het Talent. Voorzieningshart en daarmee ook de schoolaccommodatie blijven eigendom van de gemeente. Bij VZH Willemskwartier zijn de leerlingen wel doorgedecentraliseerd, maar is het gebouw eigendom van de gemeente. Daarnaast is de Islamitische school Hidayat niet doorgedecentraliseerd.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

Twee beleidsuitgangspunten van het Nijmeegse onderwijsbeleid staan voor het primair onderwijs centraal:

- Het streven om doorlopende leerlijnen van 0 tot 12 jaar te realiseren en dit te doen in brede scholen. Het is de bedoeling om samen met schoolbesturen, organisaties voor kinderopvang en andere partners in de wijken in alle basisscholen brede schoolvoorzieningen te realiseren.
- Het streven om alle onderwijsvoorzieningen door te decentraliseren, d.w.z. de wettelijke zorgplicht voor de voorzieningen die de gemeente heeft, door middel van overeenkomsten, door te decentraliseren aan de schoolbesturen. Dit streven geldt niet voor brede scholen die onderdeel zijn van een voorzieningshart. Voorzieningshart en daarmee ook de schoolaccommodatie blijven eigendom van de gemeente.

Voor meer informatie over dit beleid wordt verwezen naar het Deelplan voorzieningen PO-onderwijshuisvesting Nijmegen, maart 2012.

B. Kwaliteit

De minimale kwaliteitseisen waaraan onderwijsvoorzieningen moeten voldoen, zijn wettelijk geregeld.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

Gezien de aard van het onderwijs is de ambitie om van de school voor islamitisch onderwijs een brede school te maken niet haalbaar. De Islamitische basisschool Hidayat is gevestigd aan de Heiweg 99.

In Nijmegen noord zijn de twee bestaande basisscholen niet-doorgedecentraliseerd. Deze maken onderdeel uit van de voorzieningsharten De Klif en De Ster

Deze drie scholen vallen onder de zorgplicht van de gemeente Nijmegen en daarmee onder de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Gemeente Nijmegen 2007.

B. Kwaliteit

De voorzieningen voldoen aan de eisen van de verordening.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Beleidsontwikkelingen als passend onderwijs en beleidskader Voorschoolse Voorzieningen gaan mogelijk gevolgen hebben voor de huisvestingscomponent. Zie Deelplan voorzieningen PO-onderwijshuisvesting Nijmegen, maart 2012.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening

Krimp in de bestaande stad en groei in de Waalsprong wordt gemonitord via het Deelplan voorzieningen PO-onderwijshuisvesting Nijmegen en daar waar nodig wordt schoolbesturen gevraagd om met gezamenlijke plannen te komen. Sturingsinstrument hierbij is het bestemmingsplan.

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening

Afhankelijk van afspraken in samenwerkingsverband over passend onderwijs.

Scholen Primair Onderwijs niet doorgedecentraliseerd	
Naam school	Adres
De Oversteek	Pijlpuntstraat 1
De Oversteek	Griftdijk 93
VZH Willemskwartier	Thijmstraat 40
Het Talent	Queenstraat 37b
Hidaya	Heiweg 99

Factsheet doorgedecentraliseerde scholen voortgezet onderwijs

1. Algemene aanduiding

In de regio Nijmegen is de laatste jaren een stevige traditie op gang gekomen van samenwerking tussen de besturen voor voortgezet onderwijs. Zo komen de bestuurlijke vertegenwoordigers maandelijks bij elkaar, waarbij vaak ook de leden, waaronder de gemeente Nijmegen, aanschuiven. In 2008 zijn alle toen bestaande scholen voor voortgezet onderwijs doorgedecentraliseerd. De nieuwe VO-school in de Waalsprong is inmiddels deels doorgedecentraliseerd.

Met het in december 2010 vastgestelde Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen (RPO) hebben de besturen de bestaande samenwerking versterkt door ook op het gebied van de scholenplanning afspraken vast te leggen. De visie van de schoolbesturen is daarnaast uitgebreid met een nadrukkelijke wens om een gezamenlijke visie op te stellen en gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor het VMBO in de stad Nijmegen.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

a. In augustus 2008 is de nieuwe Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) van kracht geworden. Deze kent drie algemene doelstellingen:

1. **modernisering** en **vereenvoudiging** van de huidige wet- en regelgeving betreffende de voorzieningenplanning in het VO;
2. Vergroting van de **autonomie** van de scholen;
3. Vermindering van de **administratieve lasten**.

Voor artikel 72, het RPO, geldt in het bijzonder:

het onderwijsaanbod beter aan laten sluiten bij wensen van de leerlingen/ ouders, het vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt

b. In de overeenkomst doordecentralisatie onderwijshuisvesting zijn in 2008 afspraken met de schoolbesturen gemaakt over de spreiding van de voorzieningen voor voortgezet onderwijs over de stad.

Voor meer informatie over dit beleid wordt verwezen naar het RPO en de overeenkomst doordecentralisatie onderwijshuisvesting.

B. Kwaliteit

De minimale kwaliteitseisen waaraan onderwijsvoorzieningen moeten voldoen, zijn wettelijk geregeld. Daarnaast is in de overeenkomst doordecentralisatie afgesproken dat binnen 40 jaar 70% van de bestaande scholen is vervangen en 30% gerenoveerd (PO en VO).

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

Door een afnemende belangstelling voor segment VMBO kan het aanbod en de spreiding de komende jaren onder druk komen te staan. De schoolbesturen werken aan een visie op het VMBO en afspraken om aanbod en spreiding te kunnen garanderen.

B. Kwaliteit

De voorzieningen voldoen aan de eisen van de verordening.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Zie het in december 2011 vastgestelde RPO.

In 2012 vindt monitoring plaats van de overeenkomst doordecentralisatie en in 2013 evaluatie. Op basis van de evaluatie vindt mogelijk bijsturing plaats.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening
De komende jaren vindt er krimp plaats vanuit de regio, maar aantal leerlingen in Nijmegen blijft nagenoeg gelijk vanwege groei in de Waalsprong.

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening
Zie het in december 2011 vastgestelde RPO.

Scholen Voortgezet Onderwijs	
Naam school	Adres
Karel de Grote College	Wilhelminasingel 13-15
Montessori College	Kwakkenbergweg 33
Montessori College	Berg en Dalseweg 295
Montessori College	Vlierestraat 3
Dominicus College	Energieweg 93
S.S.G.N.	IJsbeerstraat 12
Stedelijk Gymnasium	Kronenburgersingel 269
Canisius College	Berg en Dalseweg 207
Canisius College	Goffertweg 20
Canisius College	Akkerlaan 19
Kandinsky College	Malderburchtstraat 11
Kandinsky College	Hatertseweg 404
Kandinsky College	Heyendaalseweg 45
NSG Groenewoud	Van Cranenborchstraat 7
NSG Groenewoud	Schlatmaeckerstraat 10
Mondial College	Leuvenbroek 30-01
Mondial College	Streekweg 21
Mondial College	Energieweg 35
Praktijkschool Joannes	Celebesstraat 12
Praktijkschoo Zonnegaard	Veldstraat 4
Citadel College	Graaf Allardsingel (nieuwbouw)
Flex College	Hatertseweg 400
Flex College	Streekweg 20
Flex College	Heyendaalseweg 235

Factsheet niet doorgedecentraliseerd voortgezet onderwijs

1. Algemene aanduiding

In de regio Nijmegen is de laatste jaren een stevige traditie op gang gekomen van samenwerking tussen de besturen voor voortgezet onderwijs. Zo komen de bestuurlijke vertegenwoordigers maandelijks bij elkaar, waarbij vaak ook derden, waaronder de gemeente Nijmegen, aanschuiven. Basis voor de beleidsvorming is het in december 2011 vastgestelde Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen.

Er is één voorziening voor voortgezet onderwijs niet doorgedecentraliseerd; te weten de VMBO-school aan de Dijkstraat (Alliantie VO). De gemeente behoudt de zorgplicht voor de VMBO-leerlingen basis en kader.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

Twee beleidspunten van het Nijmeegse onderwijsbeleid staan voor het voortgezet (speciaal) onderwijs centraal:

- a. In augustus 2008 is de nieuwe Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) van kracht geworden. Deze kent drie algemene doelstellingen:
 1. **modernisering en vereenvoudiging** van de huidige wet- en regelgeving betreffende de voorzieningenplanning in het VO;
 2. vergroting van de **autonomie** van de scholen;
 3. vermindering van de **administratieve lasten**.Voor artikel 72, het RPO, geldt in het bijzonder: het onderwijsaanbod beter aan laten sluiten bij wensen van de leerlingen/ ouders, het vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt
- b. Het streven om alle onderwijsvoorzieningen door te decentraliseren, d.w.z. de wettelijke zorgplicht voor de voorzieningen die de gemeente heeft, door middel van overeenkomsten, door te decentraliseren aan de schoolbesturen. Voor meer informatie over dit beleid wordt verwezen naar het RPO december 2011

B. Kwaliteit

De minimale kwaliteitseisen waaraan onderwijsvoorzieningen moeten voldoen, zijn wettelijk geregeld.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

Zodra duidelijkheid is over de gevolgen van de wetswijzigingen voor passend onderwijs kan worden aangegeven in hoeverre deze gaan aanhaken bij het regulier onderwijs en onderdeel gaan uitmaken van dit beleidsmatige kader. De VMBO-school is gevestigd aan de Dijkstraat 7 en valt onder de zorgplicht van de gemeente Nijmegen en daarmee onder de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Gemeente Nijmegen 2007.

B. Kwaliteit

De voorziening voldoet aan de eisen van de verordening.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Beleidsontwikkelingen als passend onderwijs en visienotitie VMBO gaan mogelijk gevolgen hebben voor de huisvestingscomponent. De visienotitie is nog in ontwikkeling bij schoolbesturen en volgt medio 2012.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening
Krimp in de bestaande stad en groei in de Waalsprong wordt gemonitord.

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening
Afhankelijk van afspraken in samenwerkingsverband over passend onderwijs.

Factsheet (Voortgezet) Speciaal Onderwijs

1. Algemene aanduiding

Een aantal schoolbesturen in Nijmegen bieden (voortgezet) speciaal onderwijs aan leerlingen in de leeftijd van 4 t/m 20 jaar die in aanmerking komen voor onderwijs in clusters 2,3 en 4. Bij deze kinderen is er sprake van een breed scala aan lichamelijke en/of psychiatrische of gedragsproblemen.

Een aantal van deze scholen zijn doorgedecentraliseerd, andere niet.

2. Beleid achter de voorziening

A. Kwantiteit en spreiding

Onderwijshuisvesting is een wettelijke taak. De wettelijke zorgplicht voor onderwijs-huisvesting van dit type onderwijs is o.a. geregeld in de Wet op de Expertise Centra (WEC). Aan de gemeentelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting wordt vorm gegeven door de Verordening Voorziening Huisvesting Onderwijs Gemeente Nijmegen (2007).

De scholen die niet participeren in de overeenkomst doordecentralisatie vallen onder deze verordening.

Het streven om alle onderwijsvoorzieningen door te decentraliseren, d.w.z. de verantwoordelijkheid voor de voorzieningen die de gemeente heeft, door middel van het doorgeven van overeenkomsten aan de schoolbesturen, geldt vooralsnog niet voor Kristallis en Tarcisus.

B. Kwaliteit

De minimale kwaliteit van onderwijsvoorzieningen is wettelijk geregeld.

3. Bestaande situatie m.b.t. de voorziening en vergelijking met het beleid

A. Kwantiteit en spreiding

De locaties van de scholen voor SO en VSO worden in de bijlage genoemd.

De toekomstige ontwikkeling van het leerlingenaantal en daarmee ook de behoefte aan accommodatie is sterk afhankelijk van de stelselwijziging die de rijksoverheid momenteel doorvoert onder de naam 'Passend Onderwijs'. Zie 4 hierna.

B. Kwaliteit

De voorziening voldoet aan de eisen van de verordening.

4. Beleidsontwikkelingen relevant voor de voorziening

Op dit moment is nog niet duidelijk hoe de rijksmaatregelen voor de bezuiniging en in het speciaal onderwijs gaan doorwerken in de huisvestingsbehoefte van het (V)SO. Duidelijk is wel dat het kabinetsbeleid zal leiden tot een inkrimping van het aantal leerlingen op het speciaal onderwijs, echter hoe groot die zal zijn is op dit moment nog niet te zeggen. Een samenwerkingsverband is momenteel alle implicaties op een rij aan het zetten. Zodra de impact van de rijksmaatregelen in volle omvang bekend is, wordt in overleg met de schoolbesturen bekeken wat dit betekent voor de leerlingprognoses en de huisvestingsbehoefte. Zodra hier duidelijkheid over is kan ook worden onderzocht of doordecentralisatie alsnog tot de mogelijkheden behoort.

5. Gevolgen demografische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen voor de voorziening
De gevolgen van de stelselwijziging 'Passend Onderwijs' zijn op de korte termijn het meest belangrijk.

6. Mogelijkheden voor clustering/multifunctionaliteit bij de voorziening
Pas als de gevolgen van de stelselwijziging 'Passend Onderwijs' volledig in kaart zijn gebracht, is iets te zeggen over clustering.

Bijlage: Niet doorgedecentraliseerd

locaties Kristallis	
Locatie Neerbosch	Scherpenkamp 20 en 21
Locatie Hazenkamp	Dromedarisstraat 1a
Locatie A.G.L.	Jacob van Campenstraat 8
Locatie Stichting Speciaal Onderwijs Tarcisiusschool	
(V)SO cluster 4	Pater Eijmardweg 15-19

Bijlage: Doorgedecentraliseerd

Locatie Conexus	
SO 4 De Windroos SO cluster 4	De Gildekamp 60-12
Locatie Stichting Metander	
Talita Koemi (V)SO cluster 3	Dobbelmanweg 7 (tijdelijk)
Locaties Stichting Kentalis	
Marwindt, VSO cluster 4	Nijlpaardstraat 4
Martinus van Beek, SO cluster 2	IJsbeerstraat 31
Locatie Stichting Entrea	
PI_school, SO cluster 4	Tapirstraat 5

Bijlage 2 Demografische ontwikkelingen

Enkele algemene opmerkingen vooraf.

Deze bijlage met demografische ontwikkelingen is een geactualiseerde versie van de gelijknamige bijlage in de Startnotitie.

De doorrekeningen naar het effect van het verouderen van de aanwezige bevolking zijn aangepast met als uitgangspunt de situatie 1-1-2012 (was 1-1-2010). Dit heeft vooral effect gehad op de uitkomsten voor de ontwikkeling in de basisgeneratie. De doorrekeningen op basis van 2010 gaven voor 4 van de stadsdelen een “dalingspotentieel” voor de basisgeneratie te zien. Nu is dat alleen nog het geval in Lindenholt. Op wijkniveau echter zijn er nog steeds wel flink wat wijken met dalingstendens.

De “doorkijk-periode” is voor de basisgeneratie maar kort (4 jaar). Van de 4 jaar uit de vorige doorrekening zijn er inmiddels 2, de helft, verstreken. In die 2 jaar is in alle stadsdelen (behalve Noord) het aantal kinderen in de basisgeneratie gedaald. Nu we een nieuwe horizon (2016) en nieuw uitgangspunt (2012) kiezen, valt te zien dat de kleur van de ontwikkelingen soms wijzigt. Dit betekent ook dat de omvang van de basisgeneratie zich niet als een rechte lijn, maar in golven, met piekjes en dalletjes, ontwikkelt.

Demografische Verkenning 2009 op stadsniveau

De laatste Demografische Verkenning (2009) bevat een prognose voor Nijmegen op stadsniveau, aan de ontwikkelingen op wijk- of stadsdeelniveau is maar heel beperkt aandacht besteed. De hoofdtendens die beschreven wordt is dat de in totaliteit verwachte bevolkingsgroei van Nijmegen zich zal concentreren in de Waalsprong. In Nijmegen ten zuiden van de Waal blijft het inwoneraantal tot 2020 ongeveer stabiel.

Om toch een uitgebreidere indruk te krijgen van de ontwikkelingsmogelijkheden per deelgebied wordt in deze bijlage het “potentieel” van de gebieden binnen Nijmegen op een aantal thema's in grote lijnen geschat. Daarvoor kijken we naar de leeftijdsopbouw van de huidige bevolking per wijk: wat voor effect heeft het ouder worden van deze mensen. Met verhuizingen is geen rekening gehouden. Zo ook niet met het effect van de komst van nieuwe bewoners in de mogelijk te realiseren nieuwbouw (voor de wijken waar het meest gebouwd gaat worden, Lent en Oosterhout, is dat in de Waalsprongmonitor wel gedaan). Bij de start van het proces Voorzieningenplan is het demografisch potentieel in kaart gebracht met als uitgangssituatie 1-1-2010. In deze bijlage is het beeld van het demografisch potentieel geactualiseerd op basis van de situatie 1-1-2012.

De opbouw van deze bijlage is:

- een toelichting op geschreven thema's
- per stadsdeel in woorden een typering van het ontwikkelingspotentieel
- een samenvattend schema met de ontwikkelingen in alle stadsdelen naast elkaar
- een schema waarin de wijken binnen de stadsdelen apart getypeerd worden

In de schema's wordt het ontwikkelingspotentieel op de thema's wordt steeds in dezelfde kleuren getypeerd: blauw en groen voor (sterke) groeimogelijkheden, oranje en rood voor afname/benedengemiddelde groei.

Toelichting thema's demografisch potentieel

Per stadsdeel/wijk komen er 5 onderwerpen aan bod (basisgeneratie, 12-17-jarigen, vergrijzing 65+ en 80+, bouwplannen).

De eerste 4 thema's betreffen het groei/afnamepotentieel van specifieke leeftijdscategorieën.

- **basisgeneratie**

De tijdshorizon voor het ontwikkelen van de basisgeneratie is (door de gevolgde werkwijze) kort (2016). Dan immers worden de kinderen die in 2012 0 waren 4 jaar.

In rood en oranje wijken die met een afname van het aantal kinderen in de basisgeneratie te maken kunnen krijgen

- **12-17 jarigen**

Een langere tijdshorizon (2020) dan bij basis generatie en (naast groeiwijken) wijken waar het aantal 12-17-jarigen zal afnemen.

- **vergrijzing (65+ en 80+)**

(tijdshorizon 2020) Voor vergrijzing heeft het feit dat we in deze benadering geen rekening te houden met verhuizingen meestal niet een dergelijk groot effect. De verhuismobiliteit onder ouderen is niet zo groot. Alleen in wijken met een verzorgings/bejaardenhuis kan verhuizing nog wel een stuwend effect hebben op het aantal ouderen.

In nagenoeg alle wijken zal er sprake zijn van groei van het aantal ouderen tot 2020. Uit de stedelijke prognose komt een toename van 30% voor het aantal 65+-ers en van 14% van het aantal 80+ers. Wat met de kleuren wordt aangegeven is de ontwikkelingspotentie per wijk in vergelijking tot dit stedelijk gemiddelde. Groen betekent heel veel meer groeimogelijkheden dan gemiddeld. Rood en oranje geven aan dat de groei er minder sterk zal zijn dan in Nijmegen als geheel, maar bijna altijd zal er toch sprake van toename van het aantal ouderen zijn.

In de laatste kolom wordt aangegeven of er bouwplannen (programma 2012) voor een stadsdeel/wijk bestaan en hoe omvangrijk die zijn.

Dat er plannen zijn hoeft nog niet te betekenen en dat er ook daadwerkelijk (in die omvang) gebouwd gaat worden. Dat was altijd al zo, omdat er meer plannen (moeten) zijn dan het aantal woningen dat we (Woonvisie) voornemens zijn te bouwen. Er is ruimte voor "afvallen". Vanwege de crisis is dit voorbehoud nu nog belangrijker, het is immers niet onwaarschijnlijk dat de daadwerkelijke bouwproductie nog lager uit zal vallen.

Kortom, ook dit gegeven geeft een "potentieel" aan, dat niet zo werkelijk hoeft gebeuren. De tijdshorizon is die van het woningbouwprogramma, dat tot na 2020 doorloopt.

Beschrijving ontwikkelingspotenties per stadsdeel

Stadscentrum

De afgelopen 10 jaar is het Stadscentrum flink gegroeid, in inwoneraantal en in woningvoorraad, door de realisatie van een aantal nieuwbouwcomplexen in het Centrum. Ook voor de komende tien jaar is er veel ontwikkelingspotentieel: er is een behoorlijk aantal bouwplannen voor het Centrum. Realisatie hiervan zal een doorgaande toename van het inwoneraantal met zich mee brengen.

Vanuit de zittende bevolking zijn de volgende tendensen te onderscheiden:

- Het aantal 65+-ers zal in heel Nijmegen in de komende 10 jaar met ongeveer 30% groeien. In het Stadscentrum is de groeitendens van deze leeftijdsklasse nog groter dan gemiddeld in Nijmegen. Vooral de groep jonge ouderen (65-79) kan sterk in omvang toenemen.
- Voor het aantal 12-17-jarigen, dat nu al laag is, is er een tendens tot daling.

Oost

In Nijmegen-Oost is vanuit de nu aanwezige bewoners voor de komende jaren ontgroening te verwachten.

- Voor het aantal 12-17 jarigen is er een tendens tot daling zichtbaar. Vanuit de huidige inwoners bezien zijn er in 2020 zo'n 20% minder jongeren in deze leeftijdsklasse dan nu.

- Ook in Oost zal vergrijzing optreden, maar zeker niet sterker dan in Nijmegen als geheel. In de oudste leeftijdsklasse (80+) zijn de groeipotenties zelfs iets lager dan gemiddeld.

In absolute cijfers zijn er heel wat bouw mogelijkheden in Oost, het is echter ook een heel groot stadsdeel zodat de bouw mogelijkheden relatief gezien gemiddeld of zelfs aan de lagere kant zijn. Of de effecten van gezinsverdunding op de ontwikkeling van het inwoneraantal gecompenseerd worden hangt samen met de mate waarin deze plannen gerealiseerd gaan worden.

Oud-West

In Oud-West zijn veel bouw mogelijkheden. Het Waalfront is een belangrijke ontwikkelingslocatie. De karakteristieken van de nieuwe inwoners die deze nieuwbouw zal trekken hangen samen met de doelgroepen die aangesproken worden door dit project met veel etagewoningen, waarover nu nog niet genoeg bekend is: worden het woningen alleen voor kleine huishoudens, voor ouderen of jongeren, komen er ook grotere woningen die afwijken van het standaardtype etagebouw?

Vanuit de huidige bewoners zijn er de volgende ontwikkelingstendensen:

- Op korte termijn (tot 2016) is er een lichte stijgingstendens, een paar procent, van het aantal kinderen in de basisgeneratie
- Het aandeel ouderen in Oud-West is op dit moment lager dan gemiddeld in Nijmegen. In de komende 10 jaar is hierop een inhaalslag te verwachten. De groei van de groep ouderen, en speciaal die van de 80+-ers, is hoger dan gemiddeld. De groep ouderen kan met meer dan de helft toenemen.

Nieuw-West

Nieuw-West is op dit moment, samen met Nijmegen-Zuid, binnen Nijmegen het stadsdeel met het hoogste aandeel ouderen in de bevolking. Dit heeft als gevolg dat voor de komende 10 jaar de groei van de groep ouderen veel minder sterk zal zijn dan stedelijk. Vanuit de zittende bevolking is een toename met slechts enkele procenten te verwachten.

Ook voor de basisgeneratie en de jongeren zijn er vanuit de huidige bevolking geen grote veranderingstendensen.

Dit betekent dat het inwoneraantal, ondanks de beperkte bouw mogelijkheden voor dit stadsdeel, niet hoeft terug te lopen omdat het effect van gezinsverdunding beperkt zal zijn.

Midden

Net als in Nijmegen-Oost bestaat er in Nijmegen-Midden vanuit de nu aanwezige inwoners een tendens tot ontgroening:

- Het aantal jongeren in de leeftijdscategorie 12-17 vertoont een dalende tendens (rond 20% afname in de periode 2010-2020)
- De vergrijzing gaat in Midden in hetzelfde tempo als in heel Nijmegen.

Bij elkaar geven deze tendensen aan dat in Midden gezinsverdunding/daling van de gemiddelde woningbezetting zal optreden. Of dit ook werkelijk tot daling van het inwoneraantal gaat leiden is afhankelijk van de mate waarin de bouw mogelijkheden ook omgezet worden in werkelijke nieuwbouw.

Zuid

Net als Nieuw-West is Nijmegen-Zuid een stadsdeel met op dit moment een relatief hoge mate van vergrijzing. Voor de komende jaren zijn op grond van de kenmerken van de huidige bewoners de volgende tendensen zichtbaar:

- afname van jongeren in de leeftijdsklasse 12-17 met 15-20% in de jaren tot 2020
- een duidelijk minder sterke groei van het aantal 65+-ers dan in heel Nijmegen.

Voor de mogelijke ontwikkeling van het inwoneraantal geldt hetzelfde als in Midden en Oost: vanuit de zittende bevolking is er een duidelijke dalingstendens. In hoeverre die

gecompenseerd wordt door nieuwe inwoners hangt samen met de mate waarin de bouwmogelijkheden uitgevoerd zullen gaan worden.

Dukenburg

In de bevolkingsomvang en –opbouw van (del en) Dukenburg is afgelopen jaren het effect van veroudering van een nieuwbouwwijk zichtbaar geweest: meer ouderen, minder kinderen, minder inwoners.

Ook voor de komende 10 jaar heeft deze ontwikkeling nog effecten:

- Het aantal jongeren tussen de 12 en 17 zal met enige procenten dalen
- Het aantal oudste ouderen (80+) gaat sterker dan gemiddeld in Nijmegen stijgen. Een toename van rond de 50% is mogelijk
- Het aantal 65-79 jarigen zal ook iets toenemen, maar veel minder dan in Nijmegen als geheel. Deze leeftijdsklassen op dit moment in Dukenburg al tamelijk sterk aanwezig.

Voor de ontwikkeling van het totale inwoneraantal geldt hier net als in een aantal andere stadsdelen dat er vanuit de nu aanwezige bevolking een dalingstendens is. Of en hoeveel het inwoneraantal werkelijk gaat dalen, hangt samen met de mate waarin bouwmogelijkheden omgezet worden in daadwerkelijke nieuwbouw.

Lindenholt

Lindenholt maakt de komende 10 jaar een duidelijk te benoemen ontwikkeling door. Deze wijk is, nog niet al te lang geleden, in een relatief korte tijd, met een redelijk eenzijdig woningaanbod gebouwd. Dat maakt dat de “verouderingscyclus” van een traditionele nieuwbouwwijk hier goed zichtbaar is.

Er wonen op dit moment ruim 15.000 mensen in Lindenholt. Het ontwikkelingspotentieel van de verschillende leeftijdsgroepen hierbinnen varieert sterk:

- tendens tot terugloop van het aantal kinderen in de basisschoolleeftijd
- tendens tot terugloop van het aantal 12-17-jarigen (tot 2020 met meer dan 20%)
- tendens tot toename van het aantal ouderen. In heel Nijmegen zal het aantal ouderen toenemen. In Lindenholt echter veel sterker dan gemiddeld. De groep 65+-ers kan tot 2020 verdubbelen. Dat geldt ook voor de 80+-ers, maar daarbij gaat het absoluut gezien om veel minder mensen.
- in het bouwprogramma zijn maar heel beperkt woningen in Lindenholt opgenomen. Dat betekent dat het inwonerverlies dat zich voor zal doen door gezinsverdunding (meer ouderen, minder thuiswonende kinderen en dus kleinere huishoudens) niet gecompenseerd zal worden door bewoners van nieuwe woningen.

Noord

In Nijmegen-Noord ligt de grootste nieuwbouwoptatie van Nijmegen, de Waalsprong. De afgelopen 10 jaar is daar al flink gebouwd, met een flinke stijging van het inwoneraantal als gevolg. Ook voor de jaren tot 2020 zijn er nog veel bouwmogelijkheden.

Ook alleen vanuit de nu aanwezige inwoners zijn er forse ontwikkelingen te voorzien de komende jaren:

- stijging van het aantal kinderen in de basisgeneratie
- een sterkere stijging van het aantal jongeren tussen 12-17 (verdubbeling tot 2020)
- de toename van het aantal ouderen is relatief gezien sterker dan in Nijmegen gemiddeld. In absolute cijfers valt de groei, zeker in de oudste leeftijdsklasse, 80+, echter mee. Er wonen nu immers nog maar weinig mensen van die leeftijd, of van tussen de 70-80, die over 10 jaar zo oud zijn.

Verwezenlijking van de ruim aanwezige nieuwbouwplannen zorgt voor nieuwe inwoners, vaak in specifieke leeftijdsklasse. In de Monitor Waalsprong worden uitgebreidere berekeningen gemaakt over de mogelijke toekomstige omvang en samenstelling van de bevolking van Nijmegen-Noord.

	ontwikkelingspotentieel uit huidige bewoners					ontwikkelingspotentieel op basis van bouwprogramma
	korte termijn (4 jaar)		middellange termijn (tot 2020)			
	basisgeneratie (4-12)	12-17 jarigen	65+	80+		
	2012 ontwikkeling	2012 ontwikkeling	2012 ontwikkeling	2012 ontwikkeling		
Stadscentrum	177	171	925	240		
Oost	1873	1565	4413	1377		
Oud-West	888	628	1322	235		
Nieuw-West	1305	1006	2854	930		
Midden	1431	1131	2445	611		
Zuid	1652	1364	4631	1268		
Dukenburg	1900	1500	4398	887		
Lindenholt	1503	1305	1168	141		
Noord	1987	767	804	173		
	afname	rond/meer dan 20% afname	veel minder dan gemiddeld			nauwelijks
	lichte afname	15-20% afname	minder dan gemiddeld			beperkt
	stabiel	5-10% afname	gemiddeld			
	lichte toename	stabiel	meer dan gemiddeld			veel
	toename	toename	heel veel meer dan gemiddeld			heel veel

Figuur: Samenvatting ontwikkelingstendensen per stadsdeel

Tendensen per wijk

De tot nu toe beschreven tendensen per stadsdeel hoeven niet voor iedere wijk binnen dat stadsdeel (in gelijke mate) op te gaan. In onderstaande tabel zijn de potentiële tendensen per wijk weergegeven.

	inw. 2012	demografisch ontwikkelingspotentieel per wijk vanuit huidige bewoners			
		korte termijn (2016)		langere termijn (2020)	
		basisgeneratie	12-17	65+	80+ bouw mogelijkheden
Benedenstad	2693				
Centrum	7551				
Centrum					
Bottendaal	4812				
Galgenveld	6701				
Altrade	6450				
Hunnerberg	3847				
Hengstdal	7147				
Kwakkenberg	1252				
Groenewoud	3383				
Oost					
Nijeveld	4932				
Hazenkamp	5242				
Goffert	2533				
St. Anna	3443				
Heyendaal	2119				
Midden					
Hatertse Hei	4094				
Grootstal	5242				
Hatert	9705				
Brakkenstein	3865				
Zuid					
Biezen	6695				
Wolfskuil	6034				
Oud-West					
Hees	2776				
Heseveld	6058				
Neerbosch Oost	7503				
Nieuw-West					
Tolhuis	3385				
Zwanenveld	4870				
Meijhorst	3469				
Lankforst	2115				
Aldenhof	2594				
Malvert	2607				
Weezenhof	3597				
Dukenburg					
't Acker	5505				
De Kamp	5735				
't Broek	4060				
Lindenholt					
Oosterhout Nijmegen	5567				
Lent Nijmegen	6777				
Noord					
Nijmegen					

sterke afname	rond/meer dan 20% afname			veel minder dan gemiddeld
10-20% afname	15-20% afname	minder dan gemiddeld	nagenoeg niets	
stabiel	5-10% afname	gemiddeld	20-200	
10%-20% toename	stabiel	meer dan gemiddeld	200-400	
sterke toename	toename	heel veel meer dan gemiddeld	veel	

Bijlage 3 Weging van investeringswensen

Toelichting bij de diverse overzichten in dit hoofdstuk

Toelichting bij het overzicht van investeringswensen

- Het overzicht bevat voor een deel claims die vorig jaar al deel uitmaken van de inventarisatie (al dan niet in aangepaste vorm) en voor een deel nieuwe claims.
- Het zijn investeringsclaims die betrekking hebben op voorzieningen waarvan in de startnotitie of daarna is afgesproken dat ze onderdeel zijn van het voorzieningenplan.
- Het zijn claims waarvan ambtelijke gevonden wordt dat ze in beeld moeten zijn bij de afweging van de aanwending van de schaarse gemeentelijke investeringsmiddelen.
- Van enkele claims is de omvang nog niet vastgesteld. Of is het uitvoeringsjaar nog niet bekend of onzeker.

Toelichting bij de wegingscriteria

- De wegingscriteria (A t/m H) zijn dezelfde als die het college het vorig jaar heeft vastgesteld, op twee uitzonderingen na. Bij criterium A (wettelijke taak) is de WMO als een nieuw voorbeeld genoemd naast de onderwijsvoorzieningen. Ook criterium B heeft een uitbreiding gekregen. Het criterium luidt nu: Niet uitstelbaar vanwege een recent raads- of collegebesluit en/of vanwege risico's en/of contractuele verplichtingen. De elementen "recent college-/of raadsbesluit en contractuele verplichtingen" zijn nieuw.
- In de laatste kolom van het overzicht van de investeringsclaims is zichtbaar welke criteria van toepassing.

Toelichting bij het prioriteringsoverzicht

- De claims met het hoogste totaalgewicht hebben in dit advies de hoogste prioriteit om in aanmerking te komen voor de schaarse nieuwe gemeentelijke investeringsmiddelen dan wel voor heroverwogen investeringsmiddelen

Onderdeel 2 Overzicht van investeringswensen per programma

PROGRAMMA: SPORT				
Voorziening	Toelichting	Gewenst Realisatiejaar	Omvang x 1 mln.	Criteria
Uitvoering Talent Centraal	De eerste uitwerking van Talent Centraal geeft aan dat een totale investering nodig is van € 11 mln Er wordt rekening gehouden met een provinciale bijdrage van € 3 mln. De uitvoering geschiedt in 2 fasen: Fase 1 Fase 2	2013 2014	€ 3 € 3	B,C,E,H B,C,E,H
Kunstgras	De bovenlaag van kunstgrasvelden is afgeschreven en dient contractueel vervangen te worden: Fase 1 Fase 2	2014 2015	€0,3 €0,96	B,E B,E
Sportpark Staddijk Noord	Betreft herinrichting van het sportpark	2014	€6	E
Sporthal Meijhorst	Deze sporthal is zowel financieel als kwalitatief afgeschreven. Nieuwbouw is nodig	2015	€7	E,H
Sportpark Nieuw Balveren	Uitbreiding met kunstgrasveld	2013	€0,5	E
Programmatotaal			€ 20,76	

PROGRAMMA: WIJKEN

Voorziening	Toelichting	Jaar	Omvang x 1 mln.	Criteria
Aanpassing buurtcentra	Er wordt onderscheid gemaakt in drie typen investeringsclaims: <ul style="list-style-type: none"> - groot onderhoud; zoals verouderde elektrische installatie en installatie personenlift. - gewenste functionele aanpassingen; zoals het aanbrengen van een koelinstallatie en verbeteren energielabel. - aanpassingen voortkomend uit wettelijke regelgeving (zeer beperkt). 	2013	€ 0.425	E
Aanpassing wijkcentra	Het betreft verschillende soorten aanpassingen: groot onderhoud, functioneel en zeer beperkt op grond van wettelijke regelgeving (ARBO) Fase 1 Fase 2	2013 2014	€ 0,5 € 0,5	E E
Wijkcentrum Dukenburg	Betreft renovatie. De voorziening heeft een slechte gebouwelijke infrastructuur en voldoet niet meer aan de wettelijke arbo-eisen. Aangepakt worden de noodzakelijke verbetering van het klimaat in het gebouw, het vervangen van een onderhoudsgevoelig en inefficiënt dak door een plat dak en de verbetering van de daglicht toetreding voor de bezoekers en de medewerkers.	2014	€ 2,5	B,E,H
Aanpassing wijkcentra en buurtcentra a.g.v. concentratie WMO-voorzieningen	Het voornemen is om WMO-voorzieningen die accommodatie nodig hebben op buurt- en/of wijkniveau waar mogelijk te concentreren in wijkaccommodaties. Dit kan investeringswensen tot gevolg hebben die voor rekening van de gemeente zijn.	p.m.	p.m.	C,F,G,H
Nieuwe speelplekken en recreatieve sport-plekken Nijmegen-N	Voor een groot deel zijn de kinderen voor wie deze speelvoorzieningen bedoeld zijn er al. De doorrekening van de nieuwe GREX gaat uitwijzen hoe de behoefte is vanaf 2016: Fase 1 Fase 2	2014 2015	€ 0,15 p.m.	B,C,F,H B,C,F,H

Voorziening	Toelichting	Jaar	Omvang x 1 mln.	Criteria
Bestaande voorzieningenhartes	Diverse aanpassingen (bijvoorbeeld het aanbrengen gebouwkoeling via bronpomp op vloerverwarming de Ster)	2014	€0.2	Geen
Kinderboerderijen	Aanpassingen (bijvoorbeeld vervangen hekwerk)	2014	€0.05	Geen
Bovenwijkse speeltuin Nijmegen Noord	Aanleg bovenwijkse speeltuin. Vorm van deze speeltuin is nog niet bepaald. Genoemd bedrag is exclusief grondkosten.	2014	€0.5	E,H
Programmatotaal			€ 3,825	

PROGRAMMA: ZORG EN WELZIJN

Voorziening	Toelichting	Jaar	Omvang x 1 mln.	
Jongerencentrum Nijmegen Noord	Betreft nieuwbouw. Een jongerencentrum in Nijmegen Noord is zeer wenselijk vanuit optiek leefbaarheid en veiligheid. Ook vanuit de belangengroepen, vanuit het onderwijs en vanuit bewonerscommissies wordt aangedrongen op een volwaardig jongerencentrum in Nijmegen Noord. Juist ook omdat Nijmegen Noord wat dit betreft weinig te bieden heeft. Er zijn 2 scenario's: onderbrenging in multifunctioneel gebouw (€ 0,25) of stand alone (€0,4)	2013	€ 0.4	B,H
NUNN	Bijdrage alternatieve locatie	2013	€ 0,1	
Skaeve Huse	Voor het realiseren van 2 voorzieningen (1 in de bestaande stad en 1 in de Waalsprong) schieten de beschikbare middelen tekort.	2014	€ 0,15	B,C,F,G
Programmatotaal			€0,65	

PROGRAMMA: ONDERWIJS

Voorziening	Toelichting	Jaar	Omvang x 1 mln.	
2 ^e Fase Visveld	Vorig jaar is hiervoor € 4 mln. gehonoreerd. Als gevolg van de locatiekeuze Vossenpels waarvoor grondaankoop nodig is, is extra dekking nodig.	2013	€ 1,5	A,B,C,E,H
Primair onderwijs Nijmegen Noord Groot Oosterhout	Nieuwbouw Incl. voorziening voor SBO en bewegingsonderwijs Conform doorrekening nieuwe GREX In totaliteit betreft het een investering van € 13,3 mln. Ervan uitgaande dat de school open moet zijn voor het schooljaar 2017-2018 kan de investering in twee delen worden gesplitst: € 2 mln voor 2016 en € 11,3 mln voor 2017. Deze planning bevat het risico dat de leerlingontwikkeling zodanig is dat de schoolhuisvesting toch al voor het schooljaar 2016-2017 beschikbaar moet zijn. Dan moet gebruik gemaakt van tijdelijke huisvesting.	2016	€ 2	A,B,C,E,H
Programmatotaal			€ 3,5	

PROGRAMMA: VEILIGHEID

Voorziening	Toelichting	Jaar	Omvang x 1 mln.	
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Programmatotaal			€ 0	

PROGRAMMA: CULTUUR

Voorziening	Toelichting	Jaar	Omvang x 1 mln.	
Keizer Karel Podia	Concertgebouw De Vereeniging en de Stadsschouwburg zijn gedateerd en moeten worden aangepast. Het betreft een divers geheel van aanpassingen: functioneel, duurzaam en "herstel oude luister"			
	In het overleg met de provincie is een eerste, voorlopige, fasering opgesteld:	2013	€ 1,5	C,D,E,F,H
	Fase 2. Functionele- en duurzaamheidsaanpassingen De Vereeniging (vervolg op datgene wat in 2013 al in gang is gezet met gemeentelijke en provinciale middelen; Fase 1)	2014	€ 4,5	C,D,E,F,H
	Fase 3. "herstel oude luister" De Vereeniging (€ 3 mln.) en functionele – en duurzaamheidsaanpassingen Schouwburg (€ 1,5)	2015	€1,8	C,D,E,F,H
	Fase 4 Vervolg functionele- en duurzaamheidsaanpassingen Schouwburg			
Programmatotaal			€ 7,8	

PROGRAMMA: FACILITAIRE DIENSTEN

Voorziening	Toelichting	Jaar	Omvang x 1 mln.	
Herstel Stevenstoren	Dreigende onveilige situatie vanwege afbrokkelend tufsteen	2013	€ 0,8	B,F
Diverse ingrepen Cultuurhistorische panden (bv. Oude Weeshuis, Jacobskapel, Besiendershuis, etc. etc.)	Betreft groot onderhoud, zoals het herstellen van vochtdoorslag, het aanpassen van riolering en herstel van dakconstructie, maar ook gebruikersaanpassingen en duurzaamheidsaanpassingen.	2014	€ 2,0	D,E,F
Programmatotaal			€ 2,8	

Totalen per jaar:

2013:	€ 8,725	mln.
2014: €	19,85	mln.
2015:	€ 9,76	mln.
2016:	€ 2	mln.
Generaal totaal:	€ 40,335	mln.

Onderdeel 3 Wegingscriteria

De investeringswensen in de overzichten van § 5.2. zijn gescoord op een aantal criteria waaraan een bepaald gewicht is toegekend. De gehanteerde criteria met hun gewicht staan in het hierna volgende overzicht. In de laatste kolom van de overzichten met investeringswensen staat welk criterium op welke investeringswens van toepassing is.

Criterium	Definitie	Gewicht
A. Wettelijke taak	De sociaal maatschappelijk activiteit is wettelijk verplicht en de voorziening is daar onlosmakelijk mee verbonden. Naast onderwijsvoorzieningen gaat het vooral om voorzieningen die direct samenhangen met de WMO	25%
B.Niet uitstelbaar vanwege recent college/raadsbesluit en/of risico's en/of contractuele verplichtingen	Over de realisatie of aanpassing van een voorziening is recent een raads- of collegebesluit genomen, of er is geen tijdelijke oplossing meer denkbaar, dan wel de bestaande tijdelijke situatie is inhoudelijk of financieel gezien niet langer houdbaar, bijvoorbeeld vanwege de veiligheid of overlast. Ook contractuele verplichtingen d vallen onder dit criterium "niet uitstelbaar".	25%
C.Sociale stad coalitieakkoord	De sociaal maatschappelijke activiteit en de voorziening die daar onlosmakelijk mee verbonden is, sluit direct aan op dit thema uit het coalitieakkoord en/of de realisatie of aanpassing van de voorziening wordt expliciet in het coalitieakkoord genoemd. Maatschappelijk draagvlak valt onder dit criterium	10%
D.Duurzame stad coalitieakkoord	De sociaal maatschappelijke activiteit en de voorziening die daar onlosmakelijk mee verbonden is, sluit direct aan op dit thema uit het coalitieakkoord en/of de realisatie of aanpassing van de voorziening wordt expliciet in het coalitieakkoord genoemd.	10%
E.Vestigingsklimaat	Realisatie of aanpassing van een voorziening levert een aantoonbare bijdrage aan de verbetering van het woon- en leefklimaat van de stad in zijn geheel of van stadsdeel en daarmee van het vestigingsklimaat voor bedrijven. Het moet gaan om een uitbreiding; onderhoud aan een bestaande voorziening valt hier niet onder.	10%
F.Mogelijkheden externe financiering	Voor de realisatie of aanpassing van een voorziening is externe financiering mogelijk. Dekking via een planexploitatie wordt in dit verband <u>niet</u> beschouwd als externe financiering.	7.5%
G.Dekking exploitatielasten	De uitzetting van de exploitatielasten van een nieuwe of aangepaste voorziening is gedekt binnen het programma resp. wordt op een andere wijze of door een andere partij gedekt.	7.5%
H.Clustermogelijkheid	Realisatie of aanpassing van een voorziening kan gerealiseerd worden door samenvoeging met een andere voorziening.	5%

Resultaat Prioritering 2013

Volgnr.	Voorziening	Programma	Bedrag	Gewicht
1	2 ^e fase Visveld	Onderwijs	€ 1,5	75
2	Talent Centraal, Fase 1	Sport	€ 3	50
3	Keizer Karel Podia, fase 2	Cultuur	€ 1,5	42,5
4	Wijkcentrum Dukenburg	Wijken	€ 2,5	40
5	Herstel Stevenstoren	Facilitaire diensten	€ 0,8	32,5
6	Jongerencentrum Nijmegen Noord	Zorg en welzijn	€ 0,4	30
7	NUNN	Zorg en Welzijn	€ 0,1	12,5
8	Sportpark Nieuw Balveren	Sport	€ 0,5	10
9	Aanpassing buurtcentra	Wijken	€ 0,425	10
10	Aanpassing wijkcentra fase 1	Wijken	€ 0,5	10

Resultaat Prioritering 2014

Volgnr.	Voorziening	Programma	Bedrag	Gewicht
1	Skaeve Huse	Zorg en Welzijn	€ 0,2	50
2	Talent Centraal, Fase 2	Sport	€ 3	
3	Speelplekken en recreatieve sportplekken Nijmegen Noord fase 1	Wijken	€ 0,15	47,5
4	Keizer Karel Podia, fase 3	Cultuur	€ 4,5	42,5
5	Kunstgras 1 ^e fase	Sport	€ 0,3	35
6	Diverse ingrepen cultuurhistorische panden	Facilitaire diensten	€ 2,0	27,5
7	Bovenwijkse speeltuin Nijmegen Noord	Wijken	€ 0,5	15
8	Sportpark Staddijk	Sport	€ 6	10
9	Aanpassing wijkcentra Fase 2	Wijken	€0,5	10
10	Bestaande voorzieningenhart	Wijken	€ 0,2	0
11	Kinderboerderijen	Wijken	€ 0,05	0

Resultaat Prioritering 2015

Volgnr.	Voorziening	Programma	Bedrag	Gewicht
1	Speelplekken en recreatieve sportplekken Nijmegen Noord fase 2	Wijken	p.m.	47,5
2	Keizer Karel Podia, fase 4	Cultuur	€ 1,8	42,5
3	Kunstgras 2 ^e fase	Sport	€ 0,96	35
4	Sporthal Meijhorst	Sport	€ 7	15

Resultaat Prioritering 2016

Volgnr.	Voorziening	Programma	Bedrag	Gewicht
1	Primair onderwijs Nijmegen Noord Groot Oosterhout	Onderwijs	€ 2	75

Resultaat Prioritering uitvoeringsjaar nog niet bekend

Volgnr.	Voorziening	Programma	Bedrag	Gewicht
1	Aanpassing wijkcentra a.g.v. WMO *)	Wijken	p.m.	30

Bijlage 4 Samenvatting en conclusies deelplan Vorzieningen PO-onderwijshuisvesting, 2 maart 2012

1.1. Algemeen

Onderwijshuisvesting is een wettelijke taak en daarmee een vrij dwingend principe bij het opstellen van financiële planningen. Het product onderwijshuisvesting maakt beleidsmatig en financieel onderdeel uit van het programma Onderwijs. Aangezien de gemeente de komende jaren fors moet bezuinigen is het van belang om de noodzakelijke investeringen goed te plannen en de vinger aan de pols te houden als woningbouwplanningen wijzigen.

Op het gebied van onderwijshuisvesting zien we in Nijmegen sinds enkele jaren een dynamische ontwikkeling van nieuwe schoolgebouwen. Aan de ene kant zijn dit door schoolbesturen gerealiseerde herontwikkelingsprojecten in het kader van de doordecentralisatie. Aan de andere kant groeit Nijmegen-Noord gestaag en realiseert de gemeente nieuwe scholen in Nijmegen-Noord.

Demografische ontwikkelingen, krimp in de bestaande stad en groei in Nijmegen-Noord, vragen om een weloverwogen en afgestemde gezamenlijke strategie van schoolbesturen en gemeente. Dit deelplan is een eerste inventarisatie van deze ontwikkelingen en een aanzet om tot een gezamenlijk strategisch voorraadbeleid te komen. De ambities in dit deelplan zijn gezamenlijk gedragen ambities die we de komende jaren verder willen uitwerken in concrete plannen. Hierbij zoeken we aansluiting bij bestaande structuren en beleidsvisies, waaronder de visie op de doorontwikkeling van scholen tot brede scholen. De nieuw te ontwikkelen scholen in Nijmegen-Noord worden in principe opgezet als brede scholen. Uitgangspunt in de brede schoolontwikkeling is een passend ontwikkelarrangement voor ieder kind van 0-12 jaar.

Vanaf januari 2011 zijn de voorzieningen voor kinderopvang beleidsmatig bij het programma Onderwijs ondergebracht. Dit betekent dat de behoefte (omvang en soort) aan deze voorzieningen in beeld wordt gebracht. De fysieke realisatie en de financiële vertaling van deze voorzieningen in onderlinge afspraken wordt overgelaten aan de markt en de schoolbesturen. Hierbij lopen we tegen de grenzen aan van wat wettelijk is toegestaan om te financieren vanuit onderwijshuisvestingsmiddelen.

Zoals het zich nu laat aanzien verandert de totale omvang van de basisgeneratie (4-12 jarigen) in Nijmegen op de langere termijn nauwelijks. Logischerwijze is er een aanzienlijke toename van de basisgeneratie te verwachten in de wijken in Nijmegen-Noord en een forse krimp in bepaalde wijken in de overige stadsdelen. Overigens heeft iedere wijk een levenscyclus, waarbij periodieke veranderingen optreden. Deze levenscyclus kan vrijwel alleen door andere keuzes te maken bij de (ver-)nieuwbouw van wijken worden beïnvloed. Bij (her-)ontwikkeling van de wijken wordt dit instrument nauwelijks ingezet, omdat de afzetmarkt in grote mate de woningbouwproductie bepaalt.

De schoolbesturen voor voortgezet onderwijs hebben zelf een regionaal plan onderwijshuisvesting (RPO) opgesteld waarin een inventarisatie van de situatie ultimo 2011 is opgenomen. In 2012 wordt getracht om gezamenlijk afspraken te maken om tot een strategisch, overkoepelend plan, te komen voor alle onderwijshuisvesting in Nijmegen.

1.2. Bestaande onderwijsvoorzieningen

De omvang van de huidige capaciteit is in beeld gebracht in bijlage 1 van het deelplan.

a. Doorgedecentraliseerd

Met name in de bestaande stad zijn vrijwel alle voorzieningen doorgedecentraliseerd. In de praktijk betekent het dat 98,5% van alle leerlingen in Nijmegen (incl. Voortgezet Onderwijs) onder de doordecentralisatie vallen. Met 6 schoolbesturen zijn afspraken gemaakt over in totaal 42 scholen (op 50 locaties).

b. Niet-doorgedecentraliseerd

Drie schoolbesturen, de Stichting Simonscholen, Kristallis en de Stichting Speciaal Onderwijs Tarcisiuschool zijn niet doorgedecentraliseerd. De twee scholen, De Oversteek en Het Talent, gevestigd in de voorzieningenharten in Nijmegen-Noord zijn eveneens niet doorgedecentraliseerd. Gemeente en schoolbesturen streven er naar om alle scholen in Nijmegen door te decentraliseren, inclusief de nog te ontwikkelen scholen in Nijmegen-Noord.

1.3. Gewenste onderwijsvoorzieningen

De omvang van de nog te realiseren voorzieningen is opgenomen in bijlage 2 van het deelplan.

a. Doorgedecentraliseerd

Bij de doordecentralisatie is de gezamenlijke ambitie uitgesproken, om binnen 40 jaar 70 % van de bestaande scholen te vervangen door nieuwbouw en 30% te renoveren. Met deze projecten is vanaf 2008 een begin gemaakt. Inmiddels zijn twee projecten (o.a. brede school in VZH Willemskwartier, waarbij gemeente opdrachtgever) opgeleverd, één project (Prins Mauritschool) in uitvoering en staan er 10 in de planning om te worden aangepakt.

b. Niet-doorgedecentraliseerd

Alleen in Nijmegen-Noord wordt de komende jaren een aantal nieuwe scholen voorzien. In totaal verwachten we dat er nog vijf à zes nieuwe scholen moeten worden gerealiseerd: één voorzieningehart en vier à vijf brede scholen. De eerste twee scholen zijn op het Plan van Scholen 2012-2014 gezet. De minister heeft inmiddels de stichting van een nieuwe school in Groot-Oosterhout goed gekeurd en de stichting van de school in Lent afgekeurd. Deze laatste kan pas op 1-8-2013 gesticht worden in plaats van 1-8-2012. Hiervoor wordt in 2012 een nieuwe aanvraag ingediend bij het ministerie. Eén van deze scholen betreft de uitbreiding van de onderwijsvoorziening in Visveld; er loopt een haalbaarheidsanalyse naar realisatie hiervan.

Het is nog onduidelijk welke effecten de invoering van passend onderwijs heeft op de huisvesting van het (speciaal) onderwijs. De verwachting is dat er meer kinderen worden opgevangen in het basisonderwijs.

1.4. Wettelijke en beleidsmatige kaders

De realisering van onderwijsvoorzieningen vindt plaats op basis van wettelijke en beleidsmatige kaders (o.a. wetten, verordeningen en beleidsvisies). Bij doorgedecentraliseerde scholen is het schoolbestuur verantwoordelijk voor de procesgang en heeft de gemeente vooral een toetsende rol. Bij niet-doorgedecentraliseerde scholen heeft de gemeente de zorgplicht en voert het schoolbestuur uit. Uitgangspunten voor nieuwe voorzieningen (ruimtelijk, financieel, organisatorisch, kwalitatief, planning en communicatief) worden in de haalbaarheidsfase gezamenlijk in beeld gebracht door de initiatiefnemer in samenspraak met de betrokken partijen en gebundeld in een functioneel programma van eisen (FPvE).

1.5. Ontwikkelingen als gevolg van veranderende wettelijke en beleidsmatige kaders

Wettelijke en beleidsmatige kaders zijn voortdurend aan veranderingen onderhevig. In 2013 wordt het passend onderwijs ingevoerd. De effecten hiervan zijn op dit moment nog onduidelijk, maar het is wel zeker dat het op termijn gevolgen gaat krijgen voor de huisvesting binnen het primair- en voorgezet onderwijs. Begin 2012 is het beleidskader voor Voorschoolse Voorzieningen in Nijmegen door de raad vastgesteld. Samen met kinderopvangorganisaties en schoolbesturen is een plan gemaakt hoe we het peuterspeelzaalwerk zoveel mogelijk kunnen integreren in de bestaande kinderopvang. In 2012 wordt dit beleid geïmplementeerd. Vanaf 2013 gaan we werken volgens het nieuwe beleidskader.

1.6. Prognoses vertaald naar behoefte aan onderwijsvoorzieningen

Veel van de vooruitberekeningen binnen het primair onderwijs zijn gebaseerd op de prognoses van het aantal 0-12 jarigen. Voor de voorzieningen in de bestaande wijken worden de prognoses gemaakt aan de hand van belangstellingscijfers. De laatste leerlingprognoses zijn in opdracht van de schoolbesturen gemaakt in 2011. Voor de bestaande stad verandert er niet veel op basis van deze prognose.

Voor de nieuwe wijken in Nijmegen-Noord hebben we gebruik gemaakt van de gegevens uit de Waalsprongmonitor van december 2009 (woningbouwprogramma 2009). Eind april 2011 is er een nieuw woningbouwprogramma vastgesteld en heeft een neerwaartse bijstelling plaatsgevonden. Waar mogelijk hebben we deze bijstelling meegenomen in de planning. Begin 2012 vindt opnieuw een actualisatie van het woningbouwprogramma plaats. De effecten van deze actualisatie zijn niet gereed bij oplevering van deze notitie, maar worden wel meegenomen bij de oplading van de Perspectiefnota 2013. Volgend jaar worden deze verwerkt in de actualisatie van dit Deelplan. Op dit moment wordt het effect in een nieuwe Waalsprongmonitor vertaald. Een eerste doorkijk leidt tot de voorzichtige conclusie dat voor Groot-Oosterhout en Lent West deze bijstelling tot een vertraging van minimaal één tot enkele jaren zal leiden. Om harde conclusies te kunnen trekken is een concrete doorrekening nodig en deze komt voor afronding van dit deelplan niet beschikbaar.

Dit betekent tevens dat onderstaande planning, samenvatting van de behoefte aan onderwijsvoorzieningen en voorzieningen voor bewegingsonderwijs in Nijmegen-Noord, komend jaar zeker wordt bijgesteld.

Locatie	Stichtings jaar vlgs prognoses grex 2010	realisatie nieuwbouw vlgs Waalsprongmonitor 2009	Investing VNG- norm en prijspeil 2011 en incl. grond	Exploitatie
wijk Lent (Lent Oost, 2^e fase Visveld)	Aug. 2012	Aug. 2013 voor 300 II Aug. 2013 Voor 400 II	Scenario 1: Uitbreiding bij VZH De Ster voor 13 groepen leerlingen (gereed augustus 2013). ca. € 3,4 miljoen Scenario 2: Brede school voor 18 groepen leerlingen in de Vossenpels. Ca. € 5 miljoen	ca. € 310.000/ jaar vanaf 2014 + ca. € 100.000 voor huur Dijkstraat in 2013 eenmalig ca. € 440.000/ jaar vanaf 2014 + ca. € 100.000/jaar voor huur Dijkstraat in 2013 eenmalig
wijk Oosterhout (Groot Oosterhout) in het gebied Zuiderveld	in 2013**	Aug. 2015	Nieuwbouw van een brede school voor 20 groepen PO leerlingen, <i>60-80 leerlingen SBO,</i> <i>4-5 groepen</i> incl. sportzaal PM	Vanaf 2016
wijk Oosterhout (Groot Oosterhout) in het gebied Grote Boel	Aug. 2015	Aug. 2019	Nieuwbouw van een brede school voor 18 groepen PO incl. gymzaal PM	€ 440.000/jaar vanaf 2020
wijk Lent (Lent West) in het gebied	Aug. 2018	Aug. 2016.	Nieuwbouw van een brede school voor 20 groepen PO incl.	€ 535.000 jaar vanaf 2017

Noordrand west			gymzaal in Lent West € 8,5 miljoen incl. gymzaal	
wijk Lent (Lent west) Citadel		Aug. 2017	Voorzieningshart met brede school voor 21 groepen incl. gymzaal PM	PM
wijk Lent Zuidrand		Aug. 2019	Brede school voor 24 groepen incl. gymzaal PM	PM

Bij het opzetten van bovenstaande tabel is uitgegaan van de koerswijziging in december 2007, waarbij het college zich heeft uitgesproken voor hanteren van de menselijke maat (ca. 500 ll per school). Hierbij is een voorbehoud gemaakt ten aanzien van de beschikbaarheid van budgettaire middelen. De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor het aanbieden/vergoeden van bewegingsonderwijs. De normen van de VNG sluiten niet aan bij de wenselijke technische specificaties van de gemeentelijke sportaccommodaties. In bovenstaand overzicht is voorlopig wel rekening gehouden met deze wenselijke technische specificaties maar over de financiële doorvertaling hiervan dient nog een bestuurlijke uitspraak te worden gedaan.

1.7. Financiële middelen

In de begroting 2011 is voor het product onderwijshuisvesting een bedrag opgenomen aan lasten van € 17,1 miljoen. Veruit het grootste deel van dit bedrag gaat naar de vergoeding doordecentralisatie: In 2011 is dat ca € 13,5 miljoen.

Doordat we in Nijmegen uitgaan van scholen met een menselijke maat (ca. 500 leerlingen) komen we mogelijk voor Nijmegen-Noord in de situatie dat het Scholenplan voorziet in ruimte voor vier scholen, terwijl er op basis van de gemeentelijke huisvestingsprognoses behoefte is aan zes nieuwe onderwijsvoorzieningen. Het ministerie stelt namelijk andere eisen aan de prognose (is gebaseerd op de denominatie in de huidige stad) bij het oprichten van een school, dan de huisvestingsprognose (is gebaseerd op de werkelijke belangstelling in het voedingsgebied). De huidige middelen binnen het programma Onderwijs bieden onvoldoende ruimte om vier scholen te realiseren; zes scholen wordt dus mogelijk een te grote opgave. Via het Voorzieningsplan zal een beroep op de algemene middelen moeten worden gedaan om dekking te krijgen voor de noodzakelijke voorzieningen. Hierbij zal worden uitgegaan van total cost of ownership; dus dekking voor zowel investering als exploitatie. Nu wordt in het Voorzieningsplan alleen nog uitgegaan van investeringen. Alternatieve mogelijkheden voor financiering van de overige nog te stichten scholen worden eveneens gezocht in gesprekken met externe partijen en schoolbesturen.

1.8. Risico's

Het genereren van voldoende middelen om de onderwijsvoorzieningen in Nijmegen-Noord te kunnen realiseren is een risico. Dit in combinatie met de onzekerheid over de realisering van de woningbouw en de daaraan gekoppelde ontwikkeling van het aantal leerlingen maakt dit een vrij lastig te voorspellen en te beïnvloeden risicofactor.

1.9. Conclusies

Nijmegen-Noord

- Volgens de huidige regelgeving van het Rijk kunnen er maximaal vier nieuwe scholen worden gesticht (Scholenplan). Conform de gemeentelijke prognoses van december 2009, zijn er tot 2025 nog zes scholen nodig. Dit zet de menselijke maat, ca.500 II, onder druk. Als het wettelijk mogelijk wordt om dislocaties te verzelfstandigen biedt dit weer ruimte om de menselijke maat overal te hanteren.
- Menselijke maat van ca. 500 leerlingen blijft het uitgangspunt tenzij anders wordt overeengekomen met de schoolbesturen en afhankelijk van de beschikbare financiële middelen.
- Het wordt een uitdaging om de budgettaire middelen in het voorzieningenplan te vinden om de huisvestingsopgave in Nijmegen-Noord en eventuele gevolgen van passend onderwijs op te vangen. Gemeente en schoolbesturen hebben de intentie uitgesproken om gezamenlijk in overleg te treden over doordecentralisatie van scholen op het moment dat zich hier de mogelijkheid voordoet.
- De mogelijkheden tot het stichten van een basisschool in Nijmegen-Noord worden jaarlijks met de schoolbesturen besproken via het bestuurlijk overleg primair onderwijs (BOPO).
- We streven ernaar zoveel mogelijk brede scholen door te decentraliseren in Nijmegen-Noord. De Voorzieningshart niet, die blijven onder aansturing van de gemeente.
- Het zwaartepunt in de bevolkingssamenstelling in Nijmegen-Noord ligt tot ca. 2025 op kinderen (0-12) en hun ouders. Het aantal jeugdigen neemt navenant toe. Voor deze potentiële leerlingen dienen voorzieningen te worden gerealiseerd
- De wenselijke technische specificaties van de Nijmeegse sportaccommodaties voor gymzalen wijken af van de VNG-norm.
Over de koppeling van de wenselijke technische specificaties van de Nijmeegse sportaccommodaties aan de programma's Onderwijs en Sport dient per voorziening een bestuurlijk besluit te worden genomen.

Algemeen

- Vrijwel alle voorzieningen voor Primair Onderwijs in Nijmegen zijn doorgedecentraliseerd, met name die in de bestaande stad. De vastgelopen investeringssituatie die we hadden voor de doordecentralisatie (IHP) is veel dynamischer geworden. Er zijn 13 herontwikkelings- dan wel renovatieprojecten in het PO opgestart of in voorbereiding.
- Gemeente, schoolbesturen en diverse organisaties voor kinderopvang streven er naar om in alle basisscholen bredeschoolvoorzieningen te realiseren. Op dit moment zijn er 12 brede scholen (= voorheen openwijk scholen). In werkelijkheid functioneren er meer scholen op een soortgelijke basis, die zich ook brede school noemen.
- Onderwijshuisvesting moet faciliterend zijn aan de beleidsuitgangspunten van Onderwijs. Het gebouw moet bijdragen aan het realiseren van doorgaande lijnen en samenwerking van partners in een gebouw.
- Passend onderwijs leidt tot wijzigingen in de onderwijshuisvesting. In Nijmegen is het aandeel kinderen dat het Speciaal (basis) onderwijs bezoekt 7%. Invoering van

- Samen met de kinderopvangorganisaties heeft de projectgroep normen bepaald voor de ruimtebehoefte van de verschillende sectoren van kinderopvang. Het is aan de markt en de schoolbesturen om hier in het kader van de bredeschoolvisie inhoud en vorm aan te geven. De gemeente is partij als het gaat om investering in voorzieningenharten. Schoolbesturen en marktpartijen zijn aan zet daar waar het brede scholen betreft.
- Bouwheerschap ligt altijd bij de schoolbesturen, tenzij er sprake is van het realiseren van een voorzieningehart.
- Gemeente wil zo vroegtijdig mogelijk betrokken zijn bij realisatie van voorzieningen die vallen onder de doordecentralisatie. Hierdoor kunnen de ontwikkelingen in de wijk op andere terreinen dan onderwijs mogelijk worden gekoppeld aan een nieuwe voorziening.
- Gezamenlijke strategische kadernotitie vastgoedbeleid onderwijshuisvesting: In het licht van krimp/groei, zou het komende jaar samengewerkt kunnen worden aan het doorontwikkelen van het deelplan onderwijsvoorzieningen primair onderwijs naar een kadernotitie voor strategisch vastgoedbeleid primair onderwijs. De grote schoolbesturen beschikken zelf over strategische (huisvestings)plannen die prima als input voor een gezamenlijk strategisch plan kunnen dienen.
- Gebruik maken van elkaars kennis en kunde.

Bijlage 5 Kaartmateriaal

Deze bijlage bevat kaartmateriaal van de volgende voorzieningen:

- sportaccommodaties (stadsniveau)	blz.	101
- speelvoorzieningen (wijkniveau)	blz.	103
- wijkaccommodaties (stadsniveau)	blz.	136
- onderwijsvoorzieningen (stadsdeelniveau)	blz.	137
- Jongerencentra (stadsniveau)	blz.	144

Kaart binnensportaccommodaties Nijmegen (20-05-2010)

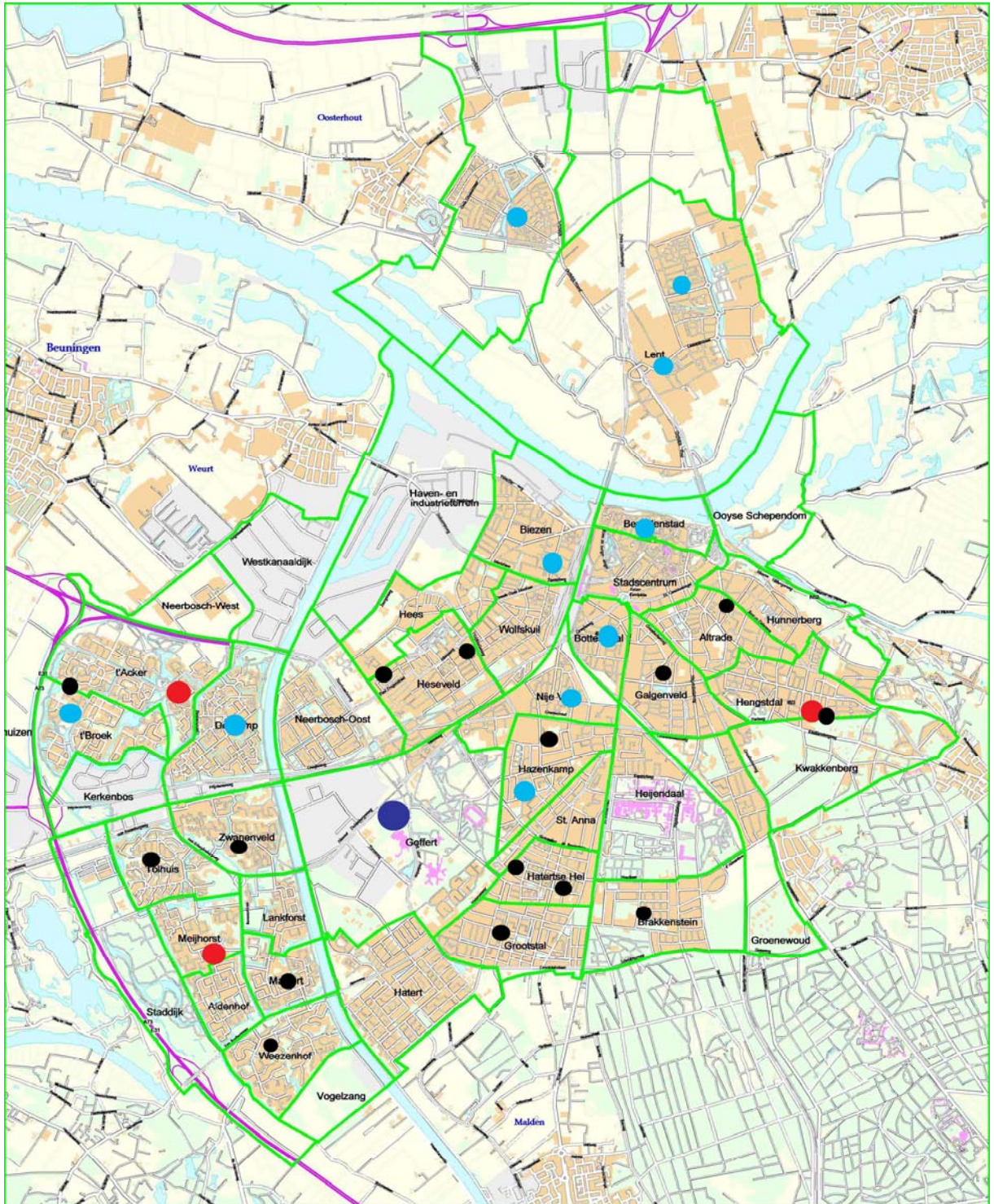
Legenda:

Paarse punt: Jan Massinkhal

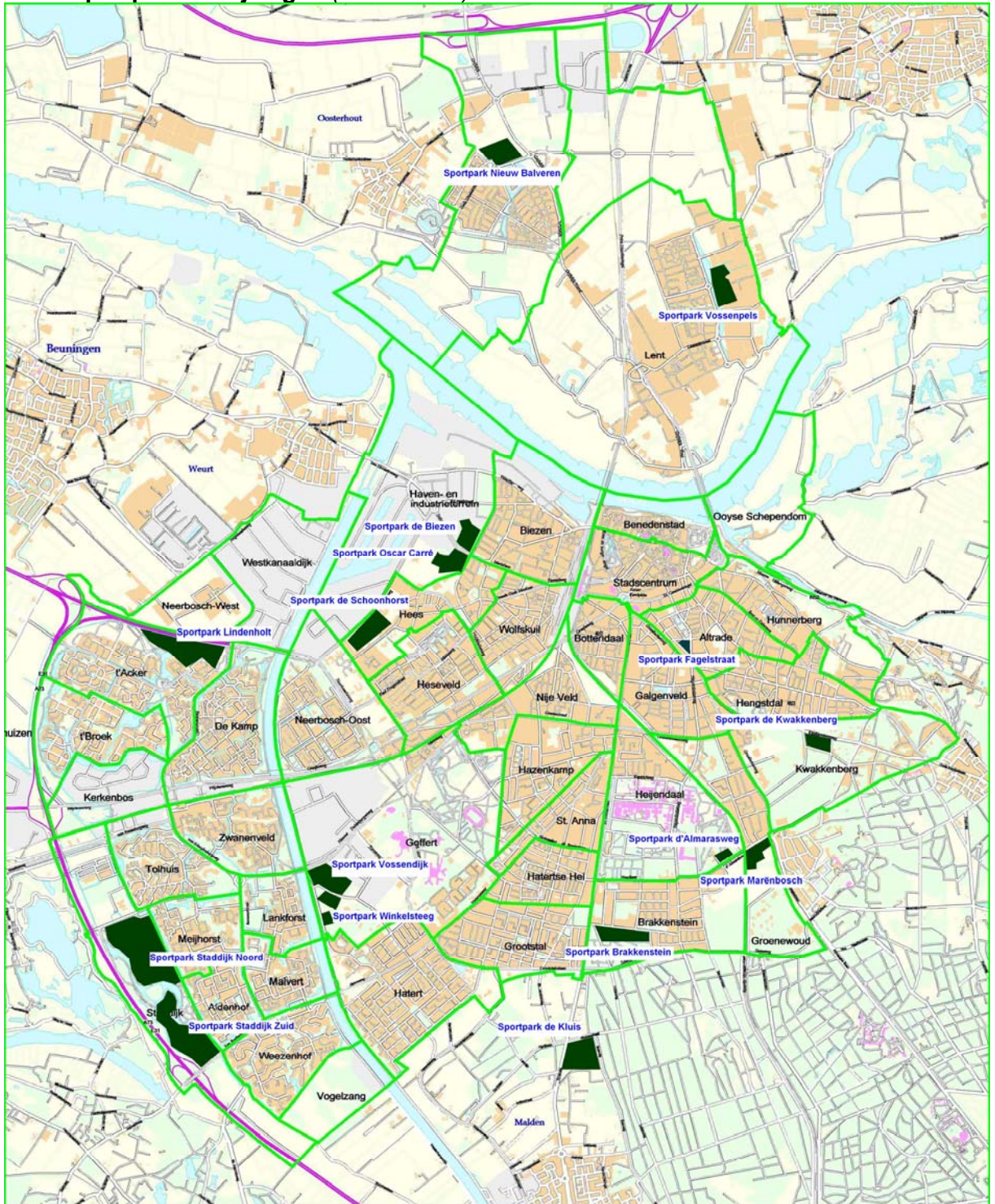
Rode punt: sporthal

Blauwe punt: sportzaal

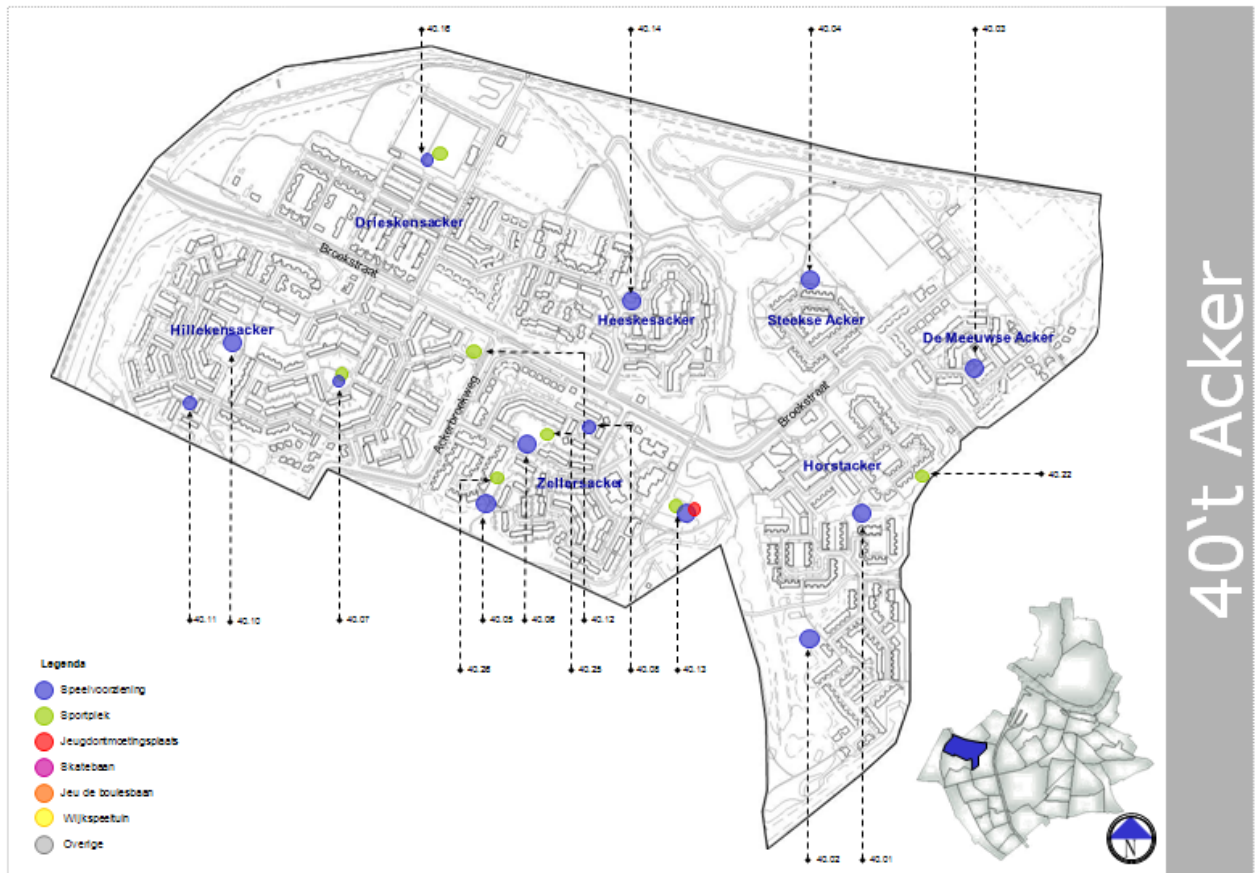
Zwarte punt: gymzaal

Kaart sportparken Nijmegen (08-12-2010)

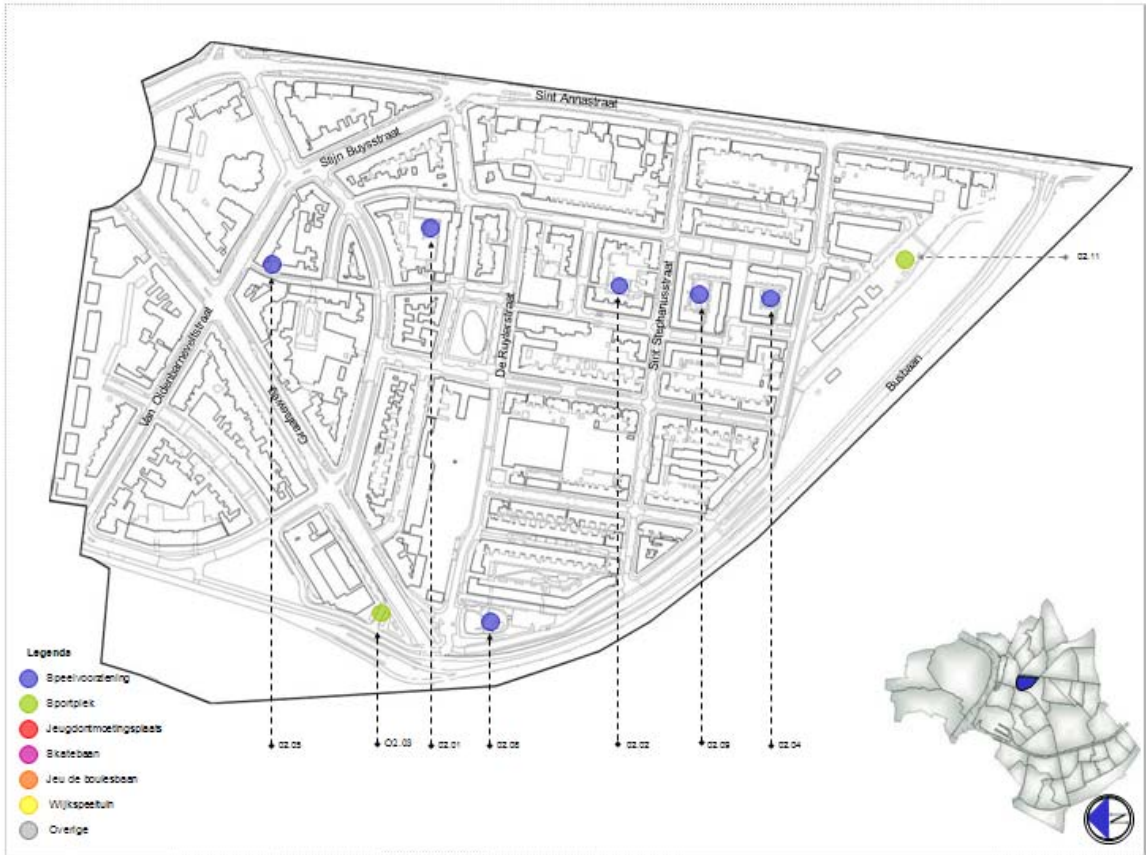

KAARTEN SPEELVOORZIENINGEN PER WIJK

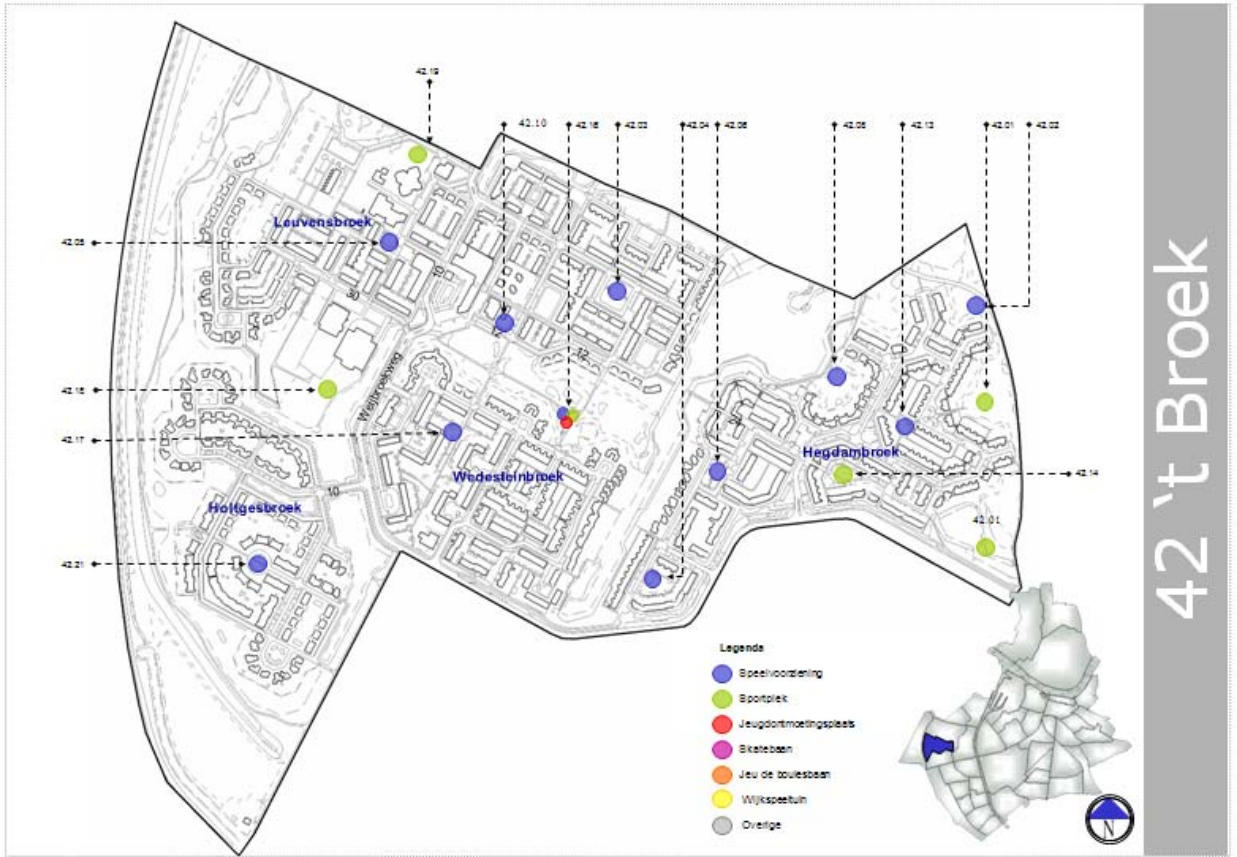

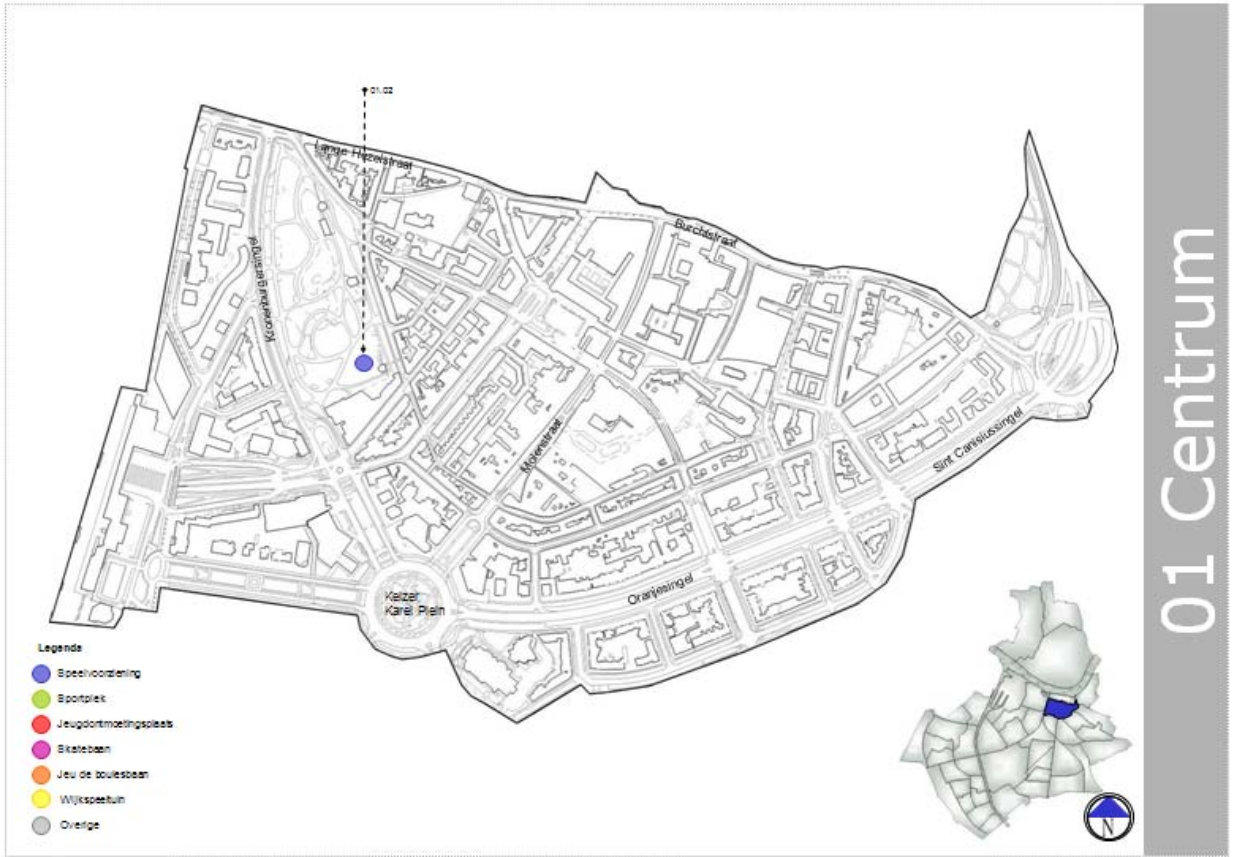

02 Bottendaal

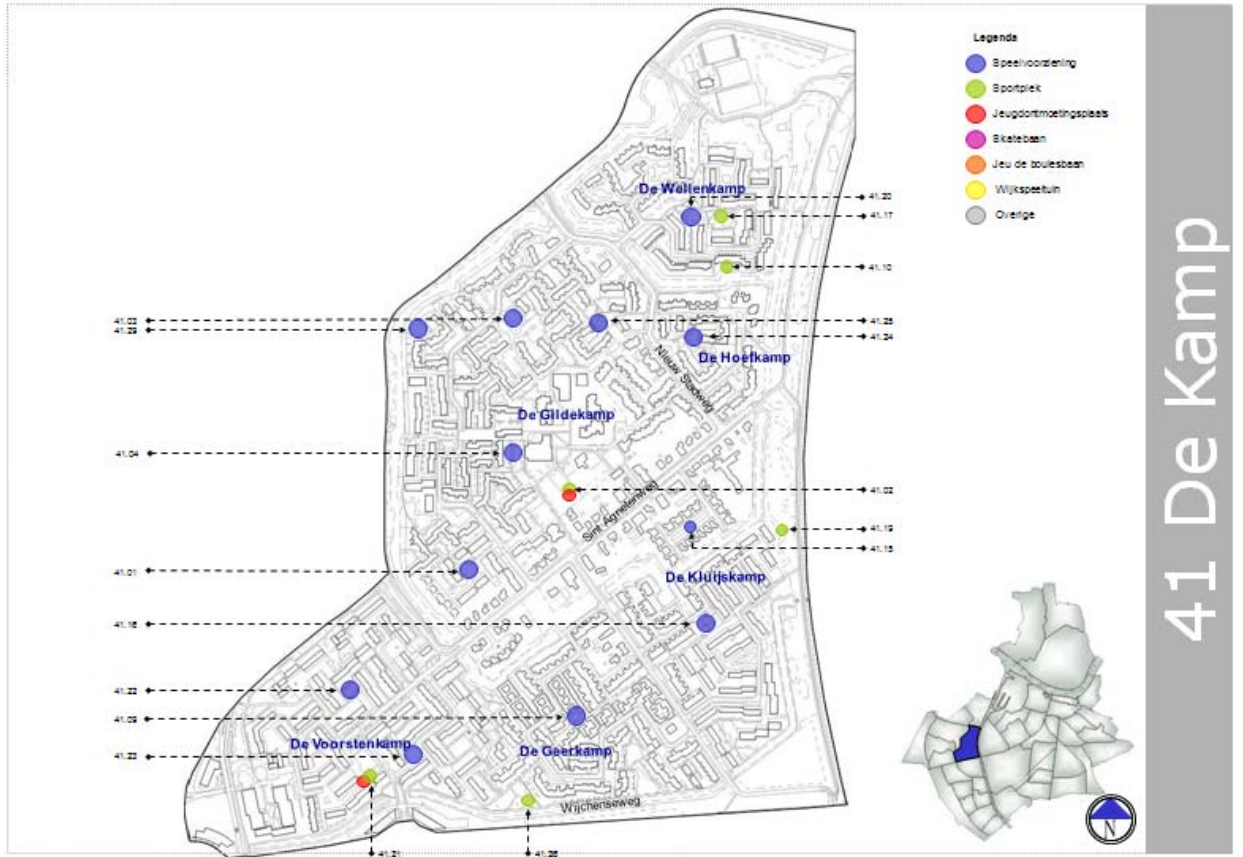

18 Brakkenstein

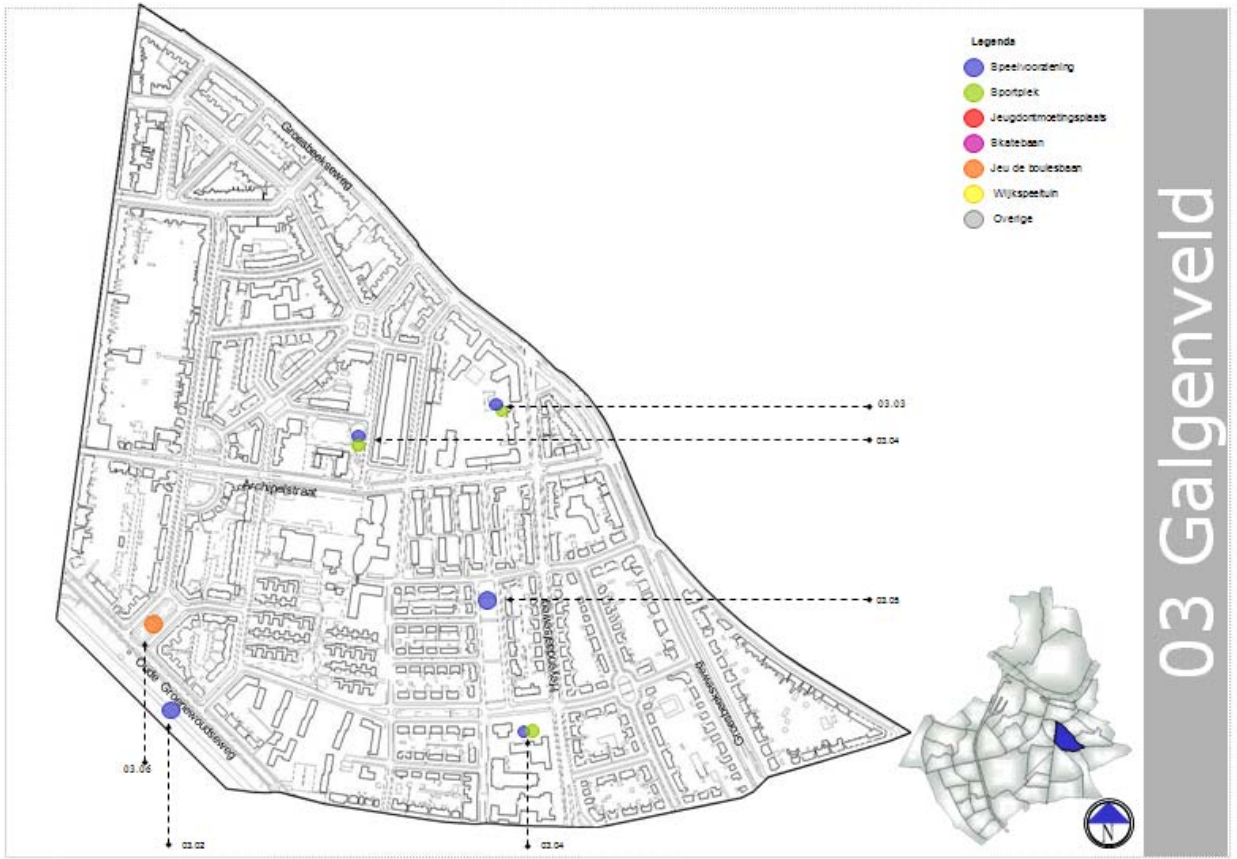

01 Centrum

41 De Kamp

03 Galgenveld

12 Goffert

08 Groenewoud

16 Hatert

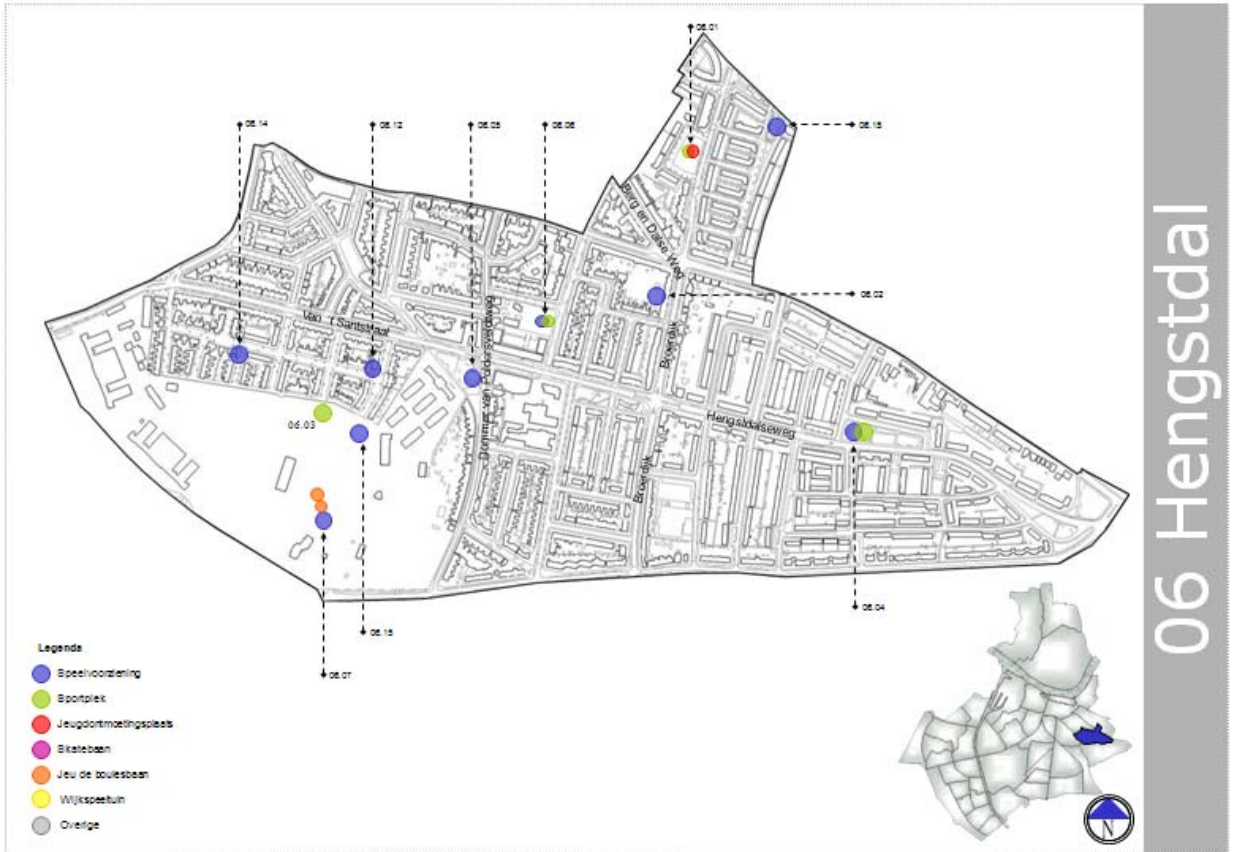
14 Hatertse Hei

17 Heijendaal

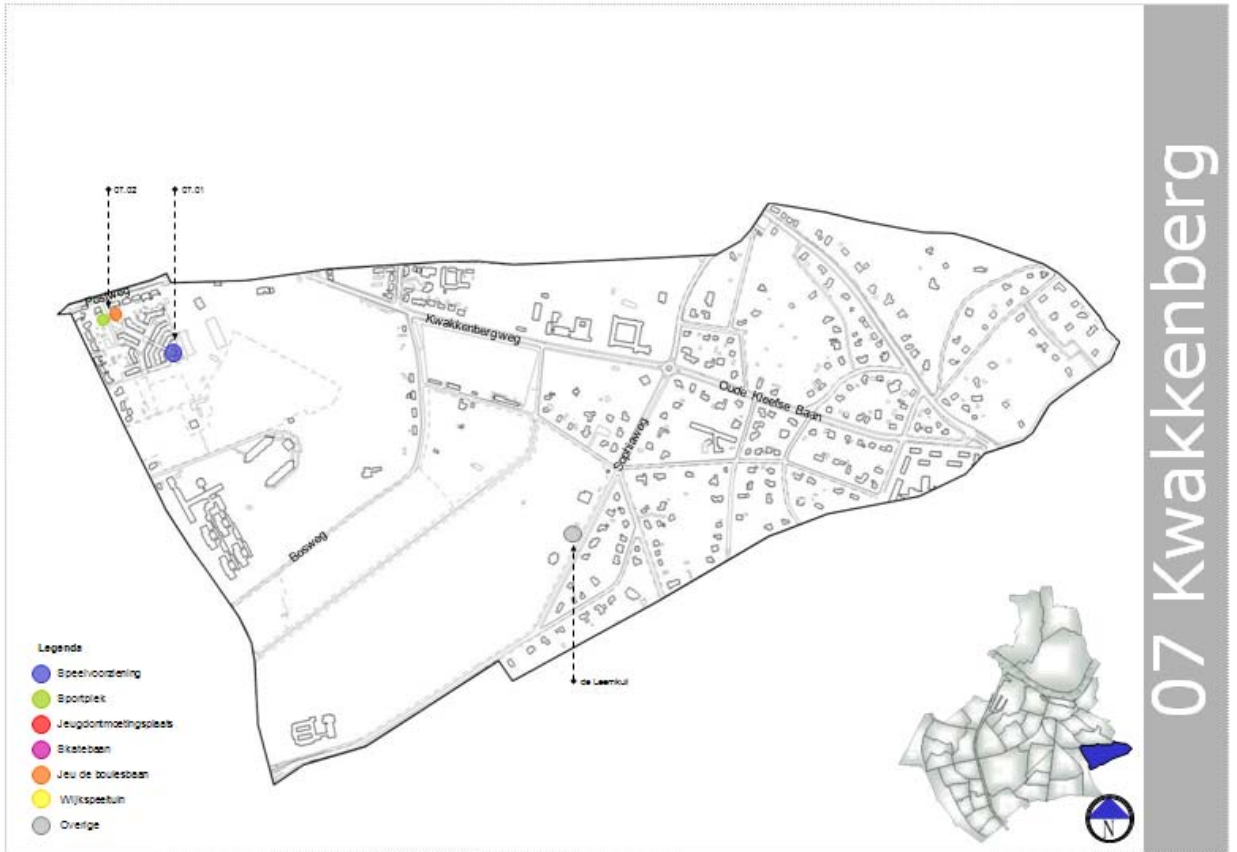
06 Hengstdal

23 Heseveld

05 Hunnerberg

36 Malvert

33 Meijhorst

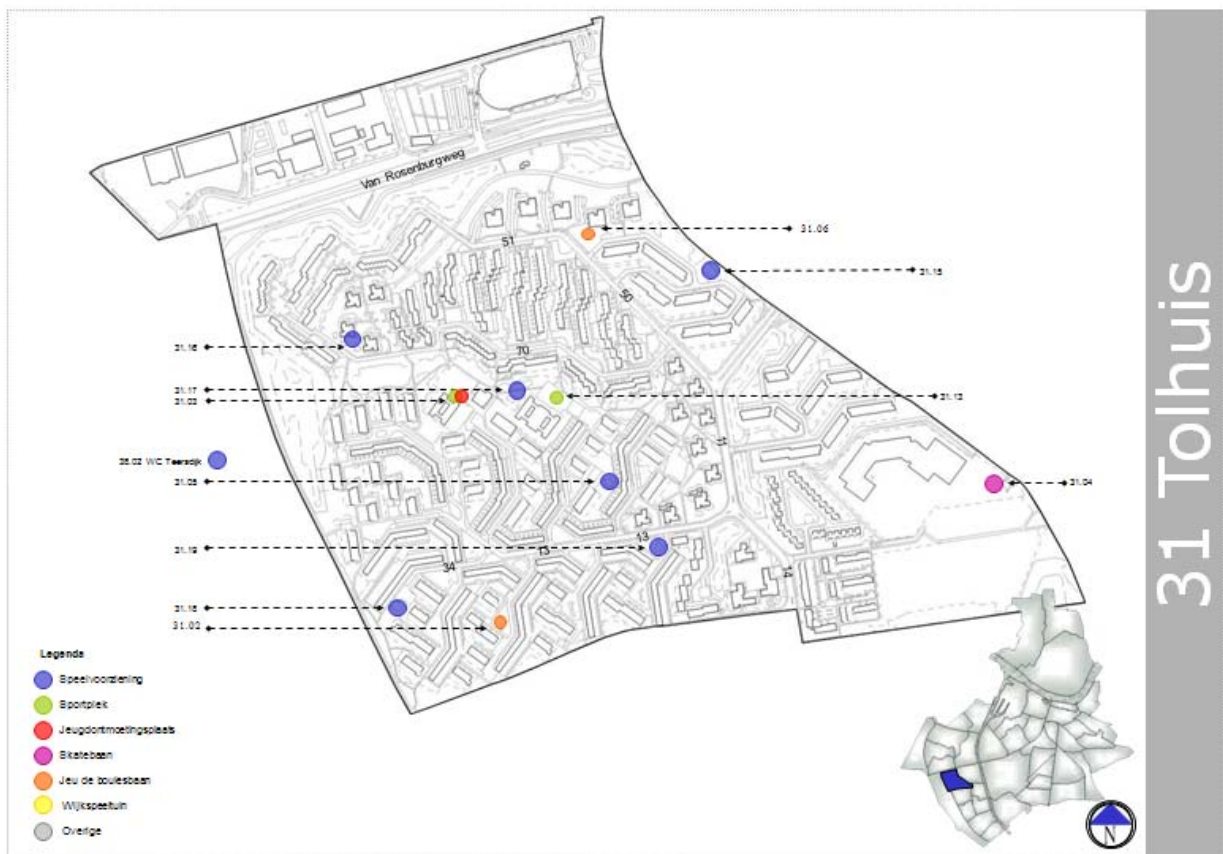
24 Neerbosch oost

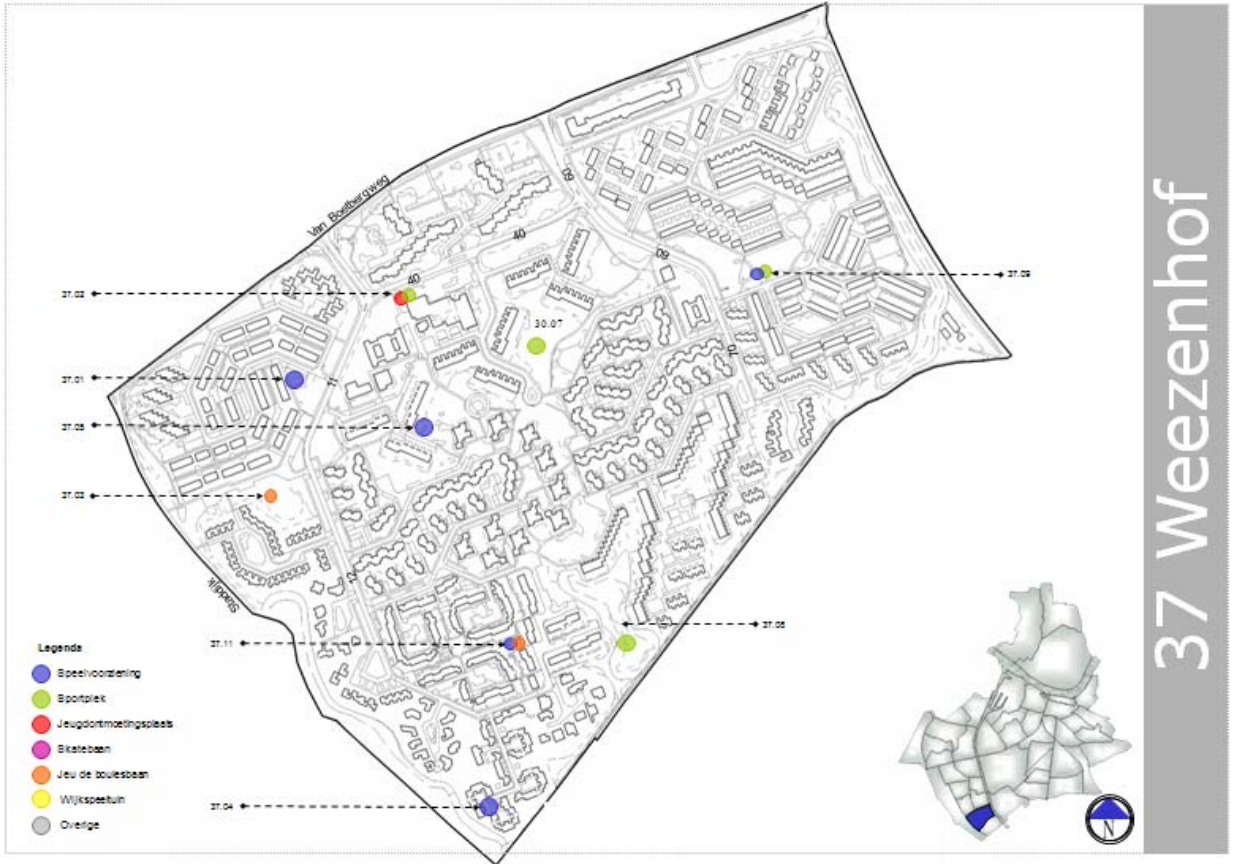

10 Nijeveld

13 St. Anna

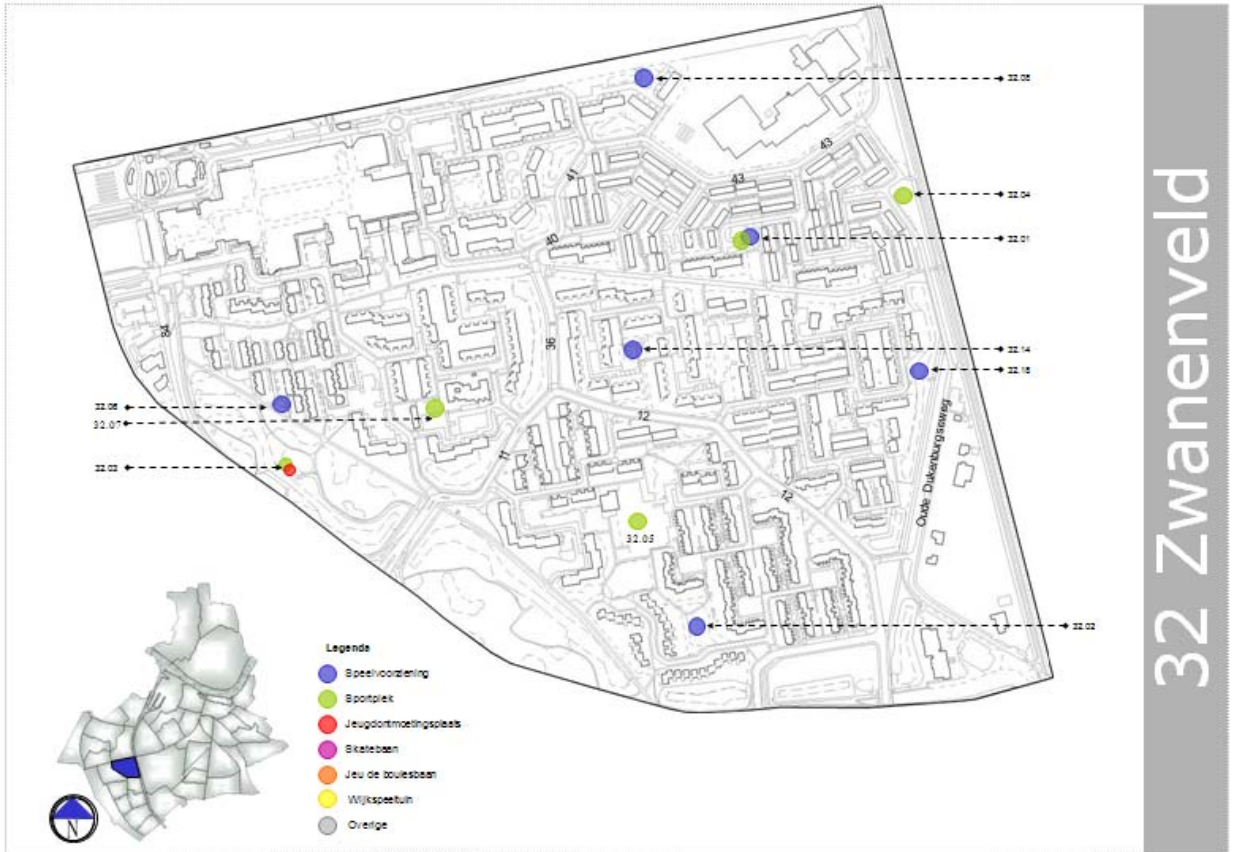

37 Weezenhof

50 Woonpark Oosterhout

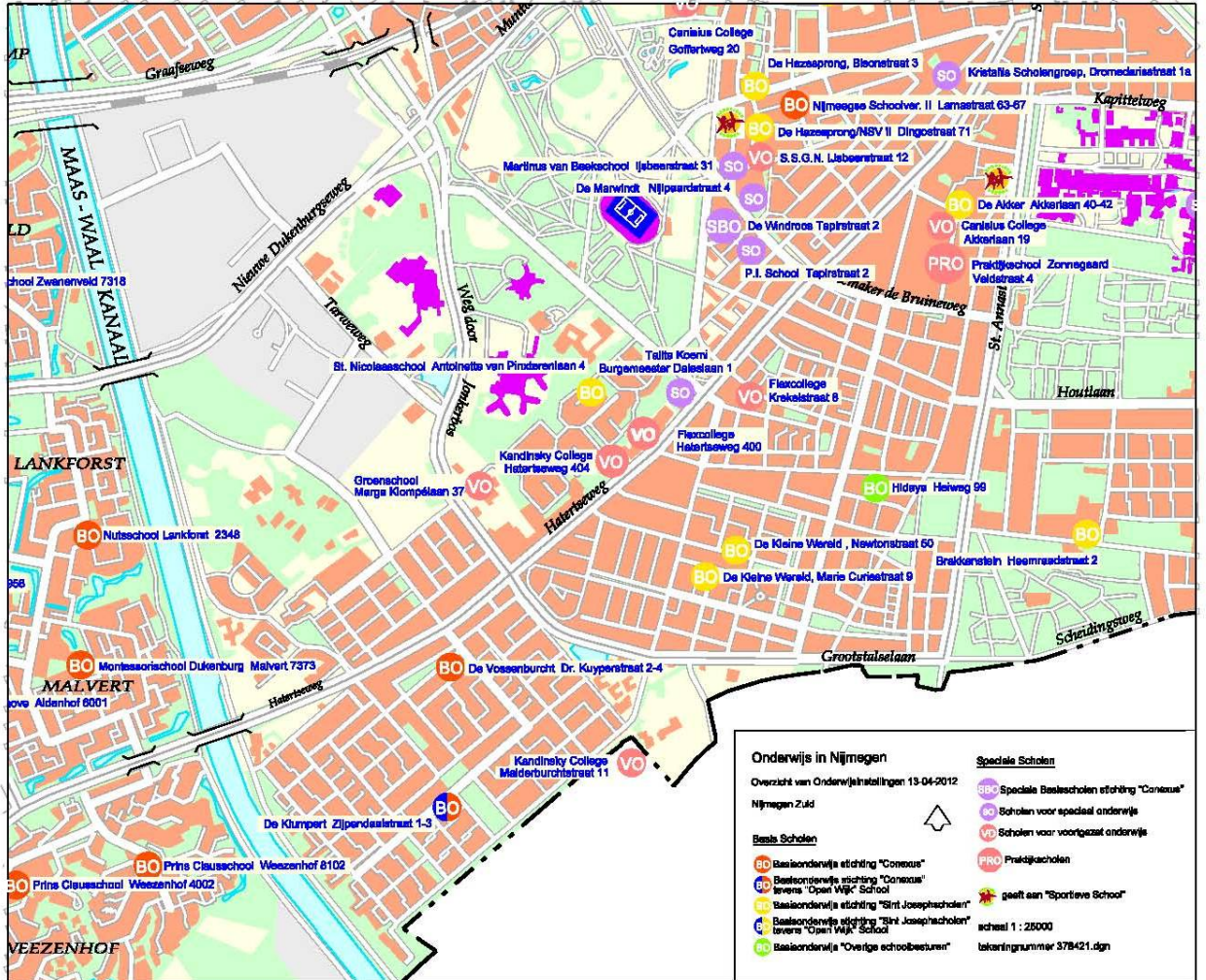

32 Zwanenveld

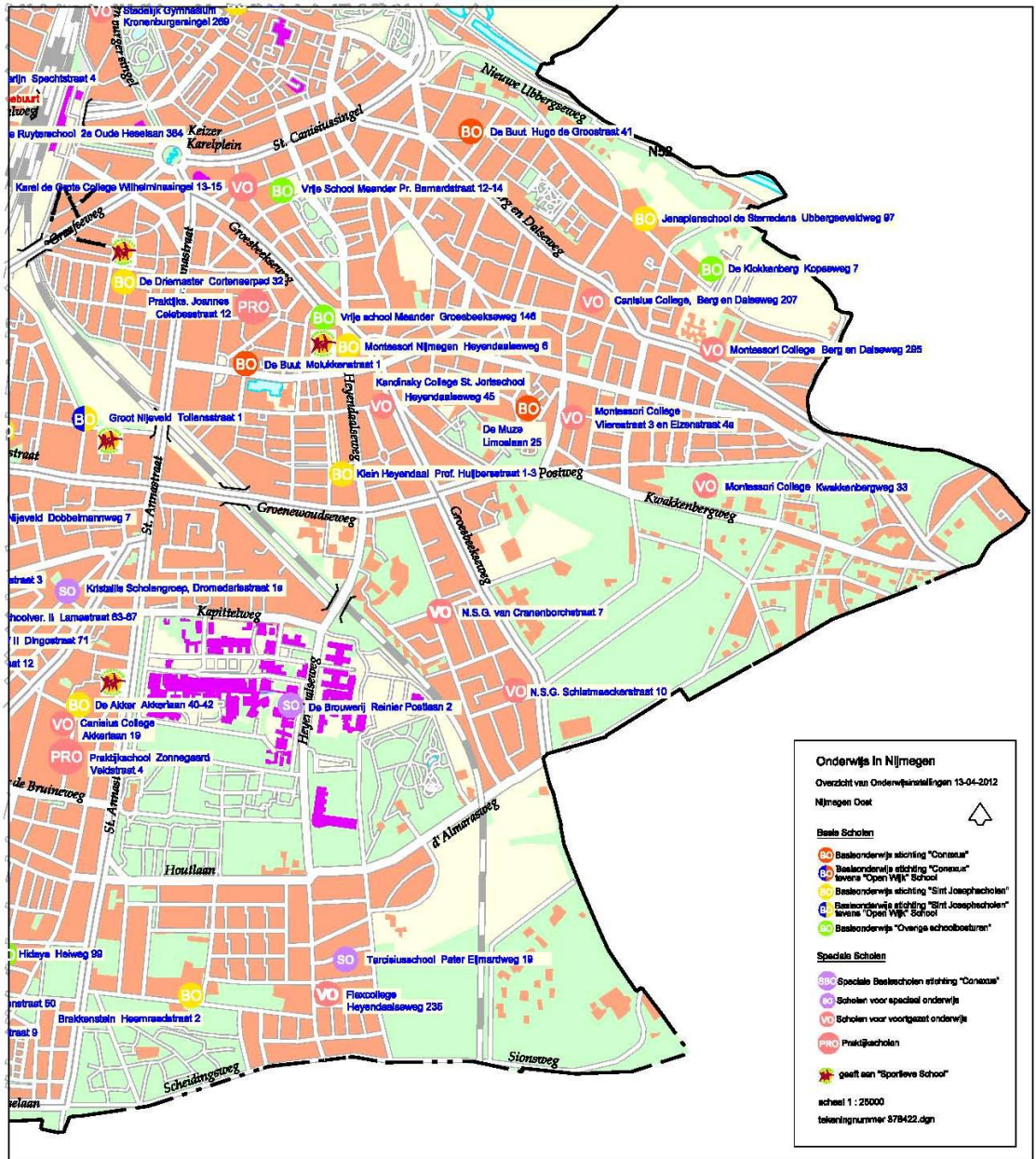
KAART WIJKACCOMMODATIES
(volgt)

DEELKAARTEN ONDERWIJSVOORZIENINGEN (22-07-2010)

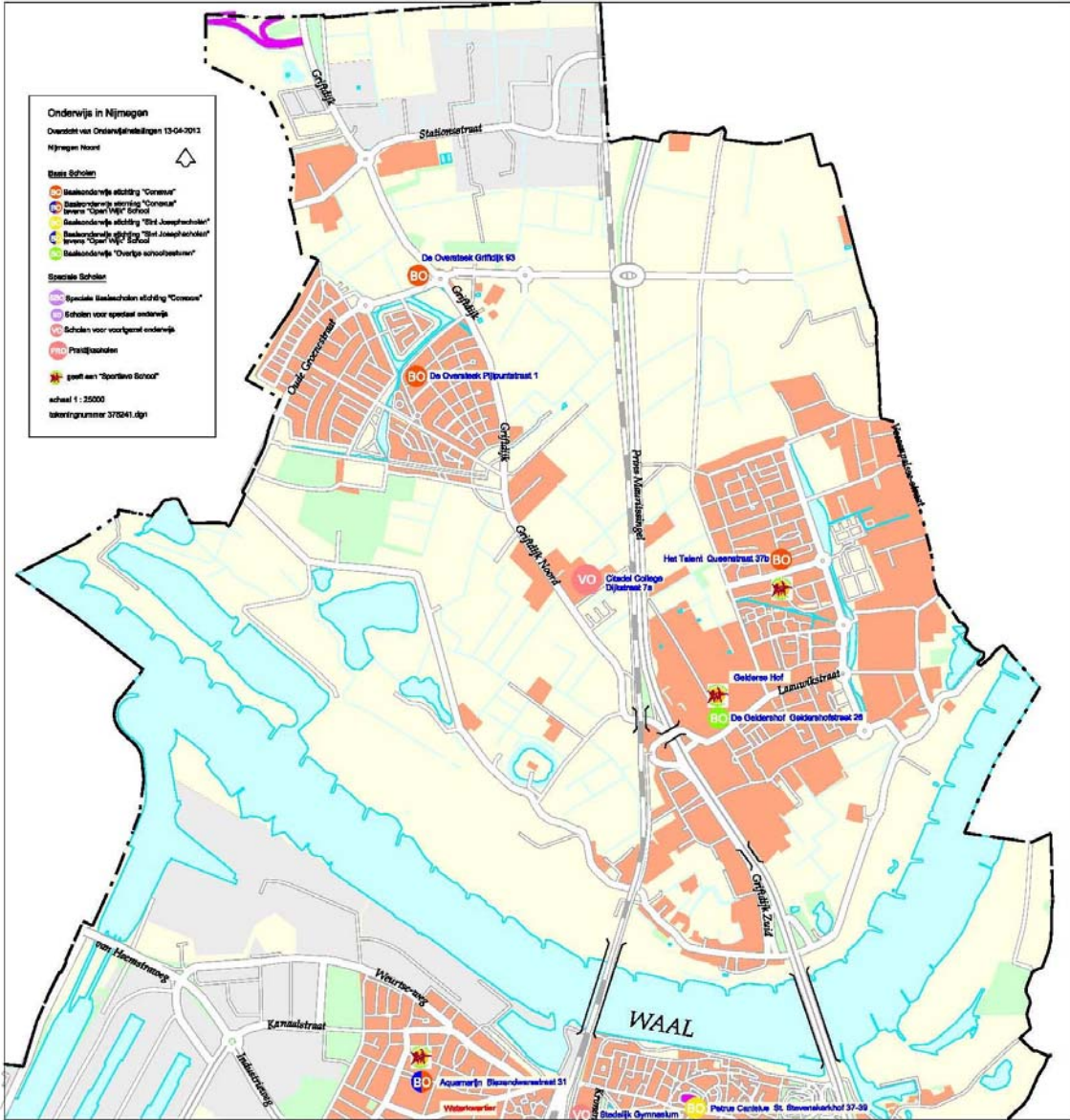
Nijmegen Zuid

Nijmegen Oost

Nijmegen Noord

Benedenstad en Centrum

Onderwijs In Nijmegen

Overzicht van Ouderwinstellingen 13-04-2012

Benedenstad en Centrum

Basisscholen

- BO Basisschool stichting "Conexus"
- BO Basisschool stichting "Conexus" levers "Open Wijk" School
- BO Basisschool stichting "Sint Jozefscholen"
- BO Basisschool stichting "Sint Jozefscholen" levers "Open Wijk" School
- BO Basisschool "Overige schoolbesturen"

Speciale Scholen

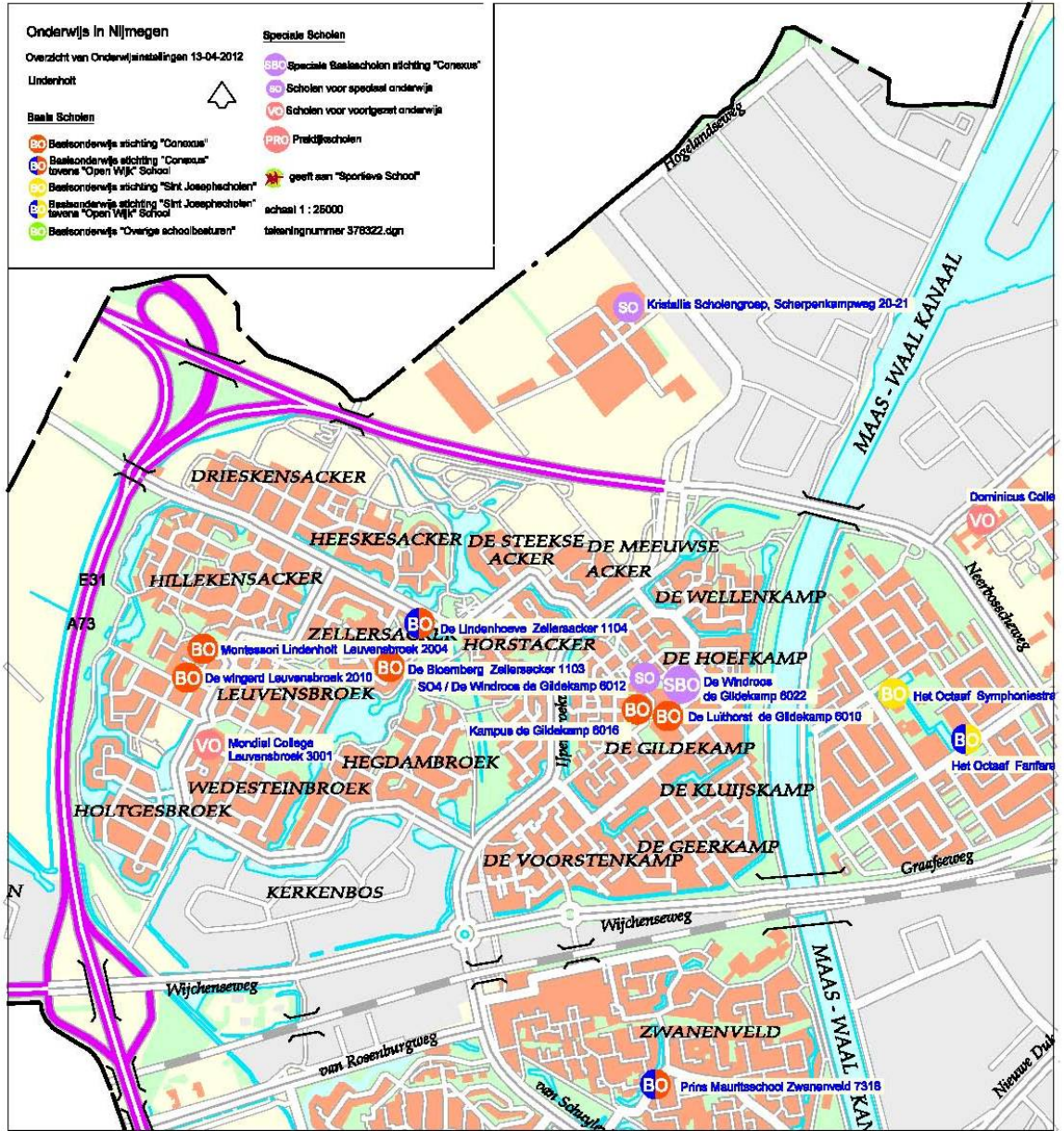
- BO Speciale Basisscholen stichting "Conexus"
- VO Scholen voor speciaal onderwijs
- VO Scholen voor voortgezet onderwijs
- PRO Praktijk scholen

ook een "Soortieve School"

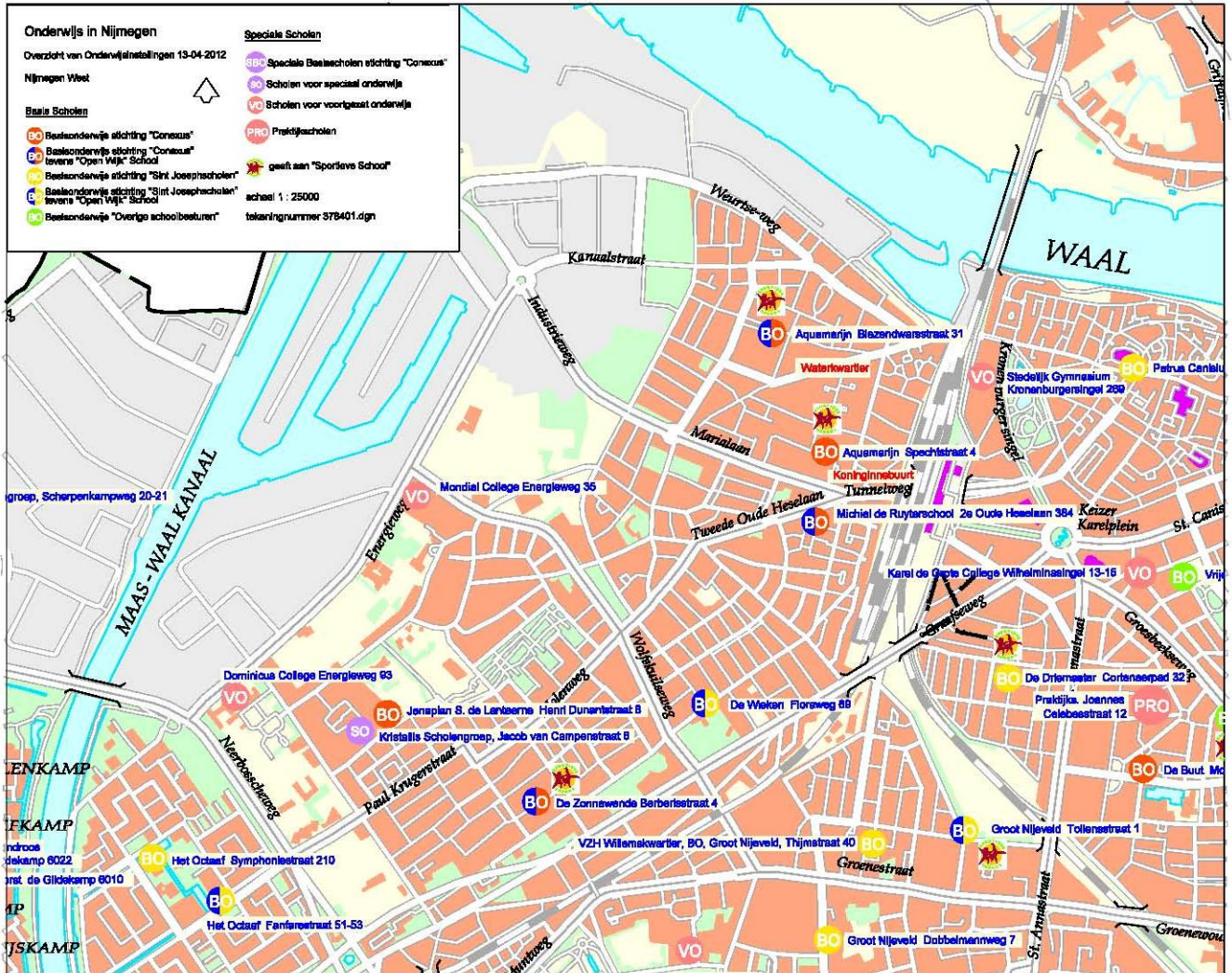
schaal 1 : 25000

tekeningsnummer 378261.dgn

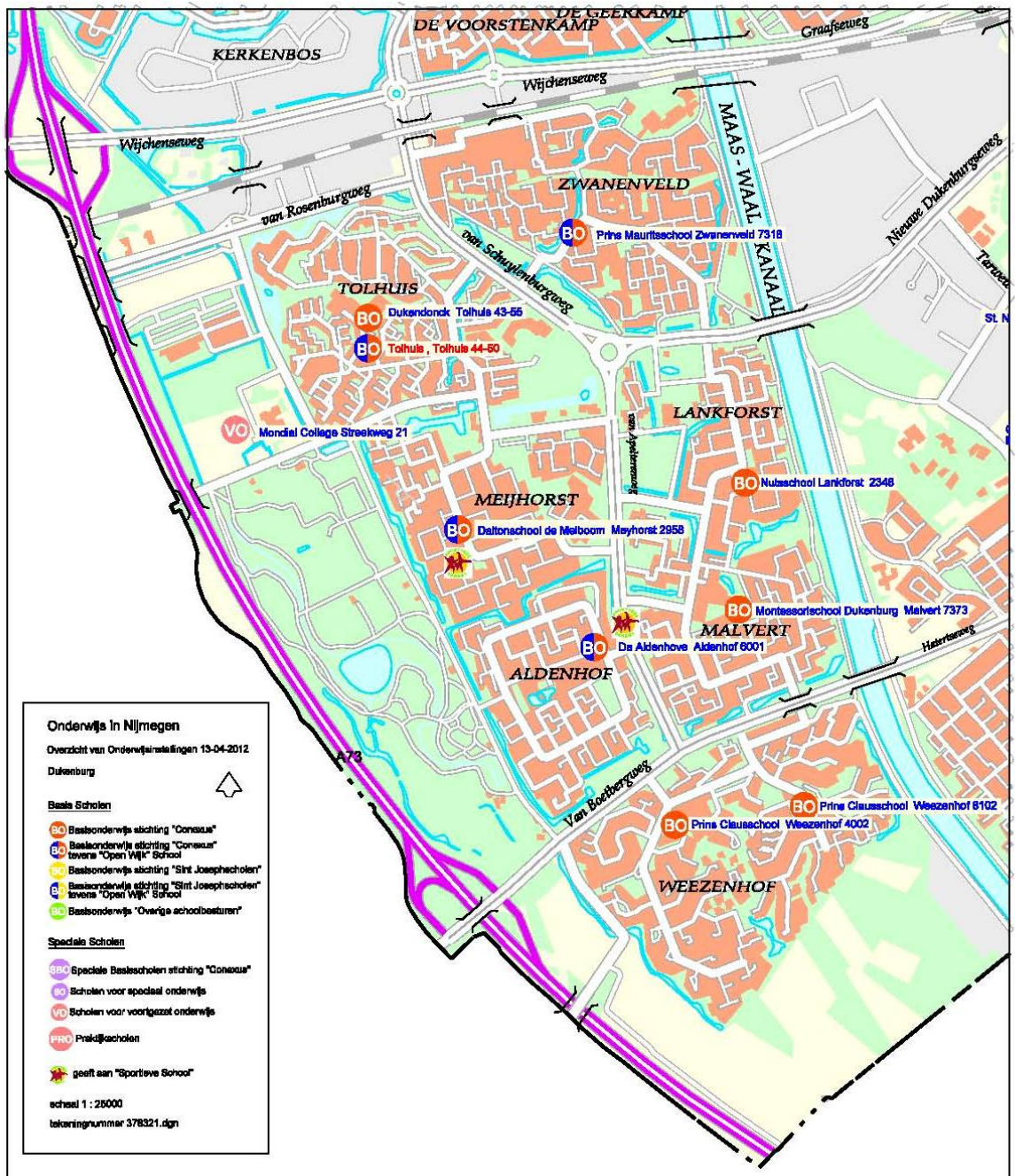
Lindenholt

Nijmegen West

Dukenburg

KAART JONGERENCENTRA (april 2012)

